DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2022/1358

od 2. lipnja 2022.

o izmjeni Uredbe (EU) br. 748/2012 u pogledu provedbe proporcionalnijih zahtjeva za zrakoplove koji se koriste za sportsko i rekreacijsko zrakoplovstvo

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2018/1139 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2018. o zajedničkim pravilima u području civilnog zrakoplovstva i osnivanju Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa i izmjeni uredbi (EZ) br. 2111/2005, (EZ) br. 1008/2008, (EU) br. 996/2010, (EU) br. 376/2014 i direktiva 2014/30/EU i 2014/53/EU Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage uredbi (EZ) br. 552/2004 i (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3922/91 ([1]), a posebno njezin članak 19. stavak 1. i članak 62. stavak 13.,

budući da:

(1) Uredbom Komisije (EU) br. 748/2012 ([2]) utvrđuju se zahtjevi za certifikaciju plovidbenosti i ekološku certifikaciju proizvoda, dijelova i uređaja civilnih zrakoplova, kao što su motori, propeleri i dijelovi koji se u njih ugrađuju.

(2) U skladu s člankom 140. stavkom 3. Uredbe (EU) 2018/1139, na sportsko i rekreacijsko zrakoplovstvo primjenjuju se jednostavna i proporcionalna pravila kako bi se izbjeglo nepotrebno administrativno i financijsko opterećenje za organizacije koje se bave projektiranjem i proizvodnjom takvih zrakoplova. Ta pravila moraju biti proporcionalna, troškovno učinkovita i fleksibilna te istodobno osigurati potrebnu razinu sigurnosti.

(3) Organizacijama koje se bave projektiranjem i proizvodnjom određenih kategorija proizvoda koji se koriste u sportskom i rekreacijskom zrakoplovstvu trebalo bi omogućiti, kao alternativu certifikaciji projekta, da daju izjavu o sukladnosti projekta zrakoplova i, ako je primjenjivo, motora i propelera s relevantnim industrijskim standardima, ako se smatra da će se time osigurati prihvatljiva razina sigurnosti.

(4) Organizacije koje se bave projektiranjem i proizvodnjom proizvoda koji se koriste u sportskom i rekreacijskom zrakoplovstvu trebale bi imati i mogućnost primjene proporcionalnijeg postupka certifikacije takvih proizvoda.

(5) Organizacijama koje se bave projektiranjem i proizvodnjom proizvoda koji se koriste u sportskom i rekreacijskom zrakoplovstvu trebalo bi omogućiti, kao alternativu odobrenju organizacije, da daju izjavu o svojoj sposobnosti za projektiranje i proizvodnju proizvoda i dijelova. Te bi organizacije trebale moći koristiti postojeća odobrenja kao sredstvo za dokazivanje svoje sposobnosti za obavljanje djelatnosti projektiranja i proizvodnje.

(6) Trebalo bi utvrditi i zahtjeve za zaštitu okoliša za proizvode čiji projekt podliježe izjavi o sukladnosti projekta. Ti zahtjevi za zaštitu okoliša trebali bi se temeljiti na zahtjevima iz svezaka I., II. i III. Priloga 16. Konvenciji o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu ([3]) kako bi se osigurala ista, ujednačena razina zaštite okoliša bez obzira na to podliježe li proizvod certifikaciji tipa ili izjavi o sukladnosti projekta.

(7) Uredbu (EU) br. 748/2012 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.

([1]) SL L 212, 22.8.2018., str. 1.

([2]) Uredba Komisije (EU) br. 748/2012 od 3. kolovoza 2012. o utvrđivanju provedbenih pravila za certifikaciju plovidbenosti i ekološku certifikaciju zrakoplova i s njima povezanih proizvoda, dijelova i uređaja te za certifikaciju projektnih i proizvodnih organizacija (SL L 224, 21.8.2012., str. 1.).

([3]) Konvencija o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu, potpisana u Chicagu 7. prosinca 1944. („Čikaška konvencija").

(8) Organizacijama koje se bave projektiranjem i proizvodnjom zrakoplova koji se ponajprije koriste u sportskom i rekreacijskom zrakoplovstvu trebalo bi osigurati dostatno prijelazno razdoblje kako bi se osigurala njihova sukladnost s novim pravilima i postupcima uvedenima ovom Uredbom.

(9) Mjere predviđene ovom Uredbom u skladu su s Mišljenjem br. 05/2021 ([4]) koje je Agencija Europske unije za sigurnost zračnog prometa (EASA) izdala u skladu s člankom 76. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1139,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Uredba (EU) br. 748/2012 mijenja se kako slijedi:

(1) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„**UREDBA KOMISIJE (EU) br. 748/2012**

od 3. kolovoza 2012.

o utvrđivanju provedbenih pravila za certifikaciju plovidbenosti i ekološku certifikaciju ili izjavu o sukladnosti zrakoplova i s njima povezanih proizvoda, dijelova i uređaja te zahtjeva za sposobnost projektnih i proizvodnih organizacija

(preinaka)";

(2) članak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„*Članak 1.*

Područje primjene i definicije

1. U skladu s člancima 19. i 62. Uredbe (EU) 2018/1139 ovom se Uredbom utvrđuju zajednički tehnički zahtjevi i upravni postupci za certifikaciju plovidbenosti i ekološku certifikaciju proizvoda, dijelova i uređaja te se određuje sljedeće:

(a) izdavanje certifikata tipa, ograničenog certifikata tipa i dodatnih certifikata tipa te izmjene tih certifikata;

(b) izdavanje svjedodžaba o plovidbenosti, ograničenih svjedodžaba plovidbenosti zrakoplova, dozvola za letenje i potvrda o ovlaštenom vraćanju u uporabu;

(c) izdavanje odobrenja projekta popravka;

(d) dokazivanje sukladnosti sa zahtjevima za zaštitu okoliša;

(e) izdavanje potvrda o buci i potvrda o buci s ograničenjima;

(f) identifikacija proizvoda, dijelova i uređaja;

(g) certifikacija određenih dijelova i uređaja;

(h) certifikacija projektnih i proizvodnih organizacija;

(i) izdavanje naredaba o plovidbenosti;

([4]) Mišljenje 05/2021 od 22. listopada 2021. Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa, Part 21. Light – Certifikacija i izjava o sukladnosti projekta zrakoplova koji se koriste za sportsko i rekreacijsko zrakoplovstvo te povezanih proizvoda i dijelova te izjava o sposobnosti organizacija za projektiranje i proizvodnju, https://www.easa.europa.eu/document-library/opinions/opinion-052021.

(j) davanje izjava o sukladnosti projekta i izmjene tih izjava;

(k) sastavljanje izjava o sposobnosti za projektiranje i proizvodnju.

2. Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

(a) „JAA” znači „Joint Aviation Authorities” (Zajedničke zrakoplovne vlasti);

(b) „JAR” znači „Joint Aviation Requirements” (Zajednički zrakoplovni zahtjevi);

(c) „Part 21.” znači zahtjevi i postupci za certifikaciju zrakoplova i s njima povezanih proizvoda, dijelova i uređaja te projektnih i proizvodnih organizacija, utvrđeni u Prilogu I. (Part 21.) ovoj Uredbi;

(d) „Part 21. Light” znači zahtjevi i postupci za certifikaciju ili izjavu o sukladnosti projekta zrakoplova namijenjenih ponajprije za sport i rekreacijsku uporabu i s njima povezanih proizvoda i dijelova te za izjavu o sposobnosti organizacija za projektiranje i proizvodnju iz Priloga I.b (Part 21. Light) ovoj Uredbi;

(e) „glavno sjedište” znači glavni ured ili registrirano sjedište poduzeća u kojem se obavljaju glavne financijske funkcije i operativni nadzor nad djelatnostima iz ove Uredbe;

(f) „artikl” znači bilo koji dio ili uređaj koji se koristi u civilnom zrakoplovu;

(g) „ETSO” znači Naredba o europskim tehničkim standardima. Naredba o europskim tehničkim standardima detaljna je specifikacija plovidbenosti koju je izdala Agencija Europske unije za sigurnost zračnog prometa (dalje u tekstu „Agencija”), kako bi se osigurala sukladnost sa zahtjevima iz ove Uredbe kao minimalni standard učinkovitosti za navedene artikle;

(h) „EPA” znači europsko odobrenje dijela („European Part Approval”); europsko odobrenje dijela za neki artikl znači da je taj artikl proizveden u skladu s odobrenim projektnim podacima, koji ne pripadaju nositelju certifikata tipa za dotični proizvod, osim ETSO artikala;

(i) „zrakoplov ELA 1” znači sljedeći europski laki zrakoplov s posadom:

i. zrakoplov čija je najveća dopuštena masa pri uzlijetanju (MTOM) 1 200 kg ili manje i koji nije razvrstan kao složeni motorni zrakoplov;

ii. jedrilica ili motorna jedrilica čiji je MTOM 1 200 kg ili manje;

iii. balon s najvećim projektiranim volumenom uzgonskog plina ili vrućeg zraka koji nije veći od 3 400 m3 za balone uzgonjene vrućim zrakom, 1 050 m3 za balone uzgonjene plinom i 300 m3 za sputane balone uzgonjene plinom;

iv. zračni brod projektiran za najviše četiri osobe s najvećim projektiranim volumenom uzgonskog plina ili vrućeg zraka koji nije veći od 3 400 m3 za zračni brod uzgonjen vrućim zrakom i 1 000 m3 za zračni brod uzgonjen plinom;

(j) „zrakoplov ELA 2” znači sljedeći europski laki zrakoplov s posadom:

i. zrakoplov čija je najveća dopuštena masa pri uzlijetanju (MTOM) 2 000 kg ili manje i koji nije razvrstan kao složeni motorni zrakoplov;

ii. jedrilica ili motorna jedrilica čiji je MTOM 2 000 kg ili manje;

iii. balon;

iv. zračni brod uzgonjen vrućim zrakom;

v. zračni brod uzgonjen plinom koji je u skladu sa sljedećim karakteristikama:

— 3 % maksimalne statičke težine,

— ne-vektorski potisak (osim povratnog potiska),

— konvencionalan i jednostavan projekt konstrukcije, kontrolnog sustava i sustava baloneta,

— komande bez serva;

vi. rotokopter čiji MTOM nije veći od 600 kg i koji je jednostavne konstrukcije, namijenjen za prijenos ne više od dvije osobe te kojeg ne pokreću turbina i/ili raketni motori; ograničen na dnevne VFR operacije;

(k) „podaci o operativnoj prikladnosti (OSD)" znači podaci koji su dio certifikata tipa zrakoplova, ograničenog certifikata tipa zrakoplova ili dodatnog certifikata tipa zrakoplova i sadržavaju sve sljedeće elemente:

i. minimalan program osposobljavanja pilota za ovlaštenje za tip, uključujući određivanje ovlaštenja za tip;

ii. definiciju raspona izvornih podataka ovjere zrakoplova u svrhu objektivne kvalifikacije simulatora ili privremene podatke u svrhu privremene kvalifikacije simulatora;

iii. minimalan program osposobljavanja za ovlaštenje za tip osoblja za certificiranje održavanja, uključujući određivanje ovlaštenja za tip;

iv. određivanje tipa ili varijante za kabinsko osoblje i podatke koji se odnose na tip za kabinsko osoblje;

v. glavnu listu minimalne opreme.";

(3) članak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„*Članak 2.*

Certifikacija proizvoda, dijelova i uređaja

1. Certifikati za proizvode, dijelove i uređaje izdaju se kako je navedeno u Prilogu I. (Part 21.).

2. Odstupajući od stavka 1. ovog članka, certifikati se mogu izdati kako je navedeno u Prilogu I.b (Part 21. Light) za sljedeće proizvode:

(a) zrakoplov čija je najveća dopuštena masa pri uzlijetanju (MTOM) 2 000 kg ili manje i u kojem je najveći operativni broj putničkih sjedala četiri;

(b) jedrilica ili motorna jedrilica čiji je MTOM 2 000 kg ili manje;

(c) balon;

(d) zračni brod uzgonjen vrućim zrakom;

(e) zračni brod uzgonjen plinom projektiran za najviše četiri osobe;

(f) rotokopter čiji je MTOM 1 200 kg ili manji i u kojem je najveći operativni broj putničkih sjedala četiri;

(g) klipni motor ili propeler s fiksnim krilima koji je namijenjen ugradnji u zrakoplove iz točaka od (a) do (f); ili

(h) žiroplan.

3. Odstupajući od stavaka 1. i 2. ovog članka, izjava o sukladnosti projekta može se dati kako je navedeno u Prilogu I.b (Part 21. Light) za sljedeće proizvode:

(a) zrakoplov čiji je MTOM 1 200 kg ili manje i koji nije na mlazni pogon te u kojem je najveći operativni broj putničkih sjedala dva;

(b) jedrilica ili motorna jedrilica čiji je MTOM 1 200 kg ili manje;

(c) balon projektiran za najviše četiri osobe;

(d) zračni brod uzgonjen vrućim zrakom projektiran za najviše četiri osobe.

4. Odstupajući od stavaka od 1. do 3. ovog članka, zrakoplovi, uključujući sve ugrađene proizvode, dijelove i uređaje, koji nisu registrirani u državi članici izuzimaju se od odredaba pododjeljaka H i I odjeljka A Priloga I. (Part 21.) i pododjeljaka H i I odjeljka A Priloga I.b (Part 21. Light). Izuzimaju se i od odredaba pododjeljka P odjeljka A Priloga I. (Part 21.) i pododjeljka P odjeljka A Priloga I.b (Part 21. Light), osim ako je identifikacijske oznake zrakoplova propisala država članica.";

(4) umeće se sljedeći članak 2.a:

„*Članak 2.a*

Prijelazne odredbe za certifikate koji su prethodno izdani na temelju Priloga I. (Part 21.)

1. Nositelj valjanog certifikata tipa ili dodatnog certifikata tipa koji je Agencija izdala ili se smatra da je izdan u skladu s Prilogom I. (Part 21.) može do 25. kolovoza 2025. zahtijevati od Agencije zadržavanje, od određenog datuma, projekta tipa odobrenog na temelju tog certifikata u skladu s Prilogom I.b (Part 21. Light), pod uvjetom da je proizvod na koji se primjenjuje taj certifikat obuhvaćen područjem primjene članka 2. stavka 2.

2. Ako se podnese zahtjev na temelju stavka 1., na taj certifikat tipa ili dodatni certifikat tipa primjenjuju se, od zadanog datuma iz stavka 1., odredbe Priloga I.b (Part 21. Light) koje se odnose na certifikat tipa ili dodatne certifikate tipa, ovisno o slučaju. Agencija na odgovarajući način mijenja listu podataka certifikata tipa ili listu podataka dodatnog certifikata tipa.";

(5) u članku 3. stavci 3. i 4. zamjenjuju se sljedećim:

„3. Kad je riječ o proizvodima za koje je 28. rujna 2003. postupak certifikacije tipa putem JAA-a ili određene države članice bio u tijeku, primjenjuje se sljedeće:

(a) ako se za određeni proizvod postupak certifikacije provodi u nekoliko država članica, kao referenca uzima se projekt koji je najnapredniji;

(b) ne primjenjuju se točka 21.A.15 podtočke (a), (b) i (c) Priloga I. (Part 21.);

(c) odstupajući od točke 21.B.80 Priloga I. (Part 21.), osnova certifikacije ona je koju utvrdi JAA ili, prema potrebi, država članica na dan podnošenja zahtjeva za izdavanje odobrenja;

(d) za nesukladnosti utvrđene u skladu s postupcima JAA-a ili države članice, za potrebe ispunjavanja odredaba točke 21.A.20 podtočaka (a) i (d) Priloga I. (Part 21.) smatra se da ih je utvrdila Agencija.

4. Za proizvode koji imaju nacionalni ili njemu jednakovrijedan certifikat tipa i za koje postupak odobrenja izmjene koji provodi određena država članica nije bio dovršen u trenutku kad je certifikat tipa morao biti odobren u skladu s ovom Uredbom, primjenjuje se sljedeće:

(a) ako postupak odobrenja provodi nekoliko država članica, kao referenca uzima se projekt koji je najnapredniji;

(b) ne primjenjuje se točka 21.A.93 Priloga I. (Part 21.);

(c) primjenjiva osnova certifikacije tipa ona je koju je uspostavio JAA ili, prema potrebi, država članica na dan podnošenja zahtjeva za odobrenje izmjene;

(d) za nesukladnosti utvrđene u skladu s postupcima JAA-a ili države članice, za potrebe ispunjavanja odredaba točke 21.B.107 Priloga I. (Part 21.) smatra se da ih je utvrdila Agencija.";

(6) u članku 8. stavci 2. i 3. zamjenjuju se sljedećim:

„2. Odstupajući od stavka 1. ovog članka, fizička ili pravna osoba koja je odgovorna za projektiranje proizvoda, ima glavno sjedište u državi članici i podnosi zahtjev za certifikat ili posjeduje certifikat za projekt proizvoda ili njihove izmjene ili popravke u skladu s člankom 2. stavkom 2. može, alternativno, dokazati svoju sposobnost u skladu s Prilogom I.b (Part 21. Light).

3. Fizičke ili pravne osobe koje se bave projektiranjem zrakoplova koji podliježu davanju izjave o sukladnosti projekta iz članka 2. stavka 3. ne moraju dokazati svoju sposobnost.";

(7) u članku 8. dodaje se sljedeći stavak 5.:

„5. Odstupajući od stavka 1. ovog članka, organizacija čije je glavno sjedište u državi koja nije članica EU-a može dokazati svoju sposobnost na temelju certifikata koji je ta država izdala za proizvod, dio ili uređaj za koji podnosi zahtjev u skladu s Prilogom I. (Part 21.):

(a) ako je isti projektiran u toj državi;

(b) ako je Agencija utvrdila da sustav te države uključuje razinu neovisne provjere sukladnosti jednaku onoj koja je predviđena ovom Uredbom, putem jednakovrijednog sustava odobrenja organizacija ili neposrednim sudjelovanjem nadležnog tijela te države.";

(8) u članku 9. stavci 2. i 3. zamjenjuju se sljedećim:

„2. Odstupajući od stavka 1. ovog članka, fizička ili pravna osoba čije je glavno sjedište u državi članici i koja je odgovorna za proizvodnju proizvoda i njihovih dijelova i uređaja u skladu s člankom 2. stavkom 2. može dokazati svoju sposobnost u skladu s Prilogom I.b (Part 21. Light).

3. Dokazivanje sposobnosti u skladu sa stavkom 1. ili 2. nije potrebno ako su proizvodna organizacija ili fizička ili pravna osoba uključeni u sljedeće proizvodne djelatnosti:

(a) proizvodnju dijelova ili uređaja koji su u skladu s Prilogom I. (Part 21.) prihvatljivi za ugradnju u proizvod s certifikatom tipa bez prilaganja potvrde o ovlaštenom vraćanju u uporabu (tj. EASA Obrazac 1);

(b) proizvodnju dijelova koji su u skladu s Prilogom I.b (Part 21. Light) prihvatljivi za ugradnju u zrakoplov za koji je podnesena izjava o sukladnosti projekta bez prilaganja potvrde o ovlaštenom vraćanju u uporabu (tj. EASA Obrazac 1);

(c) proizvodnju zrakoplova koji podliježe davanju izjave o sukladnosti projekta iz članka 2. stavka 3. i dijelova koji su prihvatljivi za ugradnju u takve zrakoplove. U tom se slučaju proizvodne djelatnosti provode u skladu s pododjeljkom R odjeljka A Priloga I.b (Part 21. Light).";

(9) članak 10. zamjenjuje se sljedećim:

„*Članak 10.*

Mjere Agencije

1. Agencija razvija prihvatljive načine usklađivanja („AMC") koje nadležna tijela, organizacije i osoblje mogu upotrijebiti za dokazivanje sukladnosti s odredbama Priloga I. (Part 21.) i Priloga I.b (Part 21. Light).

2. AMC-ima koje izdaje Agencija ne uvode se novi zahtjevi niti se ublažavaju zahtjevi iz Priloga I. (Part 21.) i Priloga I.b (Part 21. Light).";

(10) Prilog I. (Part 21.) mijenja se u skladu s Prilogom I. ovoj Uredbi;

(11) Prilog I.b (Part 21. Light) dodaje se kako je navedeno u Prilogu II. ovoj Uredbi.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 25. kolovoza 2023.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 2. lipnja 2022.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOG I.

Prilog I. (Part 21.) Uredbi (EU) br. 748/2012 mijenja se kako slijedi:

(1) u odjeljku A pododjeljak G mijenja se kako slijedi:

(a) točka 21.A.133 zamjenjuje se sljedećim:

„21.A.133 **Prihvatljivost**

Svaka fizička ili pravna osoba („organizacija”) ispunjava uvjete za podnošenje zahtjeva za odobrenje u skladu s ovim pododjeljkom. Podnositelj zahtjeva mora:

(a) dokazati da je, za određeni opseg posla, odobrenje u skladu s ovim pododjeljkom primjereno za potrebe dokazivanja sukladnosti s određenim projektom; i

(b) imati ili zatražiti odobrenje tog određenog projekta; ili

(c) dati ili namjeravati dati izjavu o sukladnosti tog određenog projekta u skladu s pododjeljkom C odjeljka A Priloga I.b (Part 21. Light); ili

(d) osigurati zadovoljavajuće usklađivanje proizvodnje i projektiranja na temelju odgovarajućeg dogovora s:

(1) podnositeljem zahtjeva za odobrenje tog određenog projekta ili nositeljem odobrenja za taj određeni projekt izdanim u skladu s ovom Uredbom; ili

(2) fizičkom ili pravnom osobom koja je dala izjavu o sukladnosti tog određenog projekta u skladu s pododjeljkom C odjeljka A Priloga I.b (Part 21. Light).”;

(b) u točki 21.A.139 podtočka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) Kao dio elementa upravljanja kvalitetom sustava upravljanja proizvodnjom, proizvodna organizacija:

1. osigurava da je svaki proizvod, dio ili uređaj koji proizvedu organizacija ili njezini partneri, ili koji dostave vanjski partneri ili koji su dani kooperantima po ugovoru, u skladu s primjenjivim projektnim podacima i da je u stanju za siguran rad, čime se ostvaruju povlastice utvrđene u točki 21.A.163;

2. uspostavlja, provodi i održava, prema potrebi, unutar područja primjene odobrenja kontrolne postupke za:

i. izdavanje, odobravanje ili izmjene dokumenata;

ii. procjenu, reviziju i kontrolu dobavljača i kooperanata;

iii. provjeru da su ulazni proizvodi, dijelovi, materijali i oprema, uključujući nove elemente ili one koje su kupci proizvoda već upotrebljavali, onakvi kako je navedeno u primjenjivim projektnim podacima;

iv. identifikaciju i sljedivost;

v. proizvodne procese;

vi. inspekcijske preglede i ispitivanje, uključujući probne letove tijekom proizvodnje;

vii. umjeravanje alata, šablona i opreme za ispitivanje;

viii. kontrolu nesukladnih elemenata;

ix. koordinaciju plovidbenosti s:

(A) podnositeljem zahtjeva za odobrenje projekta ili nositeljem odobrenja projekta;

(B) fizičkom ili pravnom osobom koja je dala izjavu o sukladnosti projekta u skladu s pododjeljkom C odjeljka A Priloga I.b (Part 21. Light);

x. upotpunjavanje i čuvanje evidencije;

xi. stručnost i kvalifikacije osoblja;

xii. izdavanje dokumenata o vraćanju u uporabu s obzirom na plovidbenost;

xiii. rukovanje, skladištenje i pakiranje;

xiv. unutarnje kontrole kvalitete i proizašle korektivne mjere;

xv. radove u okviru uvjeta odobrenja koji se izvode na bilo kojoj lokaciji koja ne spada u odobrene objekte;

xvi. radove koji se izvode nakon završetka proizvodnje, ali prije isporuke, radi održavanja zrakoplova u stanju za siguran rad;

xvii. izdavanje dozvole za letenje i odobrenje povezanih uvjeta za let;

3. uključuje posebne odredbe u kontrolne postupke za sve kritične dijelove.";

(c) u točki 21.A.145 podtočka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) u pogledu svih potrebnih podataka o plovidbenosti i zaštiti okoliša:

1. da proizvodna organizacija prima takve podatke od Agencije i nositelja certifikata tipa, ograničenog certifikata tipa ili odobrenja projekta izdanog u skladu s ovom Uredbom ili podnositelja zahtjeva za takav certifikat tipa, ograničeni certifikat tipa ili odobrenje projekta ili od fizičke ili pravne osobe koja je dala izjavu o sukladnosti projekta u skladu s pododjeljkom C odjeljka A Priloga I.b (Part 21. Light), uključujući sva odobrena izuzeća od zahtjeva za zaštitu okoliša, kako bi se utvrdila sukladnost s primjenjivim projektnim podacima;

2. da je proizvodna organizacija utvrdila postupak za osiguravanje ispravnog uvrštavanja podataka o plovidbenosti i zaštiti okoliša u podatke o proizvodnji;

3. da se takvi podaci ažuriraju i stavljaju na raspolaganje svim zaposlenicima kojima je potreban pristup tim podacima radi obavljanja njihovih zadaća.";

(d) točka 21.A.163 zamjenjuje se sljedećim:

„**21.A.163 Povlastice**

Prema uvjetima odobrenja izdanima u skladu s točkom 21.A.135 nositelj odobrenja organizacije za proizvodnju može:

(a) obavljati proizvodne djelatnosti u skladu s ovim Prilogom ili Prilogom I.b (Part 21. Light);

(b) za cijeli zrakoplov s certifikatom tipa i nakon predočenja izjave o sukladnosti (EASA Obrazac 52) izdane u skladu s točkama 21.A.174 i 21.A.204 ovog Priloga ili u skladu s točkom 21L.A.143 podtočkom (c) i točkom 21L.A.163 Priloga I.b (Part 21. Light) dobiti svjedodžbu o plovidbenosti zrakoplova i potvrdu o buci bez dodatnog dokazivanja;

(c) za druge proizvode, dijelove ili uređaje izdavati potvrde o ovlaštenom vraćanju u uporabu (EASA Obrazac 1) na temelju ovog Priloga (Part 21.) ili Priloga I.b (Part 21. Light) bez dodatnog dokazivanja;

(d) za zrakoplov koji podliježe davanju izjave o sukladnosti projekta u skladu s točkom 21L.A.43 Priloga I.b (Part 21. Light) i po predočenju izjave o sukladnosti (EASA Obrazac 52B) izdane u skladu s točkom 21L.A.143 podtočkom (d) i točkom 21L.A.163 Priloga I.b (Part 21. Light), dobiti ograničenu svjedodžbu o plovidbenosti zrakoplova i potvrdu o buci s ograničenjima bez dodatnog dokazivanja;

(e) za proizvode ili dijelove koji se ugrađuju u zrakoplov koji podliježe davanju izjave o sukladnosti projekta u skladu s točkom 21L.A.43 Priloga I.b (Part 21. Light), izdavati potvrde o ovlaštenom vraćanju u uporabu (EASA Obrazac 1) na temelju Priloga I.b (Part 21. Light) bez dodatnog dokazivanja;

(f) održavati novi zrakoplov koji je proizveo i izdavati potvrde o vraćanju u uporabu (EASA Obrazac 53) s obzirom na to održavanje;

(g) u skladu s postupcima dogovorenima s njegovim nadležnim tijelom za proizvodnju, za zrakoplov koji je proizveo i kad sama proizvodna organizacija u skladu sa svojim odobrenjem organizacije za proizvodnju nadzire konfiguraciju zrakoplova i potvrđuje sukladnost s projektnim uvjetima odobrenim za letenje, izdavati dozvolu za letenje u skladu s točkom 21.A.711 podtočkom (c), uključujući odobrenje uvjeta za let u skladu s točkom 21.A.710 podtočkom (b).";

(e) točka 21.A.165. zamjenjuje se sljedećim:

„**21.A.165 Obveze nositelja**

Prema uvjetima odobrenja izdanima u skladu s točkom 21.A.135 nositelj odobrenja organizacije za proizvodnju:

(a) osigurava da se priručnik proizvodne organizacije dostavljen u skladu s točkom 21.A.143 i dokumenti na koje se odnosi upotrebljavaju kao temeljni radni dokumenti unutar organizacije;

(b) održava proizvodnu organizaciju u skladu s podacima i postupcima odobrenima za odobrenje organizacije za proizvodnju;

(c) 1. utvrđuje da je svaki dovršeni zrakoplov u skladu s projektom tipa te da je u stanju za siguran rad, prije dostavljanja izjave o sukladnosti nadležnom tijelu; ili

2. utvrđuje da su drugi proizvodi, dijelovi ili uređaji potpuni i da su u skladu s odobrenim projektnim podacima ili projektnim podacima iz izjave te da su u stanju za siguran rad, prije izdavanja obrasca EASA 1 kojim se potvrđuje sukladnost s odobrenim projektnim podacima ili projektnim podacima iz izjave i da su u stanju za siguran rad;

3. dodatno, u slučaju zahtjeva za zaštitu okoliša utvrđuje:

i. je li dovršeni motor u skladu s primjenjivim zahtjevima u pogledu emisija ispušnih plinova motora na datum proizvodnje motora; i

ii. je li dovršeni zrakoplov u skladu s primjenjivim zahtjevima u pogledu emisija CO_2 na datum izdavanja prve svjedodžbe o plovidbenosti;

4. utvrđuje da su drugi proizvodi, dijelovi ili uređaji u skladu s primjenjivim podacima prije izdavanja obrasca EASA 1 kao potvrde o sukladnosti;

(d) pruža pomoć nositelju certifikata tipa ili drugog odobrenja projekta ili fizičkoj ili pravnoj osobi koja je dala izjavu o sukladnosti projekta u skladu s pododjeljkom C odjeljka A Priloga I.b (Part 21. Light) u svim postupcima kontinuirane plovidbenosti povezanima s proizvedenim proizvodima, dijelovima ili uređajima;

(e) ako nositelj namjerava na temelju svojih uvjeta odobrenja izdati potvrdu o ovlaštenom vraćanju u uporabu, prije izdavanja potvrde utvrđuje da je na svakom dovršenom zrakoplovu bilo izvedeno potrebno održavanje i da je u stanju za siguran rad;

(f) ako je primjenjivo, u skladu s povlasticom iz točke 21.A.163 podtočke (e), utvrđuje uvjete pod kojima se može izdati dozvola za letenje;

(g) ako je primjenjivo, u skladu s povlasticom iz točke 21.A.163 podtočke (e), prije izdavanja dozvole za letenje za zrakoplov utvrđuje usklađenost s točkom 21.A.711 podtočkama (c) i (e);

(h) ispunjava odredbe pododjeljka A ovog odjeljka.”;

(2) u odjeljku A pododjeljak H mijenja se kako slijedi:

(a) točka 21.A.171 zamjenjuje se sljedećim:

„**21.A.171 Područje primjene**

U ovom se pododjeljku utvrđuje postupak za izdavanje svjedodžbi o plovidbenosti za zrakoplove koji su u skladu s certifikatom tipa izdanim u skladu s ovim Prilogom.”;

(b) u točki 21.A.174 podtočka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) Svaki zahtjev za svjedodžbu o plovidbenosti ili ograničenu svjedodžbu o plovidbenosti uključuje:

1. klasu svjedodžbe o plovidbenosti koja je zatražena;

2. za nove zrakoplove:

i. izjavu o sukladnosti:

— izdanu u skladu s točkom 21.A.163 podtočkom (b), ili

— izdanu u skladu s točkom 21.A.130 i koju je ovjerilo nadležno tijelo, ili

— za uvezeni zrakoplov izjavu o sukladnosti izdanu u skladu s točkom 21.A.163 podtočkom (b) ili, ako je riječ o zrakoplovu uvezenom u skladu s člankom 9. stavkom 4. ove Uredbe, izjavu, koju je potpisalo tijelo nadležno za izvoz, da je zrakoplov u skladu s projektom koji je odobrila Agencija;

ii. izvješće o opterećenju i uravnoteženju, s rasporedom ukrcaja; i

iii. letački priručnik, ako se zahtijeva primjenjivim certifikacijskim specifikacijama za određeni zrakoplov;

3. za rabljene zrakoplove podrijetlom iz:

i. države članice, potvrdu o provjeri plovidbenosti izdanu u skladu s Prilogom I. (dio M) ili Prilogom V.b (dio ML) Uredbi Komisije (EU) br. 1321/2014 ([1]);

ii. zemlje koja nije država članica:

— izjavu nadležnog tijela države u kojoj je zrakoplov registriran ili je bio registriran, kojom se dokazuje status plovidbenosti zrakoplova u njezinu registru u trenutku prenošenja,

— izvješće o opterećenju i uravnoteženju, s rasporedom ukrcaja,

— letački priručnik, ako se zahtijeva kodom plovidbenosti za zrakoplov,

— prethodnu evidenciju radi utvrđivanja standarda proizvodnje, izmjena i održavanja zrakoplova, uključujući sva ograničenja u vezi s ograničenom svjedodžbom o plovidbenosti izdanom u skladu s točkom 21.B.327,

— preporuku za izdavanje svjedodžbe o plovidbenosti ili ograničene svjedodžbe o plovidbenosti i za potvrdu o provjeri plovidbenosti nakon provedene provjere plovidbenosti u skladu s Prilogom I. (dio M) ili Prilogom V.b (dio ML) Uredbi (EU) br. 1321/2014.,

— datum izdavanja prve svjedodžbe o plovidbenosti i, ako se primjenjuju standardi iz sveska III. Priloga 16. Konvenciji o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu, podatke o vrijednostima emisija CO_2.";

(3) u odjeljku A pododjeljak I. mijenja se kako slijedi:

(a) točka 21.A.201. zamjenjuje se sljedećim:

„**21.A.201 Područje primjene**

U ovom se pododjeljku utvrđuje postupak za izdavanje potvrda o buci za zrakoplove koji su u skladu s certifikatom tipa izdanim u skladu s ovim Prilogom.";

([1]) Uredba Komisije (EU) br. 1321/2014 od 26. studenoga 2014. o kontinuiranoj plovidbenosti zrakoplova i aeronautičkih proizvoda, dijelova i uređaja, te o odobravanju organizacija i osoblja uključenih u te poslove (SL L 362, 17.12.2014., str. 1.).

(b) u točki 21.A.204 podtočka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) Svaki zahtjev uključuje:

1. za nove zrakoplove:

i. izjavu o sukladnosti:

— izdanu u skladu s točkom 21.A.163 podtočkom (b), ili

— izdanu u skladu s točkom 21.A.130 i koju je ovjerilo nadležno tijelo, ili

— za uvezeni zrakoplov izjavu o sukladnosti izdanu u skladu s točkom 21.A.163 podtočkom (b) ili, ako je riječ o zrakoplovu uvezenom u skladu s člankom 9. stavkom 4. ove Uredbe, izjavu, koju je potpisalo tijelo nadležno za izvoz, da je zrakoplov u skladu s projektom koji je odobrila Agencija; i

ii. podatke o buci utvrđene u skladu s primjenjivim zahtjevima vezanima uz buku;

2. za rabljene zrakoplove:

i. podatke o buci utvrđene u skladu s primjenjivim zahtjevima vezanima uz buku; i

ii. prethodnu evidenciju radi utvrđivanja standarda proizvodnje, izmjena i održavanja zrakoplova.";

(4) u odjeljku A pododjeljak J mijenja se kako slijedi:

(a) točka 21.A.233 zamjenjuje se sljedećim:

„**21.A.233 Prihvatljivost**

Svaka fizička ili pravna osoba („organizacija") ima pravo na podnošenje zahtjeva za odobrenje na temelju ovog pododjeljka:

(a) za dokazivanje sukladnosti s točkom 21.A.14, 21.A.112B, 21.A.432B ili 21.A.602B ovog Priloga; ili

(b) za dokazivanje sukladnosti s točkom 21L.A.23, 21L.A.83 ili 21L.A.204 Priloga I.b (Part 21. Light); ili

(c) za potrebe dobivanja povlastica iz točke 21.A.263 koje se odnose na odobrenja manjih izmjena ili projekata manjih popravaka ili izdavanje izjava o sukladnosti koje se odnose na odobrenja manjih izmjena ili projekata manjih popravaka zrakoplova za koje je dana izjava o sukladnosti projekta u skladu s pododjeljkom C odjeljka A Priloga I.b (Part 21. Light).";

(b) u točki 21.A.239 podtočka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) Kao dio elementa osiguranja projekta u okviru sustava upravljanja projektom, projektna organizacija:

1. uspostavlja, provodi i održava sustav kontrole i nadzora projekta i izmjena projekta i popravaka proizvoda, dijelova i uređaja obuhvaćenih uvjetima odobrenja; taj sustav:

i. uključuje funkciju plovidbenosti odgovornu za osiguravanje sukladnosti projekta proizvoda, dijelova i uređaja ili izmjene projekta i popravaka s primjenjivom osnovom certifikacije tipa, tehničkim specifikacijama koje se odnose na davanje izjava, primjenjivom osnovom certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti i zahtjevima za zaštitu okoliša;

ii. osigurava ispunjavanje odgovornosti projektne organizacije na odgovarajući način u skladu s ovim Prilogom i uvjetima odobrenja izdanog na temelju točke 21.A.251;

2. uspostavlja, provodi i održava neovisnu funkciju provjere dokazivanja sukladnosti na temelju koje organizacija izjavljuje da postoji sukladnost s primjenjivim zahtjevima za plovidbenost, podatke o operativnoj prikladnosti i zaštitu okoliša; i

3. utvrđuje način na koji sustav osiguranja projekta uzima u obzir prihvatljivost dijelova ili uređaja koje su projektirali partneri ili kooperanti ili zadaća koje su obavili, u skladu s metodama definiranima u pisanim postupcima.";

(c) točka 21.A.263 zamjenjuje se sljedećim:

„**21.A.263 Povlastice**

(a) (Rezervirano)

(b) (Rezervirano)

(c) Nositelj odobrenja projektne organizacije ima pravo, u okviru svojih uvjeta odobrenja izdanog u skladu s točkom 21.A.251 i relevantnim postupcima sustava upravljanja projektom:

1. razvrstati izmjene certifikata tipa, izmjene dodatnog certifikata tipa i projekte popravka kao „veće" ili „manje";

2. odobriti manje izmjene certifikata tipa ili dodatnog certifikata tipa i projekata manjih popravaka na temelju ovog Priloga (Part 21.) ili Priloga I.b (Part 21. Light);

3. dati izjavu o sukladnosti manje izmjene ili projekta manjeg popravka zrakoplova za koji je davatelj izjave o sukladnosti dao izjavu o sukladnosti projekta u skladu s točkom 21L.A.43 pododjeljka C odjeljka A Priloga I.b (Part 21. Light);

4. dati izjavu o sukladnosti izmijenjenog projekta zrakoplova, u skladu s točkom 21L.A.43 Priloga I.b (Part 21. Light), ako fizička ili pravna osoba koja je izvorno dala izjavu o sukladnosti projekta za taj zrakoplov u skladu s točkom 21L.A.43 Priloga I.b (Part 21. Light) više nije aktivna ili ne odgovara na zahtjeve da podnese izjavu o sukladnosti izmjena projekta;

5. odobriti određene projekte većih popravaka proizvoda ili pomoćnih generatora (APU-a) u skladu s pododjeljkom M ovog Priloga;

6. za određene zrakoplove odobriti uvjete za let pod kojima se može izdati dozvola za letenje u skladu s točkom 21.A.710 podtočkom (a) podpodtočkom 2., osim dozvola za letenje koje se izdaju za potrebe točke 21.A.701 podtočke (a) podpodtočke 15.;

7. izdati dozvolu za letenje u skladu s točkom 21.A.711 podtočkom (b) za zrakoplov koji je sam projektirao ili izmijenio, ili za koji je u skladu s točkom 21.A.263 podtočkom (c) podpodtočkom 6. odobrio uvjete za let pod kojima se može izdati dozvola za letenje, ako nositelj odobrenja projektne organizacije:

i. nadzire konfiguraciju zrakoplova; i

ii. potvrđuje sukladnost s projektnim uvjetima odobrenima za letenje;

8. odobriti određene veće izmjene certifikata tipa u skladu s pododjeljkom D ovog Priloga ili pododjeljkom D odjeljka A Priloga I.b (Part 21. Light); i

9. izdati određene dodatne certifikate tipa u skladu s pododjeljkom E ovog Priloga ili pododjeljkom E odjeljka A Priloga I.b (Part 21. Light) i odobravanje određenih većih izmjena tih certifikata.";

(d) u točki 21.A.265 podtočka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) utvrditi da su projekt proizvoda, ili njegove izmjene ili popravci, usklađeni s primjenjivom osnovom certifikacije tipa, tehničkim specifikacijama koje se odnose na davanje izjava, osnovom certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti i zahtjevima za zaštitu okoliša te da nemaju nijedno opasno obilježje;";

(5) u odjeljku A pododjeljku K točki 21.A.307 umeće se sljedeća podtočka (b) podpodtočka 7.:

„7. dio ili uređaj koji je proizvela osoba ili organizacija iz članka 9. stavka 4. ove Uredbe;";

(6) u Dodatku I. tekst pod naslovom „Upute za uporabu EASA Obrasca 1" zamjenjuje se sljedećim:

„Ove se upute odnose samo na uporabu EASA Obrasca 1 za potrebe proizvodnje. Napominjemo da je Dodatkom II. Prilogu I. (dio M) Uredbi (EU) br. 1321/2014 obuhvaćena uporaba EASA Obrasca 1 za potrebe održavanja.

1. NAMJENA I UPORABA

1.1. Osnovna namjena ove potvrde je davanje izjave o plovidbenosti novih zrakoplovnih proizvoda, dijelova i uređaja („elementi").

1.2. Potrebno je uspostaviti povezanost između potvrde i elementa/elemenata. Izdavatelj potvrde mora čuvati potvrdu u obliku koji omogućuje provjeru izvornih podataka.

1.3. Potvrda je prihvatljiva mnogim tijelima za plovidbenost, ali to može ovisiti o bilateralnim sporazumima i/ili politici tijela nadležnog za plovidbenost.

1.4. Potvrda nije izdatnica ili otpremnica.

1.5. Ovom se potvrdom zrakoplovi ne vraćaju u uporabu.

1.6. Ova potvrda ne predstavlja odobrenje za ugradnju elementa u određeni zrakoplov, motor ili propeler, nego pomaže krajnjem korisniku da utvrdi njegov status odobrenja plovidbenosti.

1.7. Nije dopušteno izdavanje iste potvrde za elemente koji se puštaju u uporabu iz proizvodnje i za elemente koji se vraćaju u uporabu nakon održavanja.

1.8. Nije dopušteno izdavanje iste potvrde za elemente koji su certificirani u skladu s „odobrenim podacima" i za elemente koji su certificirani u skladu s „neodobrenim podacima".

2. OPĆI FORMAT

2.1. Potvrda mora u potpunosti biti u skladu s priloženim formatom, uključujući broj i položaj svakog polja. Međutim, veličina polja može varirati kako bi se prilagodila pojedinačnom zahtjevu, ali ne u mjeri koja bi potvrdu učinila neprepoznatljivom.

2.2. Potvrda mora biti u formatu „pejzaž", ali njezina se ukupna veličina može znatno povećati ili smanjiti sve dok je prepoznatljiva i čitljiva. U slučaju nedoumica posavjetujte se s nadležnim tijelom.

2.3. Izjava o odgovornosti korisnika/ugraditelja može se smjestiti na bilo koju stranu obrasca.

2.4. Svi ispisi moraju biti jasni i čitljivi kako bi se omogućilo lako čitanje.

2.5. Potvrda može biti u obliku unaprijed tiskanog obrasca ili se može izraditi na računalu, ali u oba slučaju crte i znakovi moraju biti tiskani jasno i čitljivo i u skladu s definiranim formatom.

2.6. Potvrda se izrađuje na engleskom jeziku i, prema potrebi, na još jednom ili više drugih jezika.

2.7. Podaci koji se unose u potvrdu mogu se unijeti pisaćim strojem/računalom ili ručno korištenjem velikih tiskanih slova i moraju biti lako čitljivi.

2.8. Uporabu kratica treba svesti na najmanju mjeru radi jasnoće.

2.9. Prostor koji ostane na poleđini potvrde izdavatelj izjave može iskoristiti za unošenje dodatnih informacija, ali to ne smije uključivati nikakvu certifikacijsku izjavu. Na bilo kakvo korištenje poleđine potvrde upućuje se u odgovarajućem polju na prednjoj strani potvrde.

3. KOPIJE

3.1. Broj kopija potvrde koje se šalju stranci ili koje zadržava izdavatelj nije ograničen.

4. POGREŠKA/POGREŠKE NA POTVRDI

4.1. Ako krajnji korisnik na potvrdi pronađe pogreške, o tome mora pismeno obavijestiti izdavatelja. Ako može provjeriti i ispraviti pogreške, izdavatelj može izdati novu potvrdu.

4.2. Nova potvrda mora imati novi referentni broj, potpis i datum.

4.3. Zahtjev za novu potvrdu može se odobriti bez ponovne provjere stanja elemenata. Nova potvrda nije izjava o trenutačnom stanju te se u polju 12. mora navesti upućivanje na prijašnju potvrdu, sljedećom izjavom: „Ovom se potvrdom ispravlja pogreška/ispravljaju pogreške u polju/poljima [upišite polja koja su ispravljena] u potvrdi [upišite referentni broj izvorne potvrde] s datumom [upišite datum prvotnog izdavanja], pri čemu nije obuhvaćena sukladnost/stanje/vraćanje u uporabu.” Obje se potvrde moraju čuvati u skladu s propisanim razdobljem čuvanja za izvornu potvrdu.

5. POPUNJAVANJE POTVRDE KOJE OBAVLJA IZDAVATELJ

Polje 1. Nadležno tijelo koje izdaje potvrdu/država

Navode se ime i država nadležnog tijela pod čijom se nadležnošću izdaje ova potvrda. Ako je nadležno tijelo Agencija, upisuje se samo „EASA”.

Polje 2. Naslov EASA Obrasca 1

„POTVRDA O OVLAŠTENOM VRAĆANJU U UPORABU EASA OBRAZAC 1”

Polje 3. Referentni broj obrasca

Navodi se jedinstveni broj utvrđen sustavom/postupkom numeriranja koji se upotrebljava u organizaciji navedenoj u polju 4.; može uključivati alfanumeričke znakove.

Polje 4. Naziv i adresa organizacije

Unose se puni naziv i adresa proizvodne organizacije (vidjeti EASA Obrazac 55, stranicu A) ili fizičke ili pravne osobe koja vraća u uporabu element/elemente obuhvaćane ovom potvrdom. Dopušteno je unošenje logotipa itd. ako stanu u polje.

Polje 5. Radni nalog/ugovor/račun

Kako bi se olakšala sljedivost elementa (elemenata), upišite broj radnog naloga, broj ugovora, broj računa ili sličan referentni broj.

Polje 6. Element

Ako ima više elemenata, označite ih rednim brojevima. Ovo polje omogućuje lako upućivanje na napomene u polju 12.

Polje 7. Opis

Upišite naziv ili opis elementa. Treba dati prednost izrazu koji se upotrebljava u uputama za kontinuiranu plovidbenost ili u podacima za održavanje (npr. u ilustriranom katalogu, priručniku za održavanje zrakoplova, servisnom pismu, priručniku za održavanje komponenti).

Polje 8. Broj dijela

Navodi se broj dijela, kako je naveden na elementu ili na etiketi/ambalaži. Ako je riječ o motoru ili propeleru, može se upotrijebiti oznaka tipa.

Polje 9. Količina

Navodi se količina elemenata.

Polje 10. Serijski broj

Ako se propisima zahtijeva da element bude identificiran serijskim brojem, unesite ga u ovo polje. Osim toga, može se navesti i bilo koji drugi serijski broj koji se ne zahtijeva propisima. Ako element nije označen serijskim brojem, unesite „Nije primjenjivo”.

Polje 11. Status/rad

Unosi se riječ „PROTOTIP” ili „NOVI”.

Riječ „PROTOTIP” unosi se:

i. za proizvodnju novog elementa u skladu s neodobrenim projektnim podacima;

ii. za proizvodnju novog elementa u skladu s projektnim podacima za koje davatelj izjave još nije podnio izjavu o sukladnosti u skladu s pododjeljkom C, F ili N odjeljka A Priloga I.b (Part 21. Light);

iii. za slučaj kad organizacija navedena u polju 4. obavlja ponovnu certifikaciju prethodne potvrde nakon izmjene ili popravka elementa, prije vraćanja u uporabu (npr. nakon uključivanja izmjene projekta, otklanjanja kvara, inspekcijskih pregleda ili ispitivanja ili obnavljanja vijeka skladištenja). Detalji o izvornom vraćanju u uporabu, izmjeni ili popravku unose se u polje 12.

Riječ „NOVI” unosi se:

i. za proizvodnju novog elementa u skladu s odobrenim projektnim podacima;

ii. za proizvodnju novog elementa u skladu s projektnim podacima za koje je davatelj izjave dao izjavu o sukladnosti u skladu s pododjeljkom C, F ili N odjeljka A Priloga I.b (Part 21. Light);

iii. za slučaj kad organizacija navedena u polju 4. obavlja ponovnu certifikaciju prethodne potvrde nakon izmjene ili popravka elementa, prije vraćanja u uporabu (npr. nakon uključivanja izmjene projekta, otklanjanja kvara, inspekcijskih pregleda ili ispitivanja ili obnavljanja vijeka skladištenja). Detalji o izvornom vraćanju u uporabu, izmjeni ili popravku unose se u polje 12.;

iv. za slučaj kad proizvođač proizvoda ili organizacija navedena u polju 4. obavlja ponovnu certifikaciju prethodne potvrde, pri promjeni elementa iz „prototipa” (sukladnost samo s neodobrenim podacima) u „novi” (sukladnost s odobrenim podacima i u stanju za siguran rad) nakon odobrenja odgovarajućih projektnih podataka, pod uvjetom da se projektni podaci nisu izmijenili.

Za certificirane proizvode u polje 12. unosi se sljedeća izjava:

„PONOVNA CERTIFIKACIJA PRI PROMJENI ELEMENTA IZ „PROTOTIPA” U „NOVI”: OVIM SE DOKUMENTOM POTVRĐUJE ODOBRENJE PROJEKTNIH PODATAKA [UNESITE BROJ TC-a/STC-a, RAZINU REVIZIJE] S DATUMOM [UNESITE DATUM AKO JE POTREBAN ZA IDENTIFIKACIJU STATUSA REVIZIJE] U SKLADU S KOJIMA JE OVAJ ELEMENT PROIZVEDEN/SU OVI ELEMENTI PROIZVEDENI.”

U polju 13.a treba označiti kvadratić uz tekst „odobrenim projektnim podacima te su u stanju za siguran rad”.

Za zrakoplove koji podliježu izjavi o sukladnosti projekta u skladu s pododjeljkom C odjeljka A Priloga I.b (Part 21. Light) u polje 12. mora se unijeti sljedeća izjava:

„PONOVNA CERTIFIKACIJA PRI PROMJENI ELEMENTA IZ „PROTOTIPA” U „NOVI”: OVIM SE DOKUMENTOM POTVRĐUJE IZJAVA O PROJEKTNIM PODACIMA [UNESITE UPUĆIVANJE NA IZJAVU, RAZINU REVIZIJE] S DATUMOM [UNESITE DATUM AKO JE POTREBAN ZA IDENTIFIKACIJU STATUSA REVIZIJE] U SKLADU S KOJIMA JE OVAJ ELEMENT PROIZVEDEN/SU OVI ELEMENTI PROIZVEDENI.”;

v. za pregled novog elementa za koji je ranije izdano odobrenje za puštanje u uporabu, prije početka uporabe u skladu sa standardom ili specifikacijom koje je odredio korisnik (o kojima se detalji unose u polje 12. zajedno s detaljima o izvornom puštanju u uporabu), ili za utvrđivanje plovidbenosti (objašnjenje osnove za puštanje u uporabu i detalji izvornog puštanja u uporabu unose se u polje 12.).

Polje 12. Napomene

Opisuje se rad naveden u polju 11., bilo izravno ili upućivanjem na popratnu dokumentaciju koja je korisniku ili ugraditelju potrebna za utvrđivanje plovidbenosti elementa/elemenata u vezi s radom koji se certificira. Ako je potrebno, može se upotrijebiti poseban list, na koji se upućuje u EASA Obrascu 1. U svakoj se izjavi mora jasno navesti na koji se element/elemente iz polja 6. odnosi. Ako nema izjava, upisuje se „nema”.

U polje 12. upisuje se obrazloženje za puštanje u uporabu na temelju neodobrenih projektnih podataka (npr. dok se čeka certifikat tipa, samo u svrhu ispitivanja, dok se čekaju odobreni podaci).

Ako je predmet proizveden u skladu s projektnim podacima za koje davatelj izjave još nije dao izjavu o sukladnosti u skladu s pododjeljkom C, F ili N odjeljka A Priloga I.b (Part 21. Light), u polje 12. uključuje se sljedeća izjava:

„ČEKA SE IZJAVA O SUKLADNOSTI PROJEKTA U SKLADU S PODODJELJCIMA C, F ILI N odjeljka A Priloga I.b (Part 21. Light)”.

Ako je predmet proizveden u skladu s projektnim podacima za koje je davatelj izjave podnio izjavu o sukladnosti u skladu s pododjeljcima C, F ili N odjeljka A Priloga I.b (Part 21. Light), u polje 12. uključuje se sljedeća izjava:

„PROIZVEDENO U SKLADU S PROJEKTNIM PODACIMA IZ IZJAVE O SUKLADNOSTI PROJEKTA U SKLADU S PODODJELJCIMA C, F ILI N odjeljka A Priloga I.b (Part 21. Light)”.

Kad se podaci ispisuju na elektroničkom EASA Obrascu 1, svi podaci koji ne spadaju u druga polja unose se u ovo polje.

Polje 13.a Obilježite samo jedan od dvaju kvadratića:

1. Ako je element proizveden/su elementi proizvedeni korištenjem odobrenih projektnih podataka te je za njih utvrđeno da su u stanju za siguran rad, označiti kvadratić uz tekst „odobrenim projektnim podacima te su u stanju za siguran rad”.

2. Ako je element proizveden/su elementi proizvedeni korištenjem odgovarajućih neodobrenih projektnih podataka, označite kvadratić uz tekst „neodobrenim projektnim podacima navedenima u polju 12”.

   Ovo se polje obilježava i ako je predmet proizveden u skladu s projektnim podacima za koje je dana izjava u skladu s pododjeljcima C, F i N odjeljka A Priloga I.b (Part 21. Light).

   Identificirajte podatke u polju 12. (npr. čeka se certifikat tipa, samo u svrhu ispitivanja, čekaju se odobreni podaci), sukladnost s projektnim podacima iz izjave o sukladnosti projekta u skladu s pododjeljcima C, F ili N odjeljka A Priloga I.b (Part 21. Light).

   Nije dopušteno izdavanje iste potvrde za elemente koji su certificirani u skladu s odobrenim podacima i za elemente koji su certificirani u skladu s neodobrenim podacima.

Polje 13.b Potpis ovlaštene osobe

U ovo se polje potpisuje ovlaštena osoba. Ovdje se smiju potpisati samo osobe koje su posebno ovlaštene pravilima i politikom nadležnog tijela. Kao pomoć za prepoznavanje može se dodati jedinstveni identifikacijski broj ovlaštene osobe.

Polje 13.c Broj odobrenja/ovlaštenja

Unosi se broj/referentna oznaka odobrenja/ovlaštenja. Taj broj ili referentnu oznaku izdaje nadležno tijelo za odobrene proizvodne organizacije ili one za koje je dana izjava (za dijelove proizvedene u skladu s Prilogom I.b (Part 21. Light). Ako je organizacija proizvela dio koji je u skladu s projektnim podacima za koje je davatelj izjave podnio izjavu u skladu s pododjeljcima C, F ili N odjeljka A Priloga I.b (Part 21. Light), a organizacija nije odobrena proizvodna organizacija ili proizvodna organizacija za koju je dana izjava, trebalo bi unijeti sljedeću izjavu:

„Proizvedeno U SKLADU S PODODJELJKOM R odjeljka A Priloga I.b (Part 21. Light)".

Polje 13.d Ime

Čitljivo se upisuje ime osobe koja se potpisala u polje 13.b.

Polje 13.e Datum

Unosi se datum potpisivanja u polje 13.b, pri čemu se datum unosi u sljedećem obliku: dd = dvoznamenkasta oznaka dana, mmm = prva tri slova mjeseca, gggg = četveroznamenkasta oznaka godine.

Polja 14.a–14.e Opći zahtjevi za polja 14.a–14.e:

Ne upotrebljavaju se za vraćanje u uporabu iz proizvodnje. Osjenčajte ih, potamnite ili označite na neki drugi način kako biste spriječili nenamjernu ili neovlaštenu uporabu.

Odgovornosti korisnika/ugraditelja

Unesite sljedeću izjavu na potvrdu kako biste obavijestili krajnje korisnike da nisu oslobođeni svojih odgovornosti u vezi s ugradnjom i uporabom bilo kojeg elementa popraćenog obrascem:

‚OVA POTVRDA SAMA PO SEBI NE PREDSTAVLJA ODOBRENJE ZA UGRADNJU.

AKO KORISNIK/UGRADITELJ RADI U SKLADU S PROPISIMA TIJELA ODGOVORNOG ZA PLOVIDBENOST KOJE JE RAZLIČITO OD TIJELA NAVEDENOG U POLJU 1., BITNO JE DA KORISNIK/UGRADITELJ OSIGURA DA NJEGOVO/NJEZINO TIJELO NADLEŽNO ZA PLOVIDBENOST PRIHVATI ELEMENTE OD NADLEŽNOG TIJELA ZA PLOVIDBENOST NAVEDENOG U POLJU 1.

IZJAVE U POLJIMA 13.A I 14.A NE PREDSTAVLJAJU POTVRDU O UGRADNJI. U SVIM SLUČAJEVIMA EVIDENCIJA O ODRŽAVANJU ZRAKOPLOVA MORA SADRŽAVATI POTVRDU O UGRADNJI KOJU JE KORISNIK/UGRADITELJ IZDAO U SKLADU S NACIONALNIM PROPISIMA PRIJE NEGO ŠTO SE DOPUSTI LET ZRAKOPLOVOM.'"

PRILOG II.

Umeće se sljedeći Prilog I.b (Part 21. Light):

„Sadržaj

21L.1 Područje primjene

21L.2 Nadležno tijelo

ODJELJAK A – TEHNIČKI ZAHTJEVI

PODODJELJAK A – OPĆE ODREDBE

21L.A.1 Područje primjene

21L.A.2 Obveze koje preuzima i mjere koje poduzima osoba koja nije podnositelj zahtjeva za certifikat ili nositelj certifikata ili davatelj izjave o sukladnosti projekta

21L.A.3 Sustav izvješćivanja

21L.A.4 Naredbe o plovidbenosti

21L.A.5 Usklađivanje projektiranja i proizvodnje

21L.A.6 Označivanje

21L.A.7 Vođenje evidencije

21L.A.8 Priručnici

21L.A.9 Upute za kontinuiranu plovidbenost

21L.A.10 Pristup i ispitivanja

21L.A.11 Nesukladnosti i opažanja

21L.A.12 Načini usklađivanja

PODODJELJAK B — CERTIFIKATI TIPA

21L.A.21 Područje primjene

21L.A.22 Prihvatljivost

21L.A.23 Dokazivanje sposobnosti za projektiranje

21L.A.24 v

21L.A.25 Dokazivanje sukladnosti

21L.A.26 Projekt tipa

21L.A.27 Zahtjevi za izdavanje certifikata tipa

21L.A.28 Obveze nositelja certifikata tipa

21L.A.29 Prenosivost certifikata tipa

21L.A.30 Kontinuirana valjanost certifikata tipa

PODODJELJAK C – IZJAVE O SUKLADNOSTI PROJEKTA ZRAKOPLOVA

21L.A.41 Područje primjene

21L.A.42 Prihvatljivost

21L.A.43 Izjava o sukladnosti projekta

21L.A.44 Aktivnosti dokazivanja sukladnosti za izjavu o sukladnosti projekta

21L.A.45 Detaljne tehničke specifikacije i zahtjevi za zaštitu okoliša koji se primjenjuju na zrakoplov koji podliježe izjavama o sukladnosti projekta

21L.A.46 Projektni podaci o zrakoplovu

21L.A.47 Obveze davatelja izjave o sukladnosti projekta

21L.A.48 Neprenosivost izjave o sukladnosti projekta zrakoplova

PODODJELJAK D – IZMJENE CERTIFIKATA TIPA

21L.A.61 Područje primjene

21L.A.62 Standardne izmjene

21L.A.63 Razvrstavanje izmjena certifikata tipa

21L.A.64 Prihvatljivost

21L.A.65 Zahtjev za izmjenu certifikata tipa

21L.A.66 Dokazivanje sukladnosti

21L.A.67 Zahtjevi za odobrenje manje izmjene certifikata tipa

21L.A.68 Zahtjevi za odobrenje veće izmjene certifikata tipa

21L.A.69 Odobrenje izmjene certifikata tipa na temelju povlastice

21L.A.70 Obveze za manje izmjene certifikata tipa

PODODJELJAK E – DODATNI CERTIFIKATI TIPA

21L.A.81 Područje primjene

21L.A.82 Prihvatljivost

21L.A.83 Dokazivanje sposobnosti za projektiranje

21L.A.84 Zahtjev za dodatni certifikat tipa

21L.A.85 Dokazivanje sukladnosti

21L.A.86 Zahtjevi za odobrenje dodatnog certifikata tipa

21L.A.87 Odobrenje dodatnog certifikata tipa na temelju povlastice

21L.A.88 Obveze nositelja dodatnog certifikata tipa

21L.A.89 Prenosivost dodatnog certifikata tipa

21L.A.90 Kontinuirana valjanost dodatnog certifikata tipa

21L.A.91 I zmjene dijela proizvoda koji je obuhvaćen dodatnim certifikatom tipa

PODODJELJAK F – IZMJENE NA ZRAKOPLOVU ZA KOJI JE DANA IZJAVA O SUKLADNOSTI PROJEKTA

21L.A.101 Područje primjene

21L.A.102 Standardne izmjene

21L.A.103 Razvrstavanje izmjena projekta zrakoplova za koji je dana izjava o sukladnosti projekta

21L.A.104 Prihvatljivost

21L.A.105 Izjava o sukladnosti projekta za manje izmjene

21L.A.106 Obveze osobe koja daje izjavu o sukladnosti projekta za manju izmjenu

21L.A.107 Izjava o sukladnosti projekta za veću izmjenu

21L.A.108 Aktivnosti dokazivanja sukladnosti za davanje izjave o sukladnosti za veću izmjenu

PODODJELJAK G – PROIZVODNE ORGANIZACIJE ZA KOJE JE DANA IZJAVA

21L.A.121 Područje primjene

21L.A.122 Prihvatljivost

21L.A.123 Izjava o sposobnosti za proizvodnju

21L.A.124 Sustav upravljanja proizvodnjom

21L.A.125 Resursi proizvodne organizacije za koju je dana izjava

21L.A.126 Opseg rada

21L.A.127 Obveze proizvodne organizacije za koju je dana izjava

21L.A.128 Obavijest o izmjenama i prestanku aktivnosti

PODODJELJAK H – SVJEDODŽBE O PLOVIDBENOSTI I OGRANIČENE SVJEDODŽBE O PLOVIDBENOSTI

21L.A.141 Područje primjene

21L.A.142 Prihvatljivost

21L.A.143 Zahtjev za svjedodžbu o plovidbenosti ili ograničenu svjedodžbu o plovidbenosti

21L.A.144 Obveze podnositelja zahtjeva za izdavanje svjedodžbe o plovidbenosti ili ograničene svjedodžbe o plovidbenosti

21L.A.145 Prenosivost i ponovno izdavanje svjedodžbe o plovidbenosti i ograničene svjedodžbe o plovidbenosti u državama članicama

21L.A.146 Kontinuirana valjanost svjedodžbe o plovidbenosti i ograničene svjedodžbe o plovidbenosti

PODODJELJAK I – POTVRDE O BUCI I POTVRDE O BUCI S OGRANIČENJIMA

21L.A.161 Područje primjene

21L.A.162 Prihvatljivost

21L.A.163 Zahtjev

21L.A.164 Prenosivost i ponovno izdavanje potvrda o buci i potvrda o buci s ograničenjima u državama članicama

21L.A.165 Kontinuirana valjanost potvrde o buci i potvrde o buci s ograničenjima

PODODJELJAK J – PROJEKTNE ORGANIZACIJE ZA KOJE JE DANA IZJAVA

21L.A.171 Područje primjene

21L.A.172 Prihvatljivost

21L.A.173 Izjava o sposobnosti za projektiranje

21L.A.174 Sustav upravljanja projektiranjem

21L.A.175 Resursi projektne organizacije za koju je dana izjava

21L.A.176 Opseg rada

21L.A.177 Obveze projektne organizacije za koju je dana izjava

21L.A.178 Obavijest o izmjenama i prestanku aktivnosti

PODODJELJAK K – DIJELOVI

21L.A.191 Područje primjene

21L.A.192 Dokazivanje sukladnosti

21L.A.193 Puštanje u uporabu dijelova za ugradnju

PODODJELJAK M – PROJEKTI POPRAVAKA PROIZVODA S CERTIFIKATOM TIPA

21L.A.201 Područje primjene

21L.A.202 v

21L.A.203 Razvrstavanje projekata popravka za proizvod s certifikatom tipa

21L.A.204 Prihvatljivost

21L.A.205 Zahtjev za odobrenje projekta popravka proizvoda s certifikatom tipa

21L.A.206 Dokazivanje sukladnosti

21L.A.207 Zahtjevi za odobrenje projekta manjeg popravka

21L.A.208 Zahtjevi za odobrenje projekta većeg popravka

21L.A.209 Odobrenje projekta popravka na temelju povlastice

21L.A.210 Obveze nositelja odobrenja za projekt popravka

21L.A.211 Nepopravljeno oštećenje

PODODJELJAK N – PROJEKT POPRAVAKA ZRAKOPLOVA ZA KOJI JE DANA IZJAVA O SUKLADNOSTI PROJEKTA

21L.A.221 Područje primjene

21L.A.222 Standardni popravci

21L.A.223 Razvrstavanje projekata popravka zrakoplova za koji je dana izjava o sukladnosti projekta

21L.A.224 Prihvatljivost

21L.A.225 Izjava o sukladnosti projekta za projekte manjeg popravka

21L.A.226 Izjava o sukladnosti projekta za projekte većeg popravka

21L.A.227 Aktivnosti dokazivanja sukladnosti za davanje izjave o sukladnosti za projekt većeg popravka

21L.A.228 Obveze davatelja izjave o sukladnosti projekta popravka

21L.A.229 Nepopravljeno oštećenje

PODODJELJAK O – OVLAŠTENJA NA TEMELJU NAREDBE O EUROPSKIM TEHNIČKIM STANDARDIMA

PODODJELJAK P – DOZVOLA ZA LETENJE

21L.A.241 Dozvola za letenje i uvjeti za let

PODODJELJAK Q – IDENTIFIKACIJA PROIZVODA I DIJELOVA

21L.A.251 Područje primjene

21L.A.252 Dizajn oznaka

21L.A.253 Identifikacija proizvoda

21L.A.254 Postupanje s identifikacijskim podacima

21L.A.255 Identifikacija dijelova

PODODJELJAK R – IZJAVA O SUKLADNOSTI ZA ZRAKOPLOV I POTVRDA O OVLAŠTENOM VRAĆANJU U UPORABU (EASA OBRAZAC 1) ZA MOTORE I PROPELERE ILI NJIHOVE DIJELOVE KOJI SU U SKLADU S IZJAVOM O SUKLADNOSTI PROJEKTA

21L.A.271 Područje primjene

21L.A.272 Prihvatljivost

21L.A.273 Sustav kontrole proizvodnje

21L.A.274 Izdavanje izjave o sukladnosti (EASA Obrazac 52B) ili potvrde o ovlaštenom vraćanju u uporabu (EASA Obrazac 1)

21L.A.275 Obveze fizičke ili pravne osobe koja izdaje izjavu o sukladnosti (EASA Obrazac 52B) ili potvrdu o ovlaštenom vraćanju u uporabu (EASA Obrazac 1)

ODJELJAK B – POSTUPCI ZA NADLEŽNA TIJELA

PODODJELJAK A – OPĆE ODREDBE

21L.B.11 Dokumentacija za nadzor

21L.B.12 Razmjena informacija

21L.B.13 Obavješćivanje Agencije

21L.B.14 Naredbe o plovidbenosti primljene od zemalja koje nisu države članice

21L.B.15 Trenutačna reakcija na sigurnosni problem

21L.B.16 Sustav upravljanja

21L.B.17 Dodjela zadaća kvalificiranim subjektima

21L.B.18 Promjene u sustavu upravljanja

21L.B.19 Rješavanje sporova

21L.B.20 Vođenje evidencije

21L.B.21 Nesukladnosti i opažanja

21L.B.22 Mjere izvršenja

21L.B.23 Naredbe o plovidbenosti

21L.B.24 Načini usklađivanja

PODODJELJAK B — CERTIFIKATI TIPA

21L.B.41 Certifikacijske specifikacije

21L.B.42 Početno ispitivanje

21L.B.43 Osnova certifikacije tipa za certifikat tipa

21L.B.44 Posebni uvjeti

21L.B.45 Utvrđivanje primjenjivih zahtjeva za zaštitu okoliša za certifikat tipa

21L.B.46 Ispitivanje

21L.B.47 Izdavanje certifikata tipa

21L.B.48 Nadzor kontinuirane plovidbenosti za proizvode za koje je izdan certifikat tipa

21L.B.49 Prijenos certifikata tipa

PODODJELJAK C – IZJAVE O SUKLADNOSTI PROJEKTA

21L.B.61 Detaljne tehničke specifikacije i primjenjivi zahtjevi za zaštitu okoliša za izjave o sukladnosti projekta proizvoda

21L.B.62 Početno nadzorno ispitivanje

21L.B.63 Registracija izjava o sukladnosti projekta

21L.B.64 Nadzor kontinuirane plovidbenosti zrakoplova za koji je dana izjava o sukladnosti projekta

PODODJELJAK D – IZMJENE CERTIFIKATA TIPA

21L.B.81 Osnova certifikacije tipa i primjenjivi zahtjevi za zaštitu okoliša za veću izmjenu certifikata tipa

21L.B.82 Ispitivanje i izdavanje odobrenja manje izmjene certifikata tipa

21L.B.83 Ispitivanje veće izmjene certifikata tipa

21L.B.84 Izdavanje odobrenja veće izmjene certifikata tipa

21L.B.85 Nadzor kontinuirane plovidbenosti za izmijenjene proizvode za koje je izdan certifikat tipa

PODODJELJAK E – DODATNI CERTIFIKATI TIPA

21L.B.101 Osnova certifikacije tipa i primjenjivi zahtjevi za zaštitu okoliša za dodatni certifikat tipa

21L.B.102 Ispitivanje

21L.B.103 Izdavanje dodatnog certifikata tipa

21L.B.104 Nadzor kontinuirane plovidbenosti za proizvode za koje je izdan dodatni certifikat tipa

PODODJELJAK F – IZMJENE NA ZRAKOPLOVU ZA KOJI JE DANA IZJAVA O SUKLADNOSTI PROJEKTA

21L.B.121 Početno nadzorno ispitivanje izjave o sukladnosti projekta veće izmjene projekta zrakoplova za koji je dana izjava o sukladnosti projekta

21L.B.122 Registracija izjave o sukladnosti projekta za veću izmjenu projekta zrakoplova

21L.B.123 Nadzor kontinuirane plovidbenosti izmijenjenog zrakoplova za koji je dana izjava o sukladnosti projekta

PODODJELJAK G – PROIZVODNE ORGANIZACIJE ZA KOJE JE DANA IZJAVA

21L.B.141 Početno nadzorno ispitivanje

21L.B.142 Registracija izjave o sposobnosti za proizvodnju

21L.B.143 Nadzor

21L.B.144 Program nadzora

21L.B.145 Aktivnosti nadzora

21L.B.146 Izmjene izjava

PODODJELJAK H – SVJEDODŽBE O PLOVIDBENOSTI I OGRANIČENE SVJEDODŽBE O PLOVIDBENOSTI

21L.B.161 Ispitivanje

21L.B.162 Izdavanje ili izmjene svjedodžbe o plovidbenosti ili ograničene svjedodžbe o plovidbenosti

21L.B.163 Nadzor

PODODJELJAK I – POTVRDE O BUCI

21L.B.171 Ispitivanje

21L.B.172 Izdavanje ili izmjena potvrda o buci

21L.B.173 Nadzor

PODODJELJAK J – PROJEKTNE ORGANIZACIJE ZA KOJE JE DANA IZJAVA

21L.B.181 Početno nadzorno ispitivanje

21L.B.182 Registracija izjave o sposobnosti za projektiranje

21L.B.183 Nadzor

21L.B.184 Program nadzora

21L.B.185 Aktivnosti nadzora

21L.B.186 I zmjene izjava

PODODJELJAK K – DIJELOVI

PODODJELJAK M – PROJEKTI POPRAVAKA PROIZVODA S CERTIFIKATOM TIPA

21L.B.201 Osnova certifikacije tipa i primjenjivi zahtjevi za zaštitu okoliša za odobrenje projekta popravka

21L.B.202 Ispitivanje i izdavanje odobrenja za projekt manjeg popravka

21L.B.203 Ispitivanje zahtjeva za odobrenje projekta većeg popravka

21L.B.204 Izdavanje odobrenja projekta većeg popravka

21L.B.205 Nadzor kontinuirane plovidbenosti za proizvode za koje je odobren projekt popravka

21L.B.206 Nepopravljeno oštećenje

PODODJELJAK N – PROJEKT POPRAVAKA ZRAKOPLOVA ZA KOJI JE DANA IZJAVA O SUKLADNOSTI PROJEKTA

21L.B.221 Početno nadzorno ispitivanje izjave o sukladnosti projekta većeg popravka zrakoplova za koji je dana izjava o sukladnosti projekta

21L.B.222 Registracija izjave o sukladnosti projekta većeg popravka zrakoplova za koji je dana izjava o sukladnosti projekta

21L.B.223 Nadzor kontinuirane plovidbenosti za projekt popravka za koji je dana izjava o sukladnosti projekta

PODODJELJAK O – OVLAŠTENJA NA TEMELJU NAREDBE O EUROPSKIM TEHNIČKIM STANDARDIMA

PODODJELJAK P – DOZVOLA ZA LETENJE

21L.B.241 Ispitivanje prije izdavanja dozvole za letenje

21L.B.242 Ispitivanje prije izdavanja uvjeta za let

PODODJELJAK Q – IDENTIFIKACIJA PROIZVODA I DIJELOVA

PODODJELJAK R – IZJAVA O SUKLADNOSTI ZA ZRAKOPLOV I POTVRDE O OVLAŠTENOM VRAĆANJU U UPORABU (EASA OBRAZAC 1) ZA MOTORE I PROPELERE I NJIHOVE DIJELOVE KOJI SU U SKLADU S IZJAVOM O SUKLADNOSTI PROJEKTA

21L.B.251 Nadzor

21L.B.252 Program nadzora

21L.B.253 Aktivnosti nadzora

Dodaci Prilogu I.B

21L.1. Područje primjene

(rezervirano)

21L.2. Nadležno tijelo

(rezervirano)

ODJELJAK A

TEHNIČKI ZAHTJEVI

PODODJELJAK A – OPĆE ODREDBE

21L.A.1 Područje primjene

Ovim se odjeljkom utvrđuju opća prava i obveze koji se primjenjuju na:

(a) podnositelja zahtjeva za bilo koji certifikat i nositelja bilo kojeg certifikata koji je izdan ili će se izdati u skladu s ovim Prilogom;

(b) svakog davatelja izjave o sposobnosti za projektiranje ili proizvodnju ili izjave o sukladnosti projekta; i

(c) svaku fizičku ili pravnu osoba koja izdaje izjavu o sukladnosti za zrakoplov ili potvrdu o ovlaštenom vraćanju u uporabu (EASA Obrazac 1) za proizvedeni motor, propeler ili dio.

21L.A.2 Obveze koje preuzima i mjere koje poduzima osoba koja nije podnositelj zahtjeva za certifikat ili nositelj certifikata ili davatelj izjave o sukladnosti projekta

Mjere i obveze koje mora preuzeti, odnosno poduzeti podnositelj zahtjeva za certifikat ili nositelj certifikata za proizvod ili dio ili davatelj izjave o sukladnosti projekta na temelju ovog odjeljka može u njegovo ime preuzeti bilo koja druga fizička ili pravna osoba ako su obveze podnositelja zahtjeva za certifikat, nositelja certifikata ili davatelja izjave pravilno ispunjene ili će se pravilno ispuniti.

21L.A.3 Sustav izvješćivanja

(a) Ne dovodeći u pitanje Uredbu (EU) br. 376/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ([1]) i njezine delegirane i provedbene akte, svaka fizička ili pravna osoba koja posjeduje certifikat tipa, dodatni certifikat tipa, odobrenje projekta većeg popravka ili bilo koji drugi relevantni certifikat ili je podnijela zahtjev za te certifikate za koje se smatra da su izdani u skladu s ovim Prilogom ili koja je dala izjavu o sukladnosti projekta zrakoplova, izmjene projekta ili projekta popravka tog zrakoplova u skladu s ovim Prilogom:

1. uspostavlja i održava sustav za prikupljanje, istraživanje i analizu izvješća o događajima radi utvrđivanja negativnih trendova ili uklanjanja nedostataka te izdvajanja događaja za koje je izvješćivanje obvezno u skladu s podpodtočkom 3. i onih o kojima se dobrovoljno izvješćuje. Sustav izvješćivanja uključuje:

   i. izvješća i podatke o otkazivanju, nepravilnom funkcioniranju, kvarovima ili drugim događajima koji uzrokuju ili bi mogli imati štetne učinke na kontinuiranu plovidbenost proizvoda ili dijela obuhvaćenog certifikatom tipa, dodatnim certifikatom tipa, odobrenjem projekta većeg popravka ili bilo kojim drugim relevantnim certifikatom za koji se smatra da je izdan u skladu s ovim Prilogom ili izjavom o sukladnosti projekta izdanom u skladu s ovim Prilogom;

   ii. izvješća o pogreškama, izbjegnutim nesrećama i opasnostima koje nisu obuhvaćene podpodtočkom i.;

([1]) Uredba (EU) br. 376/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 3. travnja 2014. o izvješćivanju, analizi i naknadnom postupanju u vezi s događajima u civilnom zrakoplovstvu, o izmjeni Uredbe (EU) br. 996/2010 Europskog parlamenta i Vijeća i stavljanju izvan snage Direktive 2003/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i uredbi Komisije (EZ) br. 1321/2007 i (EZ) br. 1330/2007 (SL L 122, 24.4.2014., str. 18.).

2. stavlja na raspolaganje poznatim operatorima proizvoda ili dijela i, na zahtjev, svakoj osobi ovlaštenoj na temelju drugih povezanih provedbenih ili delegiranih akata, informacije o sustavu uspostavljenom u skladu s podtočkom (a) podpodtočkom 1. te načinima dostavljanja tih izvješća i informacija povezanih s otkazivanjem, nepravilnim funkcioniranjem, kvarovima ili drugim događajima iz podtočke (a) podpodtočke 1. podpodtočke i.;

3. izvješćuje Agenciju o svakom njemu poznatom otkazivanju, nepravilnom funkcioniranju, kvaru ili drugom događaju koji se odnose na proizvod ili dio obuhvaćen certifikatom tipa, dodatnim certifikatom tipa, odobrenjem projekta većeg popravka ili bilo kojim drugim relevantnim certifikatom za koji se smatra da je izdan u skladu s ovim Prilogom, ili izjavom o sukladnosti projekta izdanom u skladu s ovim Prilogom, a koji su doveli ili bi mogli dovesti do stanja opasnosti.

(b) Ne dovodeći u pitanje Uredbu (EU) br. 376/2014 i njezine delegirane i provedbene akte, svaka fizička ili pravna osoba koja je dala izjavu o sposobnosti za projektiranje na temelju pododjeljka G ovog Priloga ili koja proizvodi proizvod ili dio na temelju pododjeljka R ovog Priloga:

1. uspostavlja i održava sustav za prikupljanje i ocjenjivanje internih izvješća o događajima, uključujući izvješća o internim pogreškama, izbjegnutim nesrećama i opasnostima radi utvrđivanja negativnih trendova ili uklanjanja nedostataka te izdvajanja događaja za koje je izvješćivanje obvezno u skladu s podpodtočkama 2. i 3. i onih o kojima se dobrovoljno izvješćuje;

2. izvješćuje odgovornog nositelja odobrenja projekta ili davatelja izjave o sukladnosti projekta o svim slučajevima u kojima je pustio u uporabu proizvode ili dijelove za koje je poslije utvrđeno da možda odstupaju od odgovarajućih projektnih podataka te s nositeljem odobrenja projekta ili davateljem izjave o sukladnosti projekta provodi istraživanje kako bi se utvrdila odstupanja koja bi mogla dovesti do stanja opasnosti;

3. izvješćuje Agenciju i nadležno tijelo odgovorne države članice u skladu s točkom 21L.2, ako postoji, o odstupanjima koja bi mogla dovesti do stanja opasnosti utvrđenima u skladu s točkom 21L.A.3 podtočkom (b) podpodtočkom 2.;

4. ako djeluje kao dobavljač za drugu proizvodnu organizaciju, izvješćuje i tu drugu organizaciju o svim slučajevima u kojima je toj organizaciji dostavila proizvode ili dijelove za koje je poslije utvrđeno da možda odstupaju od odgovarajućih projektnih podataka.

Obveze izvješćivanja iz točke 21.A.3 A podtočke (b) Priloga I. fizičkih i pravnih osoba koje posjeduju odobrenje organizacije za proizvodnju ili su podnijele zahtjev za to odobrenje uključuju događaje povezane s proizvodima i dijelovima proizvedenima u skladu s projektnim podacima koji su odobreni ili je za njih dana izjava u skladu s ovim Prilogom, a ako je dana izjava o sukladnosti projekta, izvješća se podnose i davatelju te izjave.

(c) Ne dovodeći u pitanje Uredbu (EU) br. 376/2014 i njezine delegirane i provedbene akte, svaka fizička ili pravna osoba iz podtočaka (a) i (b) pri izvješćivanju u skladu s podtočkom (a) podpodtočkom 3. i podtočkom (b) podpodtočkama 2., 3. i 4. na odgovarajući način štiti povjerljivost podnositelja izvješća i osoba navedenih u njemu.

(d) Ne dovodeći u pitanje Uredbu (EU) br. 376/2014 i njezine delegirane i provedbene akte, svaka fizička ili pravna osoba iz podtočaka (a) i (b) podnosi izvješća definirana u podtočki (a) podpodtočki 3. i podtočki (b) podpodtočki 3. u obliku i na način koji odredi nadležno tijelo što prije, a u svakom slučaju najkasnije 72 sata nakon što je fizička ili pravna osoba iz podtočaka (a) i (b) utvrdila moguće stanje opasnosti, osim ako to spriječe izvanredne okolnosti.

(e) Ne dovodeći u pitanje Uredbu (EU) br. 376/2014 i njezine delegirane i provedbene akte, ako je događaj koji je prijavljen u skladu s podtočkom (a) podpodtočkom 3. ili podtočkom (b) podpodtočkom 3. posljedica manjkavosti u projektu ili proizvodnji, nositelj certifikata tipa, dodatnog certifikata tipa, odobrenja projekta većeg popravka ili bilo kojeg drugog relevantnog certifikata za koji se smatra da je izdan u skladu s ovim Prilogom, davatelj izjave o sukladnosti projekta ili proizvodna organizacije iz podtočke (b), ovisno o slučaju, istražuje razlog manjkavosti i izvješćuje Agenciju i nadležno tijelo države članice odgovorne u skladu s točkom 21L.2, ako postoji, o rezultatima svoje istrage te o svim mjerama koje poduzima ili predlaže da se poduzmu radi otklanjanja te manjkavosti.

(f) Ako nadležno tijelo utvrdi da je za otklanjanje manjkavosti potrebno poduzeti određenu mjeru, nositelj certifikata tipa, dodatnog certifikata tipa, odobrenja projekta većeg popravka ili bilo kojeg drugog relevantnog certifikata za koji se smatra da je izdan u skladu s ovim Prilogom, davatelj izjave o sukladnosti projekta ili proizvodna organizacije iz podtočke (b), prema potrebi, podnosi relevantne podatke nadležnom tijelu na njegov zahtjev.

21L.A.4 Naredbe o plovidbenosti

Ako Agencija mora izdati naredbu o plovidbenosti u skladu s točkom 21L.B.23 radi otklanjanja stanja opasnosti ili kako bi zatražila provođenje inspekcijskog pregleda, nositelj certifikata tipa, dodatnog certifikata tipa, odobrenja projekta većeg popravka ili bilo kojeg drugog relevantnog certifikata za koji se smatra da je izdan u skladu s ovim Prilogom, kao i davatelj izjave o sukladnosti projekta, prema potrebi:

(a) predlaže odgovarajuće korektivne mjere ili potrebne inspekcijske preglede ili oboje, te detalje o tim prijedlozima dostavlja Agenciji na odobrenje;

(b) nakon što Agencija odobri prijedloge iz podtočke (a), stavlja na raspolaganje svim poznatim operatorima ili vlasnicima proizvoda ili dijela te, na zahtjev, svakoj osobi koja mora poštovati naredbu o plovidbenosti, odgovarajuće opisne podatke i upute za izvedbu.

21L.A.5 Usklađivanje projektiranja i proizvodnje

Nositelj certifikata tipa, dodatnog certifikata tipa, odobrenja izmjene certifikata tipa ili odobrenja projekta popravka, davatelj izjave o sukladnosti projekta te organizacija ili fizička ili pravna osoba koja proizvodi proizvode ili dijelove za taj određeni projekt surađuju kako bi osigurali da su proizvod ili dio usklađeni s tim projektom i kako bi osigurali kontinuiranu plovidbenost proizvoda ili dijela.

21L.A.6 Označivanje

(a) Nositelj certifikata tipa, dodatnog certifikata tipa, odobrenja izmjene certifikata tipa ili odobrenja projekta popravka ili davatelj izjave o sukladnosti projekta navodi oznaku za proizvode ili dijelove u skladu s pododjeljkom Q ovog Priloga.

(b) Organizacija ili fizička ili pravna osoba koja proizvodi proizvode ili dijelove označava te proizvode i dijelove u skladu s pododjeljkom Q ovog Priloga.

21L.A.7 Vođenje evidencije

Sve fizičke ili pravne osobe koje posjeduju ili su podnijele zahtjev za certifikat tipa, dodatni certifikat tipa, odobrenje projekta popravka ili dozvolu za letenje, koje su dale izjavu o sukladnosti projekta, izjavu o sposobnosti za projektiranje ili proizvodnju ili koje proizvode proizvode ili dijelove na temelju ove Uredbe:

(a) pri projektiranju proizvoda ili dijela ili njihovih izmjena ili popravaka uspostavljaju sustav vođenja evidencije koji uključuje zahtjeve propisane za partnere i kooperante te održava relevantne projektne informacije/podatke i stavlja ih na raspolaganju Agenciji kako bi se osigurale informacije potrebne za osiguravanje njihove kontinuirane plovidbenosti i sukladnosti s primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša;

(b) pri proizvodnji proizvoda ili dijela uspostavlja sustav vođenja evidencije i bilježi pojedinosti o poslovima koji su bitni za sukladnost proizvoda ili dijelova te zahtjeve propisane za svoje partnere i kooperante te ih stavlja na raspolaganje nadležnom tijelu kako bi se osigurale informacije potrebne za osiguravanje kontinuirane plovidbenosti proizvoda i dijela;

(c) kad je riječ o dozvolama za letenje, osim zahtjeva za vođenje evidencije utvrđenih u točki 21.A.5 podtočki (c) Priloga I., evidentiraju sve dokumente dostavljene radi dokazivanja sukladnosti s dodatnim zahtjevima utvrđenima u točki 21L.A.241 podtočki (b) te ih stavljaju na raspolaganje Agenciji i nadležnom tijelu;

(d) čuvaju evidenciju o stručnosti i kvalifikacijama osoblja koje sudjeluje u projektiranju ili proizvodnji te obavljaju neovisnu funkciju praćenja sukladnosti ako se to zahtijeva u točki 21L.A.125 podtočki (c), točki 21L.A.175 podtočkama (b) ili (e).

21L.A.8 Priručnici

Nositelj certifikata tipa ili dodatnog certifikata tipa ili davatelj izjave o sukladnosti projekta izrađuje, čuva i ažurira izvornike svih priručnika ili izmjena priručnika koji se zahtijevaju primjenjivom osnovom certifikacije tipa, primjenjivim detaljnim tehničkim specifikacijama i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša za proizvod ili dio te Agenciji na zahtjev dostavlja njihove kopije.

21L.A.9 Upute za kontinuiranu plovidbenost

(a) Nositelj certifikata tipa, dodatnog certifikata tipa, odobrenja izmjene projekta ili projekta popravka ili davatelj izjave o sukladnosti projekta utvrđuje informacije koje su potrebne kako bi se osiguralo da se plovidbenost tipa zrakoplova i svih povezanih dijelova, u skladu s tim projektom, održava tijekom cijelog radnog vijeka.

(b) Nositelj certifikata tipa, dodatnog certifikata tipa, odobrenja izmjene projekta ili projekta popravka ili davatelj izjave o sukladnosti projekta dostavlja informacije utvrđene u podtočki (a) prije puštanja tog projekta u uporabu.

(c) Upute za kontinuiranu plovidbenost pružaju:

1. nositelj certifikata tipa ili davatelj izjave o sukladnosti projekta svakom poznatom vlasniku jednog ili više proizvoda nakon njihove isporuke ili nakon izdavanja prve svjedodžbe o plovidbenosti ili ograničene svjedodžbe o plovidbenosti, ovisno o slučaju, za predmetni zrakoplov, ovisno o tome što nastupi kasnije;

2. nositelj certifikata tipa, dodatnog certifikata tipa ili odobrenja manje izmjene ili davatelj izjave o sukladnosti projekta za izmjenu projekta svim poznatim operatorima proizvoda na koje utječe izmjena nakon puštanja izmijenjenog proizvoda u uporabu;

3. nositelj odobrenja projekta popravka ili davatelj izjave o sukladnosti projekta popravka svim poznatim operatorima proizvoda na koje utječe popravak nakon puštanja u uporabu proizvoda na kojem je izveden projekt popravka. Popravljeni proizvod ili dio može se vratiti u uporabu prije nego što se dovrše povezane upute za kontinuiranu plovidbenost, ali samo na ograničeno vrijeme i u dogovoru s Agencijom.

Nakon toga ti nositelji certifikata ili davatelji izjave na zahtjev stavljaju te informacije na raspolaganje bilo kojoj drugoj osobi od koje se zahtijeva da postupi u skladu s tim uputama za kontinuiranu plovidbenost.

(d) Odstupajući od podtočke (b), nakon puštanja proizvoda ili izmijenjenog proizvoda u uporabu nositelj certifikata tipa ili davatelj izjave o sukladnosti projekta ne mora staviti na raspolaganje dio uputa za kontinuiranu plovidbenost ako je riječ o uputama za periodične aktivnosti održavanja čije je izvršavanje predviđeno za datum znatno kasnije u budućnosti, ali mora ih staviti na raspolaganje prije nego što bude potrebna upotreba tih podataka za proizvod ili izmijenjeni proizvod.

(e) Nositelj odobrenja projekta ili davatelj izjave o sukladnosti projekta od kojeg se zahtijeva davanje uputa za kontinuiranu plovidbenost u skladu s podtočkom (b) stavlja na raspolaganje i sve izmjene tih uputa svim poznatim operatorima proizvoda na koje utječe izmjena te, na zahtjev, svim drugim osobama koje moraju poštovati te izmjene.

21L.A.10 Pristup i ispitivanja

Sve fizičke ili pravne osobe koje posjeduju ili su podnijele zahtjev za certifikat tipa, dodatni certifikat tipa, odobrenje projekta većeg popravka, dozvolu za letenje, svjedodžbu o plovidbenosti, ograničenu svjedodžbu o plovidbenosti, potvrdu o buci ili potvrdu o buci s ograničenjima, koje su dale izjavu o sukladnosti projekta ili svojoj sposobnosti za projektiranje ili proizvodnju ili koje proizvode zrakoplove, motore, propelere ili dijelove u skladu s pododjeljkom R ovog Priloga:

(a) nadležnom tijelu omogućuju pristup svakom objektu, proizvodu, dijelu, dokumentu, zapisu, podacima, procesima, postupcima ili bilo kojem drugom materijalu i omogućuju pregled svih izvješća te obavljaju ili svjedoče svim ispitivanjima potrebnima za provjeru sukladnosti i kontinuirane sukladnosti s primjenjivim zahtjevima iz ovog odjeljka;

(b) ako fizička ili pravna osoba upotrebljava partnere, dobavljače ili kooperante, s njima sklapa sporazume kako bi osigurala da nadležno tijelo ima pristup i da može provesti istragu kako je opisano u podtočki (a).

21L.A.11 Nesukladnosti i opažanja

(a) Nakon primitka obavijesti o rezultatima, fizička ili pravna osoba koja posjeduje ili je podnijela zahtjev za certifikat tipa, dodatni certifikat tipa, odobrenje projekta većeg popravka, dozvolu za letenje, svjedodžbu o plovidbenosti, ograničenu svjedodžbu o plovidbenosti, potvrdu o buci ili potvrdu o buci s ograničenjima, koja je dala izjavu o sukladnosti projekta ili svojoj sposobnosti za projektiranje ili proizvodnju ili koja proizvodi zrakoplove, motore, propelere ili dijelove u skladu s pododjeljkom R ovog Priloga, poduzima sljedeće mjere u roku koji odredi nadležno tijelo u skladu s točkom 21L.B.21 podtočkama (d) ili (e):

1. utvrđuje temeljne uzroke nesukladnosti i čimbenike koji pridonose nesukladnosti;

2. utvrđuje plan korektivnih mjera i predlaže ga nadležnom tijelu;

3. dokazuje da je provela korektivne mjere koje je zahtijevalo nadležno tijelo.

(b) Opažanje koje je dostavilo nadležno tijelo u skladu s točkom 21L.B.21 podtočkom (f) propisno se uzima u obzir. Fizička ili pravna osoba evidentira odluku donesenu o tim opažanjima.

21L.A.12 Načini usklađivanja

(a) Pravna ili fizička osoba može upotrijebiti bilo koji alternativni način usklađivanja u odnosu na prihvatljive načine usklađivanja (AMC) kako bi uspostavila sukladnost s ovom Uredbom.

(b) Ako fizička ili pravna osoba želi upotrijebiti alternativne načine usklađivanja, prije njihove upotrebe dostavlja nadležnom tijelu njihov potpun opis. Taj opis uključuje sve revizije priručnika ili postupaka koji mogu biti relevantni, kao i objašnjenje načina postizanja sukladnosti s ovom Uredbom.

(c) Fizička ili pravna osoba može upotrijebiti te alternativne načine usklađivanja uz prethodno odobrenje nadležnog tijela.

PODODJELJAK B — CERTIFIKATI TIPA

21L.A.21 Područje primjene

Ovim se pododjeljkom utvrđuje postupak za podnošenje zahtjeva za certifikate tipa te se utvrđuju prava i obveze podnositelja zahtjeva za te certifikate i nositelja tih certifikata za proizvode ako je proizvod jedno od sljedećeg:

(a) zrakoplov čija je najveća dopuštena masa pri uzlijetanju (MTOM) 2 000 kg ili manje i u kojem je najveći broj putničkih sjedala četiri;

(b) jedrilica ili motorna jedrilica čiji je MTOM 2 000 kg ili manje;

(c) balon;

(d) zračni brod uzgonjen vrućim zrakom;

(e) zračni brod uzgonjen plinom projektiran za najviše četiri osobe;

(f) rotokopter čiji je MTOM 1 200 kg ili manje i u kojem je najveći broj putničkih sjedala četiri;

(g) klipni motor i propeler s fiksnim krilima koji su namijenjeni ugradnji u zrakoplove iz podtočaka od (a) do (f). U takvim se slučajevima na listu podataka certifikata tipa na odgovarajući način unosi napomena kojom se omogućuje samo ugradnja motora ili propelera na takav zrakoplov;

(h) žiroplan.

21L.A.22 Prihvatljivost

Svaka fizička ili pravna osoba koja je dokazala ili je u postupku dokazivanja svoje sposobnosti za projektiranje u skladu s točkom 21L.A.23 može podnijeti zahtjev za certifikat tipa u skladu s uvjetima utvrđenima u ovom pododjeljku.

21L.A.23 Dokazivanje sposobnosti za projektiranje

Podnositelj zahtjeva za certifikat tipa dokazuje svoju sposobnost za projektiranje:

(a) posjedovanjem odobrenja projektne organizacije s uvjetima odobrenja koji obuhvaćaju odgovarajuću kategoriju proizvoda koje je izdala Agencija u skladu s pododjeljkom J odjeljka A Priloga I. (Part 21.); ili

(b) izjavom o svojoj sposobnosti za projektiranje za vrstu projekta i kategoriju proizvoda u skladu s pododjeljkom J ovog Priloga.

21L.A.24 Zahtjev za certifikat tipa

(a) Zahtjev za certifikat tipa podnosi se u obliku i na način koji utvrđuje Agencija.

(b) Zahtjev za certifikat tipa mora sadržavati najmanje:

1. obrazloženje da je zahtjev obuhvaćen područjem primjene utvrđenim u točki 21L.A.21;

2. preliminarne opisne podatke o proizvodu, namjeni i vrsti rada proizvoda za koji je zatražena certifikacija;

3. prijedlog za osnovu certifikacije tipa i primjenjive zahtjeve za zaštitu okoliša, pripremljene u skladu sa zahtjevima i opcijama navedenima u točkama 21L.B.43 i 21L.B.45;

4. plan dokazivanja sukladnosti u kojem se detaljno navode načini i metode usklađivanja koje podnositelj zahtjeva ažurira ako dođe do izmjena projekta koji se certificira koje utječu na podpodtočke od 1. do 3. ili bilo koje izmjene načina i metoda postizanja sukladnosti.

(c) Zahtjev za certifikat tipa vrijedi tri godine. Ako se certifikat tipa ne izda u tom razdoblju, podnosi se novi zahtjev u skladu s podtočkama (a) i (b).

21L.A.25 Dokazivanje sukladnosti

(a) Podnositelj zahtjeva za certifikat tipa, nakon što Agencija prihvati plan dokazivanja sukladnosti i u skladu s njegovim sadržajem, zatim:

1. dokazuje sukladnost s primjenjivom osnovom certifikacije tipa kako je utvrđena i o kojoj je Agencija obavijestila podnositelja zahtjeva u skladu s točkom 21L.B.43;

2. dokazuje sukladnost s primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša kako su utvrđeni i o kojima je Agencija obavijestila podnositelja zahtjeva u skladu s točkom 21L.B.45; i

3. Agenciji dostavlja izvješće o načinima dokazivanja takve sukladnosti.

(b) Podnositelj zahtjeva za certifikat tipa u dokumentima o sukladnosti koje dostavlja Agenciji obrazlaže utemeljenost načina usklađivanja u skladu s planom dokazivanja sukladnosti.

(c) Pri provođenju ispitivanja i inspekcijskog pregleda radi dokazivanja sukladnosti u skladu s podtočkom (a) podnositelj zahtjeva mora provjeriti i dokumentirati tu provjeru prije provođenja bilo kojeg ispitivanja:

1. za svaki probni uzorak:

i. da su materijali i postupci na odgovarajući način sukladni sa specifikacijama za predloženi projekt tipa;

ii. da su dijelovi proizvoda na odgovarajući način sukladni s nacrtima u predloženom projektu tipa;

iii. da su proizvodni postupci, konstrukcija i sklapanje na odgovarajući način sukladni s onima koji su navedeni u predloženom projektu tipa; i

2. da oprema za ispitivanje i svi mjerni uređaji koji se upotrebljavaju za ispitivanje odgovaraju potrebama ispitivanja i da su umjereni na odgovarajući način.

(d) Probni letovi za potrebe dobivanja certifikata tipa izvode se u skladu s metodama za takve probne letove koje utvrđuje Agencija. Podnositelj zahtjeva za certifikat tipa obavlja sve probne letove potrebne za utvrđivanje sukladnosti s primjenjivom osnovom certifikacije tipa. Probni letovi provode se u konačnoj konfiguraciji dovoljno dugo kako bi se osiguralo da neće biti sigurnosnih problema pri prvom puštanju zrakoplova u uporabu.

(e) Podnositelj zahtjeva za certifikat tipa dopušta Agenciji:

1. da pregleda sve podatke i informacije povezane s dokazivanjem sukladnosti;

2. da provede bilo kakvo ispitivanje ili bilo kakav inspekcijski pregled za potrebe dokazivanja sukladnosti ili da im prisustvuje;

3. da provede fizički pregled prvog primjerka tog proizvoda u konačnoj konfiguraciji kako bi se provjerila sukladnost projekta s osnovom certifikacije tipa i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša te sva druga ispitivanja utvrđena u skladu s točkom 21L.B.46.

(f) Nakon završetka dokazivanja sukladnosti podnositelj zahtjeva Agenciji daje izjavu u kojoj navodi:

1. da je dokazao sukladnost s osnovom certifikacije tipa i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša kako ih je utvrdila Agencija i o njima obavijestila podnositelja zahtjeva u skladu s točkama 21L.B.43 i 21L.B.45, u skladu s planom dokazivanja sukladnosti; i

2. da nisu utvrđena nikakva obilježja ni karakteristike zbog kojih bi proizvod bio ekološki nesukladan ili nesiguran za rad za namjene za koje je zatražena certifikacija.

21L.A.26 Projekt tipa

Podnositelj zahtjeva za certifikat tipa definira projekt tipa proizvoda kako bi se omogućila njegova jedinstvena i nedvosmislena identifikacija, koja se sastoji od:

(a) nacrta i specifikacija te popisa nacrta i specifikacija koji su potrebni za definiranje konfiguracije i obilježja projekta proizvoda;

(b) informacija o upotrijebljenim materijalima i postupcima;

(c) informacija o metodama proizvodnje i sastavljanja;

(d) svih ograničenja plovidbenosti;

(e) zahtjeva koji se odnose na ekološku sukladnost; i

(f) svih ostalih podataka na temelju kojih se može utvrditi plovidbenost i, prema potrebi, ekološka sukladnost naknadnih proizvoda iste vrste.

21L.A.27 Zahtjevi za izdavanje certifikata tipa

Kako bi dobio certifikat tipa, podnositelj zahtjeva mora:

(a) dokazati svoju sposobnost za projektiranje u skladu s točkom 21L.A.23;

(b) dokazati sukladnost projekta u skladu s točkom 21L.A.25;

(c) za certifikate tipa zrakoplova dokazati da motor ili propeler, ili oboje, ako su ugrađeni u zrakoplov:

1. imaju certifikat tipa izdan ili utvrđen u skladu s Prilogom I. (Part 21.) ili izdan u skladu s ovim Prilogom; ili

2. uključeni su u zahtjev za certifikat tipa zrakoplova, a podnositelj zahtjeva osigurao je sukladnost motora i propelera tijekom dokazivanja sukladnosti iz točke 21L.A.25;

(d) dokazati da nakon fizičkog pregleda prvog primjerka tog proizvoda u konačnoj konfiguraciji ili bilo kojeg drugog ispitivanja koje je provela Agencija u skladu s točkom 21L.B.46 podtočkama (c) i (d) nema neriješenih pitanja.

21L.A.28 Obveze nositelja certifikata tipa

Nositelj certifikata tipa preuzima obveze nositelja certifikata tipa utvrđene u pododjeljku A ovog Priloga i nastavlja ispunjavati zahtjeve prihvatljivosti iz točke 21L.A.22.

21L.A.29 Prenosivost certifikata tipa

Certifikat tipa može se prenijeti na novog nositelja, pod uvjetom da je Agencija provjerila, u skladu s točkom 21L.B.49, da je fizička ili pravna osoba na koju se certifikat tipa namjerava prenijeti prihvatljiva u skladu s točkom 21L.A.22 za posjedovanje certifikata tipa i da može preuzeti obveze nositelja certifikata tipa u skladu s točkom 21L.A.28. Nositelj certifikata tipa ili fizička ili pravna osoba koja želi preuzeti certifikat podnosi zahtjev Agenciji kako bi provjerila jesu li ti uvjeti ispunjeni, u obliku i na način koji je utvrdila Agencija.

21L.A.30 Kontinuirana valjanost certifikata tipa

(a) Certifikat tipa vrijedi dok:

1. nositelj ne preda certifikat tipa;

2. nositelj certifikata tipa i dalje ispunjava relevantne zahtjeve iz Uredbe (EU) 2018/1139 i delegiranih i provedbenih akata donesenih na temelju te uredbe, uzimajući u obzir odredbe o postupanju s nesukladnostima kako je navedeno u točki 21L.B.21;

3. Agencija trajno ne oduzme certifikat tipa u skladu s točkom 21L.B.22.

(b) Nakon što je certifikat tipa predan ili trajno oduzet vraća se Agenciji.

PODODJELJAK C – IZJAVE O SUKLADNOSTI PROJEKTA ZRAKOPLOVA

21L.A.41 Područje primjene

(a) Ovim se pododjeljkom utvrđuje postupak za davanje izjave o sukladnosti projekta zrakoplova i utvrđuju prava i obveze osoba koje daju takve izjave.

(b) Ovaj se pododjeljak primjenjuje na sljedeće kategorije zrakoplova, pod uvjetom da projekt zrakoplova ne uključuje nova ili neuobičajena obilježja projekta:

1. zrakoplov čija je najveća dopuštena masa pri uzlijetanju (MTOM) 1 200 kg ili manje, koji nije na mlazni pogon i u kojem je najveći broj putničkih sjedala dva;

2. jedrilica ili motorna jedrilica čiji je MTOM 1 200 kg ili manje;

3. balon projektiran za najviše četiri osobe;

4. zračni brod uzgonjen vrućim zrakom projektiran za najviše četiri osobe.

(c) Za potrebe ovog pododjeljka obilježje projekta smatra se novim ili neuobičajenim ako u trenutku davanja izjave o sukladnosti projekta to obilježje projekta nije obuhvaćeno detaljnim tehničkim specifikacijama koje je Agencija utvrdila i stavila na raspolaganje u skladu s točkom 21L.B.61.

21L.A.42 Prihvatljivost

Svaka fizička ili pravna osoba može dati izjavu o sukladnosti projekta zrakoplova pod uvjetima utvrđenima u ovom pododjeljku.

21L.A.43 Izjava o sukladnosti projekta

(a) Prije proizvodnje zrakoplova ili dogovaranja proizvodnje zrakoplova s proizvodnom organizacijom, fizička ili pravna osoba koja projektira taj zrakoplov izjavljuje da je njezin projekt usklađen s primjenjivim detaljnim tehničkim specifikacijama i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša iz točke 21L.A.45.

(b) Izjava se sastavlja u obliku i na način koji utvrdi Agencija i sadržava barem sljedeće informacije:

1. ime osobe koja podnosi izjavu te njezinu adresu/sjedište;

2. jedinstvenu referentnu oznaku za identifikaciju zrakoplova;

3. navođenje primjenjivih detaljnih tehničkih specifikacija i primjenjivih zahtjeva za zaštitu okoliša u skladu s točkom 21L.A.45 s kojima davatelj izjave izjavljuje da postoji sukladnost;

4. potpisanu izjavu danu pod isključivom odgovornošću osobe koja daje izjavu da je projekt zrakoplova i, ako je primjenjivo, motora ili propelera u skladu s primjenjivim detaljnim tehničkim specifikacijama i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša iz podpodtočke 3., u skladu s planom za dokazivanje sukladnosti iz podtočke (c) podpodtočke 3.;

5. potpisanu izjavu danu pod isključivom odgovornošću osobe koja daje izjavu da ta osoba nije identificirala nikakva obilježja ni značajke zbog kojih bi zrakoplov bio ekološki nesukladan ili nesiguran za rad za predviđenu upotrebu;

6. potpisanu obvezu da će osoba koja daje izjavu preuzeti obveze iz točke 21L.A.47;

7. ako projekt zrakoplova obuhvaćen izjavom uključuje motor ili propeler:

   i. upućivanje na certifikat tipa motora ili propelera izdan ili utvrđen u skladu s Prilogom I. (Part 21.) ili izdan u skladu s ovim Prilogom; ili

   ii. za klipne motore i propelere s fiksnim krilima očitovanje da izjava o sukladnosti projekta zrakoplova obuhvaća sukladnost motora ili propelera s primjenjivim tehničkim specifikacijama motora ili propelera;

8. upute za kontinuiranu plovidbenost;

9. ograničenja plovidbenosti;

10. listu podataka za plovidbenost i, prema potrebi, emisije;

11. listu podataka za buku, prema potrebi;

12. sve druge uvjete ili ograničenja propisane za zrakoplov i, prema potrebi, za motor ili propeler, u primjenjivim detaljnim tehničkim specifikacijama i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša s kojima davatelj izjave izjavljuje da postoji sukladnost.

(c) Davatelj izjave Agenciji podnosi izjavu o sukladnosti projekta iz podtočke (b). Zajedno s tom izjavom davatelj Agenciji dostavlja:

1. nacrt zrakoplova;

2. detaljan opis projekta zrakoplova, uključujući sve konfiguracije obuhvaćene izjavom, operativne karakteristike, obilježja projekta i sva ograničenja;

3. plan dokazivanja sukladnosti u kojem se detaljno navode načini na koje je u postupku dokazivanja sukladnosti dokazana sukladnost s primjenjivim detaljnim tehničkim specifikacijama i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša;

4. obrazloženje utemeljenosti sukladnosti koje se temelji na aktivnostima dokazivanja sukladnosti provedenima u skladu s planom za dokazivanje sukladnosti;

5. ako se sukladnost dokazuje provođenjem ispitivanja, obrazloženje utemeljenosti sukladnosti ispitnih artikla i opreme, kojim se dokazuje:

   i. za probni uzorak:

      (A) da su materijali i postupci na odgovarajući način sukladni sa specifikacijama za projekt;

      (B) da su dijelovi proizvoda na odgovarajući način sukladni s nacrtima u projektu; i

      (C) da su proizvodni postupci, konstrukcija i sklapanje na odgovarajući način sukladni s onima koji su navedeni u projektu;

   ii. da oprema za ispitivanje i svi mjerni uređaji koji se upotrebljavaju za ispitivanje odgovaraju potrebama ispitivanja i da su umjereni na odgovarajući način;

6. izvješća, rezultate pregleda ili ispitivanja koje je davatelj izjave smatrao potrebnima za utvrđivanje sukladnosti zrakoplova i, prema potrebi, motora ili propelera s primjenjivim detaljnim tehničkim specifikacijama i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša.

21L.A.44 Aktivnosti dokazivanja sukladnosti za izjavu o sukladnosti projekta

Prije davanja izjave o sukladnosti projekta u skladu s točkom 21L.A.43, davatelj izjave nadležan za projektiranje tog zrakoplova za taj određeni projekt zrakoplova:

(a) sastavlja plan dokazivanja sukladnosti u kojem se detaljno navode načini dokazivanja sukladnosti koji se moraju slijediti tijekom dokazivanja sukladnosti. Taj se dokument prema potrebi ažurira;

(b) obrazlaže utemeljenost sukladnosti u dokumentima o sukladnosti u skladu s planom dokazivanja sukladnosti;

(c) prema potrebi provodi ispitivanja i inspekcijske preglede u skladu s planom dokazivanja sukladnosti;

(d) osigurava i navodi sukladnost ispitnih artikla i opreme te osigurava da probni uzorak bude usklađen sa specifikacijama, nacrtima, proizvodnim postupcima, konstrukcijom i postupcima sastavljanja iz projekta;

(e) osigurava da ispitna oprema i svi mjerni uređaji za ispitivanje odgovaraju potrebama ispitivanja i da su umjereni na odgovarajući način;

(f) dopušta Agenciji da provede svaki inspekcijski pregled ili ispitivanje zrakoplova u konačnom ili primjereno razrađenom projektu i konfiguraciji proizvodnje ili sudjeluje u tim inspekcijskim pregledima ili ispitivanjima koji su potrebni kako bi se utvrdilo da proizvod nema nikakvih obilježja ni karakteristika zbog kojih bi bio ekološki nesukladan ili nesiguran za predviđenu namjenu;

(g) provodi probne letove, u skladu s metodama za takve probne letove koje je utvrdila Agencija, kako bi se utvrdilo ispunjava li zrakoplov primjenjive detaljne tehničke specifikacije i primjenjive zahtjeve za zaštitu okoliša. Probni letovi provode se u konačnoj konfiguraciji dovoljno dugo kako bi se osiguralo da neće biti sigurnosnih problema pri prvom puštanju zrakoplova u uporabu.

21L.A.45 Detaljne tehničke specifikacije i zahtjevi za zaštitu okoliša koji se primjenjuju na zrakoplov koji podliježe izjavama o sukladnosti projekta

Davatelj izjave dokazuje sukladnost projekta zrakoplova s detaljnim tehničkim specifikacijama i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša iz točke 21L.B.61 koji se primjenjuju na taj zrakoplov i koji su na snazi na dan na koji je Agenciji dana izjava o sukladnosti projekta.

21L.A.46 Projektni podaci o zrakoplovu

(a) Davatelj izjave jasno definira projekt zrakoplova kako bi se omogućila njegova jedinstvena i nedvosmislena identifikacija.

(b) Projektni podaci za zrakoplov koje davatelj izjave upotrebljava za jedinstveno definiranje projekta zrakoplova uključuju:

1. nacrte i specifikacije te popis nacrta i specifikacija koji su potrebni za definiranje konfiguracije i obilježja projekta proizvoda;

2. informacije o upotrijebljenim materijalima i postupcima;

3. informacije o metodama proizvodnje i sastavljanja;

4. sva ograničenja plovidbenosti;

5. zahtjeve koji se odnose na ekološku sukladnost; i

6. sve ostale podatke na temelju kojih se može utvrditi plovidbenost i, prema potrebi, ekološka sukladnost naknadnih proizvoda iste vrste.

21L.A.47 Obveze davatelja izjave o sukladnosti projekta

Davatelj izjave koji je Agenciji dao izjavu o sukladnosti projekta zrakoplova u skladu s točkom 21L.A.43:

(a) nakon podnošenja izjave organizira da Agencija provede fizički pregled i probne letove prvog primjerka tog zrakoplova u konačnoj ili primjereno razrađenoj konfiguraciji kako bi se osiguralo da zrakoplov može postići prihvatljivu razinu sigurnosti i da je ekološki sukladan;

(b) čuva sve dokumente koji se prilažu izjavi o sukladnosti projekta te ih na zahtjev stavlja na raspolaganje Agenciji;

(c) ispunjava sve druge obveze koje se primjenjuju na davatelja izjave o sukladnosti projekta utvrđene u pododjeljku A ovog Priloga.

21L.A.48 Neprenosivost izjave o sukladnosti projekta zrakoplova

(a) Izjava o sukladnosti projekta zrakoplova ne može se prenijeti.

(b) Fizička ili pravna osoba koja preuzima projekt zrakoplova za koji je prethodno dana izjava o sukladnosti s projektom:

1. podnosi novu izjavu o sukladnosti projekta zrakoplova u skladu s ovim pododjeljkom;

2. dokazuje da davatelj izjave koji je prethodno dao izjavu o sukladnosti projekta zrakoplova više nije aktivan ili je pristao na prijenos projektnih podataka zrakoplova;

3. obvezuje se poštovati sve obveze koje se primjenjuju na osobe koje daju izjavu o sukladnosti projekta zrakoplova utvrđene u ovom pododjeljku u skladu s točkom 21L.A.47.

PODODJELJAK D – IZMJENE CERTIFIKATA TIPA

21L.A.61 Područje primjene

Ovim se pododjeljkom uspostavljaju:

(a) postupak podnošenja zahtjeva za odobrenje izmjena certifikata tipa za proizvode certificirane u skladu s ovim Prilogom, pod uvjetom da je izmijenjeni proizvod i dalje obuhvaćen područjem primjene točke 21L.A.21;

(b) prava i obveze podnositelja zahtjeva za ta odobrenja iz podtočke (a) i nositelja tih odobrenja;

(c) odredbe o standardnim izmjenama za koje nije potrebno odobrenje.

21L.A.62 Standardne izmjene

(a) Standardne izmjene su izmjene certifikata tipa proizvoda odobrenog u skladu s pododjeljkom B odjeljka B ovog Priloga:

1. koje su u skladu s projektnim podacima uključenima u certifikacijske specifikacije koje izdaje Agencija i koje sadržavaju prihvatljive metode, tehnike i prakse za izvođenje i identificiranje standardnih izmjena, uključujući s tim povezane upute za kontinuiranu plovidbenost; i

2. koje nisu u suprotnosti s podacima nositelja tog certifikata tipa.

(b) Točke od 21L.A.63 do 21L.A.70 ne primjenjuju se na standardne izmjene.

21L.A.63 Razvrstavanje izmjena certifikata tipa

(a) Izmjene certifikata tipa razvrstavaju se kao manje i veće.

(b) „Manja izmjena" jest izmjena koja nema znatan učinak na masu, ravnotežu, izdržljivost konstrukcije, pouzdanost, certificirane razine buke i emisija, operativne karakteristike ili druge karakteristike koje utječu na plovidbenost i ekološku sukladnost proizvoda.

(c) Sve su druge izmjene „veće izmjene", osim ako je izmjena projekta, snage, potiska ili mase toliko velika da je potrebno temeljito ispitati sukladnost s primjenjivom osnovom za certifikaciju tipa ili primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša ili primjenjivim detaljnim tehničkim specifikacijama – u tom se slučaju projekt certificira u skladu s pododjeljkom B ovog Priloga.

(d) Zahtjevi za odobrenje manjih izmjena utvrđeni su u točki 21L.A.67.

(e) Zahtjevi za odobrenje većih izmjena utvrđeni su u točki 21L.A.68.

21L.A.64 Prihvatljivost

(a) Zahtjev za odobrenje veće izmjene certifikata tipa u skladu s ovim pododjeljkom može podnijeti samo nositelj certifikata tipa; svi drugi podnositelji zahtjeva za veću izmjenu certifikata tipa podnose zahtjev u skladu s pododjeljkom E ovog Priloga.

(b) Zahtjev za odobrenje manje izmjene certifikata tipa u skladu s ovim pododjeljkom može podnijeti bilo koja fizička ili pravna osoba.

21L.A.65 Zahtjev za izmjenu certifikata tipa

(a) Zahtjev za odobrenje izmjene certifikata tipa podnosi se u obliku i na način koji utvrđuje Agencija.

(b) Za veću izmjenu certifikata tipa podnositelj zahtjeva zahtjevu prilaže plan dokazivanja sukladnosti za dokazivanje sukladnosti u skladu s točkom 21L.A.66, zajedno s prijedlogom osnove za certifikaciju tipa i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša, pripremljen u skladu sa zahtjevima i opcijama navedenima u točki 21L.B.81.

21L.A.66 Dokazivanje sukladnosti

(a) Podnositelj zahtjeva za veću izmjenu certifikata tipa dokazuje sukladnost s primjenjivom osnovom certifikacije tipa i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša kako ih je utvrdila Agencija i o njima obavijestila podnositelja zahtjeva u skladu s točkom 21L.B.81 te Agenciji dostavlja izvješće o načinima dokazivanja te sukladnosti.

(b) Podnositelj zahtjeva za veću izmjenu certifikata tipa Agenciji dostavlja obrazloženje utemeljenosti načina usklađivanja u skladu s planom dokazivanja sukladnosti.

(c) Pri provođenju ispitivanja i inspekcijskog pregleda radi dokazivanja sukladnosti u skladu s podtočkom (a) podnositelj zahtjeva mora provjeriti i dokumentirati tu provjeru prije provođenja bilo kojeg ispitivanja:

1. za probni uzorak:

i. da su materijali i postupci na odgovarajući način sukladni sa specifikacijama za predloženi izmijenjeni projekt tipa;

ii. da su dijelovi proizvoda na odgovarajući način sukladni s nacrtima u predloženom izmijenjenom projektu tipa;

iii. da su proizvodni postupci, konstrukcija i sklapanje na odgovarajući način sukladni s onima koji su navedeni u predloženom izmijenjenom projektu tipa; i

2. da oprema za ispitivanje i svi mjerni uređaji koji se upotrebljavaju za ispitivanje odgovaraju potrebama ispitivanja i da su umjereni na odgovarajući način.

(d) Probni letovi za potrebe dobivanja odobrenja veće izmjene certifikata tipa izvode se u skladu s metodama za takve probne letove koje utvrđuje Agencija. Podnositelj zahtjeva za veću izmjenu certifikata tipa obavlja sve probne letove potrebne za utvrđivanje sukladnosti s primjenjivom osnovom certifikacije tipa i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša.

(e) Podnositelj zahtjeva za odobrenje veće izmjene certifikata tipa dopušta Agenciji:

1. da pregleda sve podatke i informacije povezane s dokazivanjem sukladnosti;

2. da provede bilo kakvo ispitivanje ili bilo kakav inspekcijski pregled za potrebe dokazivanja sukladnosti ili da im prisustvuje; i

3. ako se to smatra potrebnim, da provede fizički pregled prvog primjerka tog proizvoda u konačnoj izmijenjenoj konfiguraciji kako bi se provjerila sukladnost projekta s osnovom certifikacije tipa i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša.

(f) Nakon završetka dokazivanja sukladnosti podnositelj zahtjeva Agenciji daje izjavu u kojoj navodi:

1. da je dokazao sukladnost s osnovom certifikacije tipa i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša kako ih je utvrdila Agencija i o njima obavijestila podnositelja zahtjeva u skladu s točkom 21L.B.81, u skladu s planom dokazivanja sukladnosti; i

2. da nisu utvrđena nikakva obilježja ni karakteristike zbog kojih bi izmijenjeni proizvod bio ekološki nesukladan ili nesiguran za rad za namjene za koje je zatražena certifikacija.

21L.A.67 Zahtjevi za odobrenje manje izmjene certifikata tipa

Kako bi mu se izdalo odobrenje manje izmjene certifikata tipa, podnositelj zahtjeva:

(a) dokazuje da su izmjena i područja na koja ona utječe u skladu sa sljedećim:

1. osnovom certifikacije tipa i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša koji su upućivanjem uključeni u certifikat tipa; ili

2. ako podnositelj zahtjeva tako odabere, certifikacijskim specifikacijama koje se primjenjuju na proizvod na datum podnošenja zahtjeva za izmjenu;

(b) daje izjavu o sukladnosti s osnovom certifikacije tipa i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša koji se primjenjuju u skladu s podtočkom (a) podpodtočkom 1. ili s certifikacijskim specifikacijama odabranima u skladu s podtočkom (a) podpodtočkom 2., obrazlaže utemeljenost sukladnosti u dokumentima o sukladnosti i navodi da nije utvrđeno nijedno obilježje ni karakteristika zbog kojih bi izmijenjeni proizvod bio opasan za uporabe za koje je zatražena certifikacija;

(c) dostavlja Agenciji obrazloženje utemeljenosti sukladnosti za izmjenu i izjavu o sukladnosti.

21L.A.68 Zahtjevi za odobrenje veće izmjene certifikata tipa

Kako bi mu se izdalo odobrenje veće izmjene certifikata tipa, podnositelj:

(a) dokazuje da su izmjena i područja na koja ona utječe sukladni s osnovom certifikacije tipa i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša, kako ih je utvrdila Agencija i o njima obavijestila podnositelja zahtjeva u skladu s točkom 21L.B.81;

(b) dokazuje sukladnost u skladu s točkom 21L.A.66;

(c) dokazuje da nakon fizičkog pregleda prvog primjerka tog proizvoda u konačnoj izmijenjenoj konfiguraciji koji je provela Agencija u skladu s točkom 21L.A.66 podtočkom (e) podpodtočkom 3. nema neriješenih pitanja.

21L.A.69 Odobrenje izmjene certifikata tipa na temelju povlastice

(a) Odobrenje izmjene certifikata tipa za proizvod koji je projektirala može izdati odobrena projektna organizacija bez zahtjeva u skladu s točkom 21L.A.65 u skladu s područjem primjene njezinih povlastica iz točke 21.A.263. podtočke (c) podpodtočaka 2. i 8. Priloga I. (Part 21.) umjesto Agencije, kako je zabilježeno u uvjetima odobrenja.

(b) Pri izdavanju odobrenja izmjene certifikata tipa u skladu s podtočkom (a) projektna organizacija:

1. osigurava dostupnost svih dokaza i obrazloženja;

2. osigurava da je sukladnost izmjene s osnovom certifikacije tipa i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša u skladu s točkom 21L.A.67 podtočkom (a) podpodtočkom 1. ili točkom 21L.A.68 podtočkom (a) dokazana i izjavljena u skladu s točkom 21L.A.66;

3. potvrđuje da nije utvrdila:

   i. nikakvu nesukladnost s osnovom certifikacije tipa ili, prema potrebi, s primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša ili s odabranim certifikacijskim specifikacijama;

   ii. nikakva obilježja ni karakteristike zbog kojih bi izmijenjeni proizvod bio ekološki nesukladan ili nesiguran za rad za namjene za koje je zatražena certifikacija;

4. ograničava odobrenje izmjene certifikata tipa na konkretne konfiguracije u certifikatu tipa na koje se izmjena odnosi.

21L.A.70 Obveze za manje izmjene certifikata tipa

Nositelj odobrenja manje izmjene certifikata tipa preuzima obveze nositelja odobrenja manjih izmjena iz pododjeljka A ovog Priloga.

PODODJELJAK E – DODATNI CERTIFIKATI TIPA

21L.A.81 Područje primjene

Ovim se pododjeljkom utvrđuje postupak za fizičke ili pravne osobe koje nisu nositelj tog certifikata tipa za podnošenje zahtjeva za odobrenje većih izmjena certifikata tipa, izdanih u skladu s Prilogom I. (Part 21.) ili ovim Prilogom, za proizvode obuhvaćene područjem primjene točke 21L.A.21, pod uvjetom da je izmijenjeni proizvod i dalje obuhvaćen područjem primjene te točke, te se utvrđuju prava i obveze podnositelja zahtjeva za te certifikate i nositelja tih certifikata.

21L.A.82 Prihvatljivost

Svaka fizička ili pravna osoba koja je dokazala ili je u postupku dokazivanja svoje sposobnosti za projektiranje ili je dala izjavu o toj sposobnosti u skladu s točkom 21L.A.83 može podnijeti zahtjev za dodatni certifikat tipa u skladu s uvjetima utvrđenima u ovom pododjeljku.

21L.A.83 Dokazivanje sposobnosti za projektiranje

Podnositelj zahtjeva za dodatni certifikat tipa dokazuje svoju sposobnost za projektiranje:

(a) posjedovanjem odobrenja projektne organizacije s uvjetima odobrenja koji obuhvaćaju odgovarajuću kategoriju proizvoda koje je izdala Agencija u skladu s pododjeljkom J odjeljka A Priloga I. (Part 21.); ili

(b) izjavom o svojoj sposobnosti za projektiranje za opseg proizvoda u skladu s pododjeljkom J ovog Priloga.

21L.A.84 Zahtjev za dodatni certifikat tipa

(a) Zahtjev za dodatni certifikat tipa podnosi se u obliku i na način koji utvrđuje Agencija.

(b) Pri podnošenju zahtjeva za dodatni certifikat tipa podnositelj zahtjeva:

1. u zahtjev unosi informacije koje se zahtijevaju u točki 21L.A.65 podtočki (b);

2. navodi je li certifikacijske podatke pripremio, ili će ih pripremiti, u cijelosti sam ili na temelju dogovora s vlasnikom podataka za certifikaciju tipa.

21L.A.85 Dokazivanje sukladnosti

(a) Podnositelj zahtjeva za dodatni certifikat tipa dokazuje sukladnost s primjenjivom osnovom certifikacije tipa i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša kako ih je utvrdila Agencija i o njima obavijestila podnositelja zahtjeva u skladu s točkom 21L.B.101 te Agenciji dostavlja izvješće o načinima dokazivanja te sukladnosti.

(b) Podnositelj zahtjeva za dodatni certifikat tipa u dokumentima o sukladnosti koje dostavlja Agenciji obrazlaže utemeljenost načina usklađivanja u skladu s planom dokazivanja sukladnosti.

(c) Pri provođenju ispitivanja i inspekcijskog pregleda radi dokazivanja sukladnosti u skladu s podtočkom (a) podnositelj zahtjeva mora provjeriti i dokumentirati tu provjeru prije provođenja bilo kojeg ispitivanja:

1. za probni uzorak:

i. da su materijali i postupci na odgovarajući način sukladni sa specifikacijama za predloženi izmijenjeni projekt tipa;

ii. da su dijelovi proizvoda na odgovarajući način sukladni s nacrtima u predloženom izmijenjenom projektu tipa;

iii. da su proizvodni postupci, konstrukcija i sklapanje na odgovarajući način sukladni s onima koji su navedeni u predloženom izmijenjenom projektu tipa; i

2. da oprema za ispitivanje i svi mjerni uređaji koji se upotrebljavaju za ispitivanje odgovaraju potrebama ispitivanja i da su umjereni na odgovarajući način.

(d) Probni letovi za potrebe dobivanja dodatnog certifikata tipa izvode se u skladu s metodama za takve probne letove koje utvrđuje Agencija. Podnositelj zahtjeva za dodatni certifikat tipa obavlja sve probne letove potrebne za utvrđivanje sukladnosti s primjenjivom osnovom certifikacije tipa.

(e) Podnositelj zahtjeva za dodatni certifikat tipa dopušta Agenciji:

1. da pregleda sve podatke i informacije povezane s dokazivanjem sukladnosti;

2. da provede bilo kakvo ispitivanje ili bilo kakav inspekcijski pregled za potrebe dokazivanja sukladnosti ili da im prisustvuje; i

3. da provede fizički pregled prvog primjerka tog proizvoda u konačnoj izmijenjenoj konfiguraciji kako bi se provjerila sukladnost projekta s osnovom certifikacije tipa i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša.

(f) Nakon završetka dokazivanja sukladnosti podnositelj zahtjeva za dodatni certifikat tipa Agenciji daje izjavu u kojoj navodi:

1. da je dokazao sukladnost s osnovom certifikacije tipa i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša kako ih je utvrdila Agencija i o njima obavijestila podnositelja zahtjeva u skladu s točkom 21L.B.101, u skladu s planom dokazivanja sukladnosti; i

2. da nisu utvrđena nikakva obilježja ni karakteristike zbog kojih bi izmijenjeni proizvod bio ekološki nesukladan ili nesiguran za rad za namjene za koje je zatražena certifikacija.

21L.A.86 Zahtjevi za odobrenje dodatnog certifikata tipa

(a) Kako bi dobio dodatni certifikat tipa, podnositelj:

1. dokazuje svoju sposobnost za projektiranje u skladu s točkom 21L.A.83;

2. dokazuje da su izmjena certifikata tipa i područja na koja ona utječe sukladni s osnovom certifikacije tipa i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša, kako je utvrdila Agencija u skladu s točkom 21L.B.101;

3. dokazuje sukladnost u skladu s točkom 21L.A.85;

4. ako je podnositelj zahtjeva naveo da je dostavio certifikacijske podatke na temelju dogovora s vlasnikom podataka za certifikat tipa u skladu s točkom 21L.A.84 podtočkom (b), dokazuje da nositelj certifikata tipa:

   i. nema tehničkih primjedbi na podatke dostavljene u skladu s točkom 21L.A.65; i

   ii. pristaje surađivati s podnositeljem zahtjeva kako bi se osiguralo ispunjavanje svih obveza za kontinuiranu plovidbenost izmijenjenog proizvoda na temelju ispunjavanja odredbi iz točaka 21L.A.28. i 21L.A.88;

5. dokazuje da nakon fizičkog pregleda prvog primjerka tog proizvoda u konačnoj izmijenjenoj konfiguraciji koji je provela Agencija u skladu s točkom 21L.A.85 podtočkom (e) podpodtočkom 3. nema neriješenih pitanja.

(b) Dodatni certifikat tipa ograničuje se na konkretne konfiguracije u certifikatu tipa na koje se veća izmjena odnosi.

21L.A.87 Odobrenje dodatnog certifikata tipa na temelju povlastice

(a) Odobrenje dodatnog certifikata tipa za veću izmjenu proizvoda koji je projektirala može izdati odobrena projektna organizacija bez zahtjeva u skladu s točkom 21L.A.84 u skladu s područjem primjene njezinih povlastica iz točke 21. A.263 podtočke (c) podpodtočke 9. Priloga I. (Part 21.) umjesto Agencije, kako je zabilježeno u uvjetima odobrenja.

(b) Pri izdavanju dodatnog certifikata tipa u skladu s podtočkom (a) projektna organizacija:

1. osigurava dostupnost svih dokaza i obrazloženja;

2. osigurava da je dokazana i izjavljena sukladnost izmjene s osnovom certifikacije tipa i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša;

3. potvrđuje da nije utvrdila:

   i. nikakvu nesukladnost s osnovom certifikacije tipa ili, prema potrebi, s primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša ili s odabranim certifikacijskim specifikacijama;

   ii. nikakva obilježja ni karakteristike zbog kojih bi izmijenjeni proizvod bio ekološki nesukladan ili nesiguran za rad za namjene za koje je zatražena certifikacija;

4. ograničava odobrenje dodatnog certifikata tipa na konkretne konfiguracije u certifikatu tipa na koje se izmjena odnosi.

21L.A.88 Obveze nositelja dodatnog certifikata tipa

Svaki nositelj dodatnog certifikata tipa preuzima obveze nositelja dodatnog certifikata tipa utvrđene u pododjeljku A ovog Priloga i nastavlja ispunjavati zahtjeve prihvatljivosti iz točke 21L.A.82.

21L.A.89 Prenosivost dodatnog certifikata tipa

Dodatni certifikat tipa može se prenijeti na novog nositelja, pod uvjetom da je Agencija provjerila da je fizička ili pravna osoba na koju se certifikat namjerava prenijeti prihvatljiva u skladu s točkom 21L.A.83 za posjedovanje dodatnog certifikata tipa i da može preuzeti obveze nositelja dodatnog certifikata tipa u skladu s točkom 21L.A.88.

21L.A.90 Kontinuirana valjanost dodatnog certifikata tipa

(a) Dodatni certifikat tipa vrijedi dok:

1. nositelj ne preda dodatni certifikat tipa;

2. nositelj dodatnog certifikata tipa i dalje ispunjava relevantne zahtjeve iz Uredbe (EU) 2018/1139 i delegiranih i provedbenih akata donesenih na temelju te uredbe, uzimajući u obzir odredbe o postupanju s nesukladnostima kako je navedeno u točki 21L.B.21;

3. Agencija trajno ne oduzme dodatni certifikat tipa u skladu s točkom 21L.B.22.

(b) Nakon što je certifikat tipa predan ili trajno oduzet vraća se Agenciji.

21L.A.91 Izmjene dijela proizvoda koji je obuhvaćen dodatnim certifikatom tipa

(a) Manja izmjena dijela proizvoda obuhvaćenog dodatnim certifikatom tipa odobrava se u skladu s pododjeljkom D ovog Priloga.

(b) Veća izmjena dijela proizvoda koji je obuhvaćen dodatnim certifikatom tipa odobrava se kao posebni dodatni certifikat tipa u skladu s ovim pododjeljkom.

(c) Odstupajući od podtočke (b), veća izmjena dijela proizvoda, koji je obuhvaćen dodatnim certifikatom tipa, koju zatraži nositelj dodatnog certifikata tipa može se odobriti kao izmjena postojećeg dodatnog certifikata tipa u skladu s točkama od 21L.A.63 do 21L.A.69.

PODODJELJAK F – IZMJENE NA ZRAKOPLOVU ZA KOJI JE DANA IZJAVA O SUKLADNOSTI PROJEKTA

21L.A.101 Područje primjene

Ovim se pododjeljkom uspostavljaju:

(a) postupak za davanje izjave o sukladnosti izmjene projekta zrakoplova za koji je dana izjava o sukladnosti u skladu s pododjeljkom C ovog Priloga;

(b) prava i obveze davatelja izjave o sukladnosti izmjene iz podtočke (a); i

(c) odredbe o standardnim izmjenama za koje nije potrebna izjava o sukladnosti projekta.

21L.A.102 Standardne izmjene

(a) Standardne izmjene jesu izmjene projekta zrakoplova za koji je dana izjava o sukladnosti u skladu s pododjeljkom C ovog Priloga i:

1. koje su u skladu s projektnim podacima uključenima u certifikacijske specifikacije koje izdaje Agencija i koje sadržavaju prihvatljive metode, tehnike i prakse za izvođenje i identificiranje standardnih izmjena, uključujući s tim povezane upute za kontinuiranu plovidbenost; i

2. koje nisu u suprotnosti s projektnim podacima obuhvaćenima izjavom o sukladnosti projekta zrakoplova danom u skladu s pododjeljkom C ovog Priloga.

(b) Točke od 21L.A.103 do 21L.A.108 ne primjenjuju se na standardne izmjene.

21L.A.103 Razvrstavanje izmjena projekta zrakoplova za koji je dana izjava o sukladnosti projekta

(a) Izmjene projekta zrakoplova za koji je dana izjava o sukladnosti u skladu s pododjeljkom C ovog Priloga razvrstavaju se kao manje ili veće, primjenom kriterija utvrđenih u točki 21L.A.63 podtočkama (b) i (c).

(b) Izjave o sukladnosti manje izmjene projekta daju se u skladu s točkom 21L.A.105.

(c) Izjave o sukladnosti veće izmjene projekta daju se u skladu s točkom 21L.A.107.

21L.A.104 Prihvatljivost

(a) Davatelj izjave o sukladnosti projekta zrakoplova koji je tu izjavu dao u skladu s pododjeljkom C ovog Priloga može izjaviti da je manja izmjena projekta tog zrakoplova u skladu s uvjetima utvrđenima u ovom pododjeljku. Osim toga, takvu izjavu o sukladnosti može dati i projektna organizacija odobrena u skladu s točkom 21.A.263 podtočkom (c) podpodtočkom 3. Priloga I. (Part 21.) pod uvjetima utvrđenima u ovom pododjeljku.

(b) Samo davatelj izjave o sukladnosti projekta zrakoplova koji je tu izjavu dao u skladu s pododjeljkom C ovog Priloga može dati izjavu o sukladnosti veće izmjene projekta zrakoplova za koji je dana izjava o sukladnosti projekta u skladu s pododjeljkom C ovog Priloga, pod uvjetima utvrđenima u ovom pododjeljku.

(c) Odstupajući od točke 21.L.A.104 podtočke (b), ako davatelj izjave o sukladnosti projekta zrakoplova koji je tu izjavu dao u skladu s pododjeljkom C ovog Priloga više nije aktivan ili ne odgovara na zahtjeve za izmjene projekta, izjavu o sukladnosti izmijenjenog projekta zrakoplova u skladu s pododjeljkom C ovog Priloga može dati i projektna organizacija odobrena u skladu s točkom 21.A.263 podtočkom (c) podpodtočkom 4. Priloga I. (Part 21.) u okviru svojih uvjeta odobrenja ili bilo koja druga fizička ili pravna osoba koja može ispuniti obveze utvrđene u točki 21L. A.47 u odnosu na taj izmijenjeni zrakoplov.

21L.A.105 Izjava o sukladnosti projekta za manje izmjene

(a) Prije ugradnje ili izvođenja manje izmjene projekta zrakoplova za koji je dana izjava o sukladnosti projekta u skladu s pododjeljkom C ovog Priloga ili sklapanja sporazuma s proizvodnom organizacijom da ugradi ili izvede takvu manju izmjenu, organizacija koja je projektirala tu manju izmjenu daje izjavu da je projekt te manje izmjene u skladu s:

1. detaljnim tehničkim specifikacijama na koje se upućuje u izjavi o sukladnosti projekta zrakoplova, osim ako se te detaljne tehničke specifikacije ili njihovi dijelovi više ne primjenjuju u skladu s točkom 21L.B.61 jer je Agencija utvrdila da je iskustvo s drugim sličnim proizvodima u upotrebi ili proizvodima sa sličnim obilježjima projekta pokazalo da bi moglo nastupiti stanje opasnosti, a detaljne tehničke specifikacije na koje se upućuje u izjavi o sukladnosti projekta zrakoplova ne odnose se na to stanje opasnosti; ili

2. detaljnim tehničkim specifikacijama koje se primjenjuju na datum podnošenja izjave u skladu s točkom 21L.B.61, ako je tako odabrao davatelj izjave; i

3. primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša iz točke 21L.B.61 koji se primjenjuju na dan davanja izjave.

(b) Izjava o sukladnosti projekta podnosi se u obliku i na način koji utvrđuje Agencija.

(c) Davatelj izjave ili organizacija koja je projektirala manju izmjenu vodi registar manjih izmjena projekta zrakoplova za koji je dana izjava o sukladnosti projekta te Agenciji na zahtjev stavlja na raspolaganje sve izjave dane u skladu s podtočkom (a).

21L.A.106 Obveze osobe koja daje izjavu o sukladnosti projekta za manju izmjenu

Svaka osoba koja je dala izjavu o sukladnosti manje izmjene projekta zrakoplova u skladu s točkom 21L.A.105:

(a) vodi registar tih izjava i na zahtjev ih stavlja na raspolaganje Agenciji;

(b) čuva sve dokumente priložene izjavi o sukladnosti projekta te ih na zahtjev stavlja na raspolaganje Agenciji;

(c) preuzima sve druge obveze davatelja izjave o sukladnosti projekta utvrđene u pododjeljku A ovog Priloga.

21L.A.107 Izjava o sukladnosti projekta za veću izmjenu

(a) Prije ugradnje ili izvođenja veće izmjene projekta zrakoplova za koji je dana izjava o sukladnosti projekta u skladu s pododjeljkom C ovog Priloga ili sklapanja sporazuma s proizvodnom organizacijom da ugradi ili izvede takvu veću izmjenu, organizacija koja je projektirala tu veću izmjenu daje izjavu da su projekt te veće izmjene i područja na koja ona utječe u skladu s:

1. detaljnim tehničkim specifikacijama na koje se upućuje u izjavi o sukladnosti projekta zrakoplova, osim ako se te detaljne tehničke specifikacije ili njihovi dijelovi više ne primjenjuju u skladu s točkom 21L.B.61 jer je Agencija utvrdila da je iskustvo s drugim sličnim proizvodima u upotrebi ili proizvodima sa sličnim obilježjima projekta pokazalo da bi moglo nastupiti stanje opasnosti, a detaljne tehničke specifikacije na koje se upućuje u izjavi o sukladnosti projekta zrakoplova ne odnose se na to stanje opasnosti; ili

2. detaljnim tehničkim specifikacijama koje se primjenjuju na datum podnošenja izjave u skladu s točkom 21L.B.61, ako je tako odabrao davatelj izjave; i

3. primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša iz točke 21L.B.61 koji se primjenjuju na dan davanja izjave.

(b) Izjava o sukladnosti projekta podnosi se u obliku i na način koji utvrđuje Agencija.

(c) Izjava sadržava barem sljedeće podatke:

1. ime osobe koja podnosi izjavu te njezinu adresu/sjedište;

2. referentni broj izjave o sukladnosti zrakoplova na koji se odnosi veća izmjena;

3. jedinstvenu referentnu oznaku za identifikaciju veće izmjene;

4. navođenje detaljnih tehničkih specifikacija i primjenjivih zahtjeva za zaštitu okoliša s kojima davatelj izjave izjavljuje da postoji sukladnost;

5. potpisanu izjavu danu pod isključivom odgovornošću osobe koja daje izjavu da je projekt veće izmjene u skladu s detaljnim tehničkim specifikacijama i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša iz podpodtočke 4., u skladu s planom za dokazivanje sukladnosti iz podtočke (c) podpodtočke 3.;

6. potpisanu izjavu danu pod isključivom odgovornošću osobe koja daje izjavu da ta osoba nije identificirala nikakva obilježja ni značajke zbog kojih bi zrakoplov bio ekološki nesukladan ili nesiguran za rad za predviđenu upotrebu;

7. potpisanu obvezu da će osoba koja daje izjavu preuzeti obveze iz točke 21L.A.47 koje se odnose na izmijenjeni projekt zrakoplova;

8. upute za kontinuiranu plovidbenost;

9. operativna ograničenja, ako su izmijenjena;

10. listu podataka za plovidbenost i, prema potrebi, evidenciju o sukladnosti u pogledu emisija;

11. listu podataka za buku, prema potrebi;

12. sve druge uvjete ili ograničenja propisane za zrakoplov u primjenjivim detaljnim tehničkim specifikacijama i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša s kojima davatelj izjave izjavljuje da postoji sukladnost.

(d) Davatelj izjave koji projektira veću izmjenu podnosi izjavu iz podtočke (c) Agenciji. Zajedno s tom izjavom davatelj Agenciji dostavlja:

1. opis veće izmjene;

2. osnovne podatke o većim izmjenama, uključujući operativne karakteristike, obilježja projekta i sva ograničenja;

3. plan dokazivanja sukladnosti u kojem se detaljno navode načini dokazivanja sukladnosti kojeg se pridržavao tijekom dokazivanja sukladnosti;

4. u okviru podataka o sukladnosti obrazloženje utemeljenosti sukladnosti koje se temelji na aktivnostima dokazivanja sukladnosti koje su provedene u skladu s planom za dokazivanje sukladnosti;

5. načine na koje je dokazana takva sukladnost s primjenjivim detaljnim tehničkim specifikacijama i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša iz točke 21L.B.61;

6. ako se sukladnost dokazuje provođenjem ispitivanja, obrazloženje utemeljenosti sukladnosti ispitnih artikla i opreme, kojim se dokazuje:

i. za probni uzorak:

(A) da su materijali i postupci na odgovarajući način sukladni sa specifikacijama za projekt;

(B) da su dijelovi proizvoda na odgovarajući način sukladni s nacrtima u projektu; i

(C) da su proizvodni postupci, konstrukcija i sklapanje na odgovarajući način sukladni s onima koji su navedeni u projektu;

ii. da oprema za ispitivanje i svi mjerni uređaji koji se upotrebljavaju za ispitivanje odgovaraju potrebama ispitivanja i da su umjereni na odgovarajući način;

7. izvješća, rezultate inspekcijskih pregleda ili ispitivanja koje je davatelj izjave smatrao potrebnima za utvrđivanje sukladnosti zrakoplova s primjenjivim detaljnim tehničkim specifikacijama i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša.

(e) Izjava o sukladnosti veće izmjene izjave o sukladnosti projekta ograničava se na konkretne konfiguracije u izjavi o sukladnosti na koje se izmjena odnosi.

21L.A.108 Aktivnosti dokazivanja sukladnosti za davanje izjave o sukladnosti za veću izmjenu

Prije davanja izjave o sukladnosti u skladu s točkom 21L.A.107 davatelj izjave za taj određeni projekt:

(a) sastavlja plan dokazivanja sukladnosti u kojem se detaljno navode načini dokazivanja sukladnosti koji se moraju slijediti tijekom dokazivanja sukladnosti. Taj se dokument prema potrebi ažurira;

(b) obrazlaže utemeljenost sukladnosti u dokumentima o sukladnosti u skladu s planom dokazivanja sukladnosti;

(c) prema potrebi provodi ispitivanja i inspekcijske preglede u skladu s planom dokazivanja sukladnosti;

(d) osigurava i navodi sukladnost ispitnih artikla i opreme te osigurava da probni uzorak bude usklađen sa specifikacijama, nacrtima, proizvodnim postupcima, konstrukcijom i postupcima sastavljanja iz projekta;

(e) osigurava da ispitna oprema i svi mjerni uređaji za ispitivanje odgovaraju potrebama ispitivanja i da su umjereni na odgovarajući način;

(f) dopušta Agenciji da provede svaki inspekcijski pregled ili ispitivanje zrakoplova u konačnom ili primjereno razrađenom projektu i konfiguraciji proizvodnje ili sudjeluje u tim inspekcijskim pregledima ili ispitivanjima koji su potrebni kako bi se utvrdilo da izmijenjeni proizvod nema nikakvih obilježja ni karakteristika zbog kojih bi bio ekološki nesukladan ili nesiguran za predviđenu namjenu;

(g) provodi probne letove, u skladu s metodama za takve probne letove koje je Agencija utvrdila kao potrebne kako bi se utvrdilo ispunjava li zrakoplov primjenjive detaljne tehničke specifikacije i primjenjive zahtjeve za zaštitu okoliša.

PODODJELJAK G – PROIZVODNE ORGANIZACIJE ZA KOJE JE DANA IZJAVA

21L.A.121 Područje primjene

(a) Ovim se pododjeljkom uspostavljaju:

1. postupci za davanje izjave o sposobnosti fizičkih i pravnih osoba za proizvodnju kojima se dokazuje sukladnost proizvoda i dijelova s primjenjivim projektnim podacima;

2. prava i obveze fizičkih i pravnih osoba koje daju izjavu o sposobnosti za proizvodnju iz podpodtočke 1.

(b) Organizacije koje su dale izjavu o sposobnosti za proizvodnju u skladu s ovim pododjeljkom mogu proizvoditi sljedeće kategorije proizvoda i dijelova:

1. proizvode i dijelove čiji je projekt certificiran u skladu s ovim Prilogom;

2. zrakoplove čiji je projekt obuhvaćen izjavom danom u skladu s ovim Prilogom te njihove motore, propelere i dijelove.

21L.A.122 Prihvatljivost

Svaka fizička ili pravna osoba („organizacija”) može dati izjavu o svojoj sposobnosti za proizvodnju u skladu s ovim pododjeljkom:

(a) ako je podnijela zahtjev ili namjerava podnijeti zahtjev za odobrenje projekta proizvoda ili dijela u skladu s ovim Prilogom; ili

(b) ako je dala ili namjerava dati izjavu o sukladnosti projekta zrakoplova u skladu s ovim Prilogom; ili

(c) ako surađuje s podnositeljem zahtjeva za odobrenje projekta proizvoda koji su izdani ili će se izdati u skladu s ovim Prilogom ili nositeljem takvog odobrenja, ili s organizacijom koja je dala izjavu ili namjerava dati izjavu o sukladnosti tog projekta zrakoplova u skladu s ovim Prilogom, kako bi se osiguralo da je proizvedeni proizvod ili dio u skladu s tim projektom i kako bi se osigurala kontinuirana plovidbenost proizvoda ili dijela.

21L.A.123 Izjava o sposobnosti za proizvodnju

(a) Prije proizvodnje bilo kojih proizvoda ili dijelova organizacija koja namjerava dokazati sukladnost tih proizvoda ili dijelova s primjenjivim projektnim podacima daje izjavu o svojoj sposobnosti za proizvodnju.

(b) Izjava i sve njezine naknadne izmjene sastavljaju se u obliku i na način koji utvrdi nadležno tijelo.

(c) Izjava uključuje informacije koje su potrebne kako bi se nadležno tijelo upoznalo s organizacijom i predviđenim opsegom rada te uključuje barem sljedeće:

1. registrirano ime organizacije;

2. podatke za kontakt na registriranoj adresi glavnog sjedišta organizacije i, prema potrebi, operativnih mjesta organizacije;

3. imena i podatke za kontakt odgovornog rukovoditelja organizacije imenovanog u skladu s točkom 21L.A.125 podtočkom (c) podpodtočkom 1.;

4. predviđeni opseg rada;

5. datum planiranog početka proizvodnje;

6. izjavu kojom se potvrđuje da organizacija:

   i. ima sustav upravljanja proizvodnjom u skladu s točkom 21L.A.124 podtočkom (a); i

   ii. održava sustav upravljanja proizvodnjom u skladu s ovim pododjeljkom;

7. izjavu kojom se potvrđuje da će se organizacija pridržavati procesa i postupaka uspostavljenih u skladu s točkom 21L.A.124 podtočkom (d);

8. izjavu da je organizacija suglasna preuzeti obveze proizvodne organizacije za koju se podnosi izjava u skladu s točkom 21L.A.127.

(d) Izjava o sposobnosti za proizvodnju podnosi se nadležnom tijelu.

21L.A.124 Sustav upravljanja proizvodnjom

(a) Proizvodna organizacija za koju je dana izjava uspostavlja, provodi i održava sustav upravljanja proizvodnjom s jasnom odgovornošću i linijama odgovornosti u cijeloj organizaciji:

1. koji odgovara prirodi i složenosti njezinih aktivnosti i veličini organizacije te uzima u obzir opasnosti i povezane rizike svojstvene tim aktivnostima;

2. koji je uspostavljen pod odgovornošću odgovornog rukovoditelja imenovanog u skladu s točkom 21L.A.125. podtočkom (c) podpodtočkom 1.

(b) Sustav upravljanja proizvodnjom uključuje sredstva za upravljanje kvalitetom održavanjem sustava kvalitete:

1. kojim se osigurava da je svaki proizvod ili dio koji proizvede proizvodna organizacija za koju je dana izjava ili njezini partneri, ili koji dostave vanjski partneri ili koji su dani kooperantima po ugovoru, u skladu s primjenjivim projektnim podacima i da je u stanju za siguran rad;

2. kojim se unutar područja njihovih aktivnosti uspostavljaju, provode i održavaju, prema potrebi, kontrolni postupci za:

   i. izdavanje, odobravanje ili izmjene dokumenata;

   ii. procjenu, reviziju i kontrolu dobavljača i kooperanata;

   iii. provjeru jesu li ulazni proizvodi, dijelovi, materijali i oprema, uključujući nove elemente ili one koje su kupci proizvoda već upotrebljavali, onakvi kako je navedeno u odgovarajućim projektnim podacima;

   iv. identifikaciju i sljedivost;

   v. proizvodne procese;

   vi. inspekcijske preglede i ispitivanje, uključujući probne letove tijekom proizvodnje;

   vii. umjeravanje alata, šablona i opreme za ispitivanje;

   viii. kontrolu nesukladnih elemenata;

   ix. suradnju s podnositeljem zahtjeva za odobrenje projekta ili nositeljem odobrenja projekta ili davateljem izjave o sukladnosti projekta;

   x. upotpunjavanje i čuvanje evidencije;

   xi. osiguravanje stručnosti i kvalifikacija osoblja;

   xii. izdavanje dokumenata o vraćanju u uporabu s obzirom na plovidbenost;

   xiii. rukovanje, skladištenje i pakiranje;

   xiv. unutarnje kontrole kvalitete i proizašle korektivne mjere;

xv. radove koji se obavljaju na bilo kojoj lokaciji osim operativnih mjesta uključenih u izjavu;

xvi. radove koji se izvode po završetku proizvodnje, ali prije isporuke, radi održavanja zrakoplova u stanju za siguran rad;

xvii. zahtjev za izdavanje dozvola za letenje i odobrenje povezanih uvjeta za let;

3. koji uključuje posebne odredbe u kontrolne postupke za sve kritične dijelove.

(c) Proizvodna organizacija za koju je dana izjava uspostavlja, u okviru svojeg sustava upravljanja proizvodnjom, neovisnu funkciju za praćenje sukladnosti organizacije s relevantnim zahtjevima te sukladnosti sa sustavom upravljanja proizvodnjom i njegove primjerenosti. To praćenje uključuje sustav za pružanje povratnih informacija osobi ili skupini osoba iz točke 21L.A.125. podtočke (c) podpodtočaka 1. i 2. kako bi se, prema potrebi, osigurale korektivne mjere.

(d) Proizvodna organizacija za koju je dana izjava uspostavlja, održava i ažurira, u okviru svojeg sustava upravljanja proizvodnjom, procese i postupke kojima se osigurava sukladnost proizvedenih proizvoda s primjenjivim projektnim podacima. Proizvodna organizacija za koju je dana izjava nadležnom tijelu na zahtjev stavlja na raspolaganje dokumentirane dokaze o tim procesima i postupcima.

(e) Proizvodna organizacija za koju je dana izjava mora imati uspostavljene postupke kojima osigurava da se novoproizvedeni zrakoplovi održavaju u skladu s primjenjivim uputama za održavanje i da se održavaju u plovidbenom stanju i, prema potrebi, da se za svako dovršeno održavanje izda potvrda o vraćanju u uporabu.

(f) Ako proizvodna organizacija za koju je dana izjava posjeduje certifikate druge organizacije izdane na temelju Uredbe (EU) 2018/1139 i delegiranih i provedbenih akata donesenih na temelju te uredbe, proizvodna organizacija može integrirati sustav upravljanja proizvodnjom sa sustavom upravljanja koji je potreban za izdavanje drugih certifikata.

21L.A.125 Resursi proizvodne organizacije za koju je dana izjava

Proizvodna organizacija za koju je dana izjava osigurava:

(a) da su objekti, radni uvjeti, oprema i alati, postupci i povezani materijali, broj i stručnost osoblja te opća organizacija dovoljni za ispunjavanje obveza iz točke 21L.A.127;

(b) s obzirom na sve potrebne podatke o plovidbenosti i zaštiti okoliša:

1. da prima takve podatke od Agencije te od davatelja izjave o sukladnosti projekta ili nositelja certifikata tipa ili odobrenja projekta ili od podnositelja zahtjeva za te dokumente, kako bi provjerila sukladnost s odgovarajućim projektnim podacima;

2. da je utvrdila postupak za osiguravanje ispravnog uvrštavanja podataka o plovidbenosti i ekološkoj sukladnosti u podatke o proizvodnji;

3. da se takvi podaci ažuriraju i stavljaju na raspolaganje svim zaposlenicima kojima je potreban pristup tim podacima radi obavljanja svojih zadaća;

(c) za upravu i zaposlenike:

1. da je proizvodna organizacija za koju je dana izjava imenovala odgovornog rukovoditelja s ovlaštenjem da unutar organizacije osigura odvijanje cjelokupne proizvodnje u skladu sa zahtijevanim standardima i kontinuiranu sukladnost te proizvodne organizacije sa zahtjevima sustava upravljanja proizvodnjom iz točke 21L.A.124 podtočke (a) te procesima i postupcima utvrđenima u točki 21L.A.124 podtočki (d);

2. da je odgovorni rukovoditelj imenovao osobu ili skupinu osoba kako bi se osigurala sukladnost organizacije sa zahtjevima iz ovog pododjeljka i da su te osobe identificirane, zajedno s opsegom njihovih ovlaštenja. Takva osoba ili skupina osoba odgovorna je odgovornom rukovoditelju kojem ima izravan pristup. Takva osoba ili skupina osoba ima odgovarajuće znanje, obrazovanje i iskustvo za ispunjavanje svojih odgovornosti;

3. da je zaposlenicima na svim razinama dano odgovarajuće ovlaštenje, kako bi mogli ispunjavati odgovornosti koje su im dodijeljene, te da unutar proizvodne organizacije za koju je dana izjava postoji potpuna i učinkovita koordinacija u pogledu podataka o plovidbenosti i ekološkoj sukladnosti;

4. da se organizacijska struktura organizacije i ključno osoblje odgovorno za osiguravanje sukladnosti organizacije s ovim pododjeljkom dokumentiraju i ažuriraju;

(d) za certifikacijsko osoblje koje je proizvodna organizacija za koju je dana izjava ovlastila za potpisivanje dokumenata koji se izdaju u skladu s točkom 21L.A.126 u okviru područja primjene proizvodnih aktivnosti iz izjave:

1. da to osoblje ima odgovarajuće znanje, obrazovanje (uključujući druge funkcije u organizaciji) i iskustvo za izvršavanje dodijeljenih odgovornosti;

2. da je tom osoblju izdan dokument o opsegu njihovih ovlasti. Proizvodna organizacija za koju je dana izjava vodi popis certifikacijskog osoblja.

21L.A.126 Opseg rada

(a) Proizvodna organizacija za koju je dana izjava ima pravo dokazati sukladnost proizvoda i dijelova koji su obuhvaćeni područjem primjene ovog odjeljka i koje je proizvela unutar prijavljenog opsega rada s primjenjivim projektnim podacima.

(b) Proizvodna organizacija za koju je dana izjava ima pravo na cijeli zrakoplov nakon predočenja izjave o sukladnosti zrakoplova (EASA Obrazac 52B) podnijeti zahtjev:

1. za zrakoplov koji je u skladu s projektom tipa odobrenim u skladu s pododjeljkom B odjeljka B ovog Priloga, za svjedodžbu o plovidbenosti i potvrdu o buci;

2. za zrakoplov koji je u skladu s projektom za koji je dana izjava o sukladnosti u skladu s pododjeljkom C ovog Priloga, za ograničenu svjedodžbu o plovidbenosti i potvrdu o buci s ograničenjima.

(c) Proizvodna organizacija za koju je dana izjava ima pravo izdavati potvrde o ovlaštenom vraćanju u uporabu (EASA Obrazac 1) za motore, propelere i dijelove koji su u skladu s:

1. odobrenim projektnim podacima izdanima u skladu s pododjeljcima B, D, E ili M odjeljka B ovog Priloga;

2. projektnim podacima za koje je dana izjava o sukladnosti projekta u skladu s pododjeljcima C, F ili N ovog Priloga;

3. podacima o proizvodnji koji se temelje na svim potrebnim odobrenim projektnim podacima koje je dostavio nositelj odobrenja projekta popravka.

(d) Proizvodna organizacija za koju je dana izjava ima pravo preporučiti uvjete za zrakoplov koji je proizvela i za koji je potvrdila sukladnost s primjenjivim projektnim podacima na temelju kojih nadležno tijelo može izdati dozvolu za letenje u skladu s pododjeljkom P Priloga I. (Part 21.).

(e) Proizvodna organizacija za koju je dana izjava ima pravo održavati novi zrakoplov koji je proizvela, prema potrebi za njegovo održavanje u plovidbenom stanju, osim ako se Uredbom (EU) br. 1321/2014 zahtijeva da se održavanje obavlja u skladu s tim pravilima, te za to održavanje izdati potvrdu o vraćanju u uporabu (EASA Obrazac 53B).

21L.A.127 Obveze proizvodne organizacije za koju je dana izjava

(a) Proizvodna organizacija za koju je dana izjava djeluje u skladu s jasno definiranim postupcima, praksama i procesima.

(b) Ako proizvodna organizacija za koju je dana izjava namjerava provoditi probne letove, ona priprema, održava i ažurira operativni priručnik koji uključuje opis politika i postupaka organizacije za probne letove. Proizvodna organizacija za koju je dana izjava taj priručnik na zahtjev stavlja na raspolaganje nadležnom tijelu.

(c) Za dovršeni zrakoplov, prije nego što nadležnom tijelu da izjavu o sukladnosti zrakoplova (EASA Obrazac 52B), proizvodna organizacija za koju je dana izjava osigurava da je zrakoplov u stanju za siguran rad i da je u skladu s:

1. odobrenim projektom tipa proizvoda s certifikatom tipa izdanim u skladu s pododjeljkom B odjeljka B ovog Priloga; ili

2. projektnim podacima o zrakoplovu za koji je dana izjava o sukladnosti projekta u skladu s pododjeljkom C ovog Priloga.

(d) Za proizvode (osim cijelih zrakoplova) i dijelove, proizvodna organizacija za koju je dana izjava prije izdavanja potvrde o ovlaštenom vraćanju u uporabu (EASA Obrazac 1) osigurava da je proizvod ili dio u stanju za siguran rad i da je u skladu s odobrenim projektom tipa proizvoda s certifikatom tipa izdanim u skladu s pododjeljcima B, D, E ili M odjeljka B ovog Priloga ili da je u skladu s projektnim podacima o zrakoplovu za koji je dana izjava o sukladnosti projekta u skladu s pododjeljcima C, F ili M ovog Priloga.

(e) Za motore, proizvodna organizacija za koju je dana izjava osigurava da je dovršeni motor u skladu s primjenjivim zahtjevima za emisije ispušnih plinova motora koji se primjenjuju na dan proizvodnje motora.

(f) Proizvodna organizacija za koju je dana izjava u sve potvrde o ovlaštenom vraćanju u uporabu (EASA Obrazac 1) koje izdaje uključuje referentni broj koji je za tu proizvodnu organizaciju izdalo nadležno tijelo u skladu s točkom 21L.B.142.

(g) Proizvodna organizacija za koju je dana izjava osigurava da organizacija evidentira pojedinosti o svakom dovršenom poslu.

(h) Proizvodna organizacija za koju je dana izjava nositelju projekta ili davatelju izjave o sukladnosti projekta pruža potporu za kontinuiranu plovidbenost za sve proizvode ili dijelove koje je proizvela.

(i) Proizvodna organizacija za koju je dana izjava mora imati sustav arhiviranja u kojem se evidentiraju svi zahtjevi postavljeni drugim organizacijama, kao što su dobavljači i kooperanti. Proizvodna organizacija za koju je dana izjava stavlja arhivirane podatke na raspolaganje nadležnom tijelu za potrebe kontinuirane plovidbenosti.

(j) Za proizvodnju novih zrakoplova proizvodna organizacija za koju je dana izjava prije izdavanja izjave o sukladnosti zrakoplova (EASA Obrazac 52B) osigurava da se zrakoplov održava u plovidbenom stanju i da se obavlja održavanje, uključujući sve potrebne popravke u skladu s primjenjivim projektnim podacima.

(k) Ako proizvodna organizacija za koju je dana izjava izdaje potvrdu o vraćanju u uporabu nakon takvog održavanja, ona prije izdavanja te potvrde utvrđuje da je na svakom dovršenom zrakoplovu izvedeno potrebno održavanje i da je u stanju za siguran rad.

(l) Proizvodna organizacija za koju je dana izjava mora ispunjavati zahtjeve iz pododjeljka A ovog Priloga, a koji se primjenjuju na proizvodnu organizacija za koju je dana izjava.

21L.A.128 Obavijest o izmjenama i prestanku aktivnosti

Proizvodna organizacija za koju je dana izjava bez nepotrebne odgode obavješćuje nadležno tijelo o:

(a) svim izmjenama informacija iz izjave u skladu s točkom 21.L.A.123 podtočkom (c);

(b) svim promjenama u sustavu upravljanja proizvodnjom koje su značajne za dokazivanje sukladnosti ili za karakteristike koje utječu na plovidbenost ili ekološku sukladnost proizvoda ili dijela;

(c) prestanku nekih ili svih aktivnosti obuhvaćenih izjavom.

PODODJELJAK H – SVJEDODŽBE O PLOVIDBENOSTI I OGRANIČENE SVJEDODŽBE O PLOVIDBENOSTI

21L.A.141 Područje primjene

U ovom se pododjeljku utvrđuje postupak za podnošenje zahtjeva za izdavanje svjedodžbe o plovidbenosti ili ograničene svjedodžbe o plovidbenosti za zrakoplov čiji je projekt certificiran ili je za njega dana izjava o sukladnosti u skladu s ovim Prilogom te se utvrđuju prava i obveze podnositelja zahtjeva za te svjedodžbe i nositelja tih svjedodžbi.

21L.A.142 Prihvatljivost

Svaka fizička ili pravna osoba pod čijim je imenom zrakoplov registriran ili će biti registriran u državi članici („država članica u kojoj je zrakoplov registriran”) može podnijeti zahtjev za izdavanje svjedodžbe o plovidbenosti ili ograničene svjedodžbe o plovidbenosti za taj zrakoplov pod uvjetima utvrđenima u ovom pododjeljku.

21L.A.143 Zahtjev za svjedodžbu o plovidbenosti ili ograničenu svjedodžbu o plovidbenosti

(a) Fizička ili pravna osoba podnosi zahtjev za izdavanje svjedodžbe o plovidbenosti ili ograničene svjedodžbe o plovidbenosti u obliku i na način koji je utvrdilo nadležno tijelo države članice u kojoj je zrakoplov registriran.

(b) Fizička ili pravna osoba može podnijeti zahtjev za izdavanje:

1. svjedodžbe o plovidbenosti za zrakoplove koji su u skladu s certifikatom tipa koji je izdala Agencija u skladu s pododjeljkom B odjeljka B ovog Priloga; ili

2. ograničene svjedodžbe o plovidbenosti za zrakoplove koji su u skladu s izjavom o sukladnosti projekta danom u skladu s pododjeljkom C ovog Priloga koji je u trenutku podnošenja zahtjeva Agencija registrirala u skladu s točkom 21L.B.63.

(c) Za novi zrakoplov koji je u skladu s certifikatom tipa koji je izdala Agencija, podnositelj zahtjeva u zahtjev uključuje:

1. izjavu o sukladnosti zrakoplova (EASA Obrazac 52 ili EASA Obrazac 52B) koju je izdala ili potpisala, odnosno izdao ili potpisao:

i. proizvodna organizacija koja je podnijela izjavu o svojoj sposobnosti za proizvodnju u skladu s pododjeljkom G ovog Priloga i koju je nadležno tijelo registriralo u skladu s točkom 21L.B.142; ili

ii. nositelj odobrenja organizacije za proizvodnju na temelju povlastica iz točke 21.A.163 podtočke (b) Priloga I. (Part 21.);

2. izvješće o opterećenju i uravnoteženju, s rasporedom ukrcaja;

3. letački priručnik ako se to zahtijeva primjenjivom osnovom certifikacije tipa.

(d) Za novi zrakoplov koji je u skladu s izjavom o sukladnosti projekta koju je registrirala Agencija podnositelj zahtjeva u zahtjev uključuje:

1. izjavu o sukladnosti zrakoplova (EASA Obrazac 52B) koju je izdala ili potpisala, odnosno izdao ili potpisao:

i. fizička ili pravna osoba u skladu s pododjeljkom R ovog Priloga;

ii. proizvodna organizacija koja je podnijela izjavu o svojoj sposobnosti za proizvodnju u skladu s pododjeljkom G ovog Priloga i koju je nadležno tijelo registriralo u skladu s točkom 21L.B.142; ili

iii. nositelj odobrenja organizacije za proizvodnju na temelju povlastica iz točke 21.A.163 podtočke (d) Priloga I. (Part 21.);

2. izvješće o opterećenju i uravnoteženju, s rasporedom ukrcaja;

3. letački priručnik ako se to zahtijeva primjenjivim detaljnim tehničkim specifikacijama za izjavu o sukladnosti projekta.

(e) Za rabljeni zrakoplov koji potječe iz države članice podnositelj zahtjeva u zahtjev uključuje potvrdu o provjeri plovidbenosti izdanu u skladu s Prilogom I. (dio M) ili Prilogom V.b (dio ML) Uredbi (EU) br. 1321/2014.

(f) Za rabljeni zrakoplov koji potječe iz zemlje koja nije država članica podnositelj zahtjeva u zahtjev uključuje:

1. izjavu nadležnog tijela države u kojoj je zrakoplov registriran ili je bio registriran, kojom se dokazuje status plovidbenosti zrakoplova u trenutku prenošenja;

2. prethodnu evidenciju radi utvrđivanja standarda proizvodnje, izmjena i održavanja zrakoplova;

3. izvješće o opterećenju i uravnoteženju, s rasporedom ukrcaja;

4. letački priručnik;

5. preporuku za izdavanje svjedodžbe o plovidbenosti ili ograničene svjedodžbe o plovidbenosti i za potvrdu o provjeri plovidbenosti nakon provedene provjere plovidbenosti u skladu s Prilogom I. (dio M) Uredbi (EU) br. 1321/2014 ili potvrdu o provjeri plovidbenosti u skladu s Prilogom V.b (dio ML) Uredbi (EU) br. 1321/2014.

(g) Ako nije drukčije dogovoreno, izjave iz podtočke (c) podpodtočke 1., podtočke (d) podpodtočke 1. i podtočke (f) podpodtočke 1. izdaju se najkasnije 60 dana prije predstavljanja zrakoplova nadležnom tijelu države članice u kojoj je zrakoplov registriran.

21L.A.144 Obveze podnositelja zahtjeva za izdavanje svjedodžbe o plovidbenosti ili ograničene svjedodžbe o plovidbenosti

Podnositelj zahtjeva za svjedodžbu o plovidbenosti ili ograničenu svjedodžbu o plovidbenosti:

(a) dostavlja priručnike, natpise, popise, oznake instrumenata i druge potrebne informacije koje se zahtijevaju primjenjivim osnovama certifikacije tipa ili primjenjivim detaljnim tehničkim specifikacijama za izjave o sukladnosti projekta na jednom ili više službenih jezika Europske unije koji su prihvatljivi nadležnom tijelu države članice u kojoj je zrakoplov registriran;

(b) dokazuje da je njegov zrakoplov identificiran u skladu s pododjeljkom Q ovog Priloga;

(c) organizira inspekcijske preglede nadležnog tijela države članice u kojoj je zrakoplov registriran kako bi se procijenilo ima li zrakoplov bilo kakve nesukladnosti koje bi mogle utjecati na njegovu sigurnost.

21L.A.145 Prenosivost i ponovno izdavanje svjedodžbe o plovidbenosti i ograničene svjedodžbe o plovidbenosti u državama članicama

Ako se promijenilo vlasništvo nad zrakoplovom:

(a) ako ostane u istom registru, svjedodžba o plovidbenosti ili ograničena svjedodžba o plovidbenosti koja je izdana u skladu s pododjeljkom H odjeljka B ovog Priloga prenosi se zajedno sa zrakoplovom;

(b) ako bi se zrakoplov trebao registrirati u drugoj državi članici, fizička ili pravna osoba pod čijim će imenom zrakoplov biti registriran podnosi nadležnom tijelu nove države članice u kojoj će se zrakoplov registrirati zahtjev za novu svjedodžbu o plovidbenosti ili ograničenu svjedodžbu o plovidbenosti i u taj zahtjev uključuje prethodnu svjedodžbu o plovidbenosti ili ograničenu svjedodžbu o plovidbenosti izdanu u skladu s pododjeljkom H odjeljka B ovog Priloga i valjanu potvrdu o provjeri plovidbenosti izdanu u skladu s Prilogom I. (dio M) ili Prilogom V.b (dio ML) Uredbi (EU) br. 1321/2014.

21L.A.146 Kontinuirana valjanost svjedodžbe o plovidbenosti i ograničene svjedodžbe o plovidbenosti

(a) Svjedodžba o plovidbenosti ili ograničena svjedodžba o plovidbenosti vrijedi:

1. dok zrakoplov ostaje u istom registru;

2. dok nositelj ne preda svjedodžbu;

3. dok je zrakoplov i dalje usklađen s relevantnim zahtjevima Uredbe (EU) 2018/1139 i delegiranim i provedbenim aktima donesenima na temelju te uredbe i s primjenjivim projektom tipa ili primjenjivim projektnim podacima o zrakoplovu za koji je dana izjava o sukladnosti projekta te sa zahtjevima za kontinuiranu plovidbenost, uzimajući u obzir odredbe koje se odnose na postupanje s nesukladnostima kako je navedeno u točki 21L.B.21;

4. dok nadležno tijelo države članice u kojoj je zrakoplov registriran u skladu s točkom 21L.B.22. nije trajno oduzelo svjedodžbu.

(b) Nakon što se potvrda preda ili trajno oduzme vraća se nadležnom tijelu države članice u kojoj je zrakoplov registriran.

PODODJELJAK I – POTVRDE O BUCI I POTVRDE O BUCI S OGRANIČENJIMA

21L.A.161 Područje primjene

U ovom se pododjeljku utvrđuje postupak za podnošenje zahtjeva za izdavanje potvrde o buci ili potvrde o buci s ograničenjima za zrakoplov čiji je projekt certificiran ili je za njega dana izjava o sukladnosti u skladu s ovim Prilogom te se utvrđuju prava i obveze podnositelja zahtjeva za te potvrde i nositelja tih potvrda.

21L.A.162 Prihvatljivost

Svaka fizička ili pravna osoba pod čijim je imenom zrakoplov registriran ili će biti registriran u državi članici može podnijeti zahtjev za izdavanje potvrde o buci ili potvrde o buci s ograničenjima za taj zrakoplov pod uvjetima utvrđenima u ovom pododjeljku.

21L.A.163 Zahtjev

(a) Fizička ili pravna osoba podnosi zahtjev za izdavanje potvrde o buci ili potvrde o buci s ograničenjima u obliku i na način koji je utvrdilo nadležno tijelo države članice u kojoj je zrakoplov registriran.

(b) Fizička ili pravna osoba može podnijeti zahtjev za izdavanje:

1. potvrde o buci za zrakoplov koji je u skladu s certifikatom tipa koji je izdala Agencija u skladu s pododjeljkom B odjeljka B ovog Priloga; ili

2. potvrde o buci s ograničenjima za zrakoplov koji je u skladu s izjavom o sukladnosti projekta danom u skladu s pododjeljkom C ovog Priloga koji je u trenutku podnošenja zahtjeva Agencija registrirala u skladu s točkom 21L.B.63.

(c) Podnositelj zahtjeva u zahtjev mora uključiti:

1. za nove zrakoplove:

i. izjavu o sukladnosti zrakoplova (EASA Obrazac 52 ili EASA Obrazac 52B) koju je izdala ili potpisala, odnosno izdao ili potpisao:

(A) fizička ili pravna osoba u skladu s pododjeljkom R ovog Priloga;

(B) proizvodna organizacija koja je podnijela izjavu o svojoj sposobnosti za proizvodnju u skladu s pododjeljkom G ovog Priloga i koju je nadležno tijelo registriralo u skladu s točkom 21L.B.142; ili

(C) nositelj odobrenja organizacije za proizvodnju na temelju povlastica iz točke 21.A.163 podtočke (b) Priloga I. (Part 21.);

ii. upućivanje na evidenciju o buci u bazi podataka Agencije o razinama buke u kojoj su navedeni podaci o buci utvrđeni u skladu s primjenjivim zahtjevima koji se odnose na buku;

2. za rabljene zrakoplove:

i. upućivanje na evidenciju o buci u bazi podataka Agencije o razinama buke u kojoj su navedeni podaci o buci utvrđeni u skladu s primjenjivim zahtjevima koji se odnose na buku; i

ii. prethodnu evidenciju radi utvrđivanja standarda proizvodnje, izmjena i održavanja zrakoplova.

(d) Ako nije drukčije dogovoreno, izjave iz podtočke (b) podpodtočke 1. podpodpodtočke i. izdaju se najkasnije 60 dana prije predstavljanja zrakoplova nadležnom tijelu države članice u kojoj je zrakoplov registriran.

21L.A.164 Prenosivost i ponovno izdavanje potvrda o buci i potvrda o buci s ograničenjima u državama članicama

Ako se promijenilo vlasništvo nad zrakoplovom:

(a) ako zrakoplov ostane u istom registru, potvrda o buci ili potvrda o buci s ograničenjima izdana u skladu s pododjeljkom I. odjeljka B ovog Priloga prenosi se zajedno sa zrakoplovom;

(b) ako bi se zrakoplov trebao registrirati u drugoj državi članici, fizička ili pravna osoba pod čijim će imenom zrakoplov biti registriran podnosi nadležnom tijelu nove države članice u kojoj će se zrakoplov registrirati zahtjev za novu potvrdu o buci ili potvrdu o buci s ograničenjima i u taj zahtjev uključuje prethodnu potvrdu o buci ili potvrdu o buci s ograničenjima izdanu u skladu s pododjeljkom I. odjeljka B ovog Priloga.

21L.A.165 Kontinuirana valjanost potvrde o buci i potvrde o buci s ograničenjima

(a) Potvrda o buci ili potvrda o buci s ograničenjima vrijedi:

1. dok zrakoplov ostaje u istom registru;

2. dok nositelj ne preda potvrdu;

3. dok je zrakoplov i dalje usklađen s primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša iz Uredbe (EU) 2018/1139 i delegiranim i provedbenim aktima donesenima na temelju te uredbe i s primjenjivim projektom tipa ili primjenjivim projektnim podacima o zrakoplovu za koji je dana izjava o sukladnosti projekta, uzimajući u obzir odredbe koje se odnose na postupanje s nesukladnostima kako je navedeno u točki 21L.B.21;

4. dok nadležno tijelo države članice u kojoj je zrakoplov registriran u skladu s točkom 21L.B.22. nije trajno oduzelo potvrdu.

(b) Nakon što se potvrda preda ili trajno oduzme vraća se nadležnom tijelu države članice u kojoj je zrakoplov registriran.

PODODJELJAK J – PROJEKTNE ORGANIZACIJE ZA KOJE JE DANA IZJAVA

21L.A.171 Područje primjene

Ovim se pododjeljkom uspostavljaju:

(a) postupak za davanje izjave o sposobnosti za projektiranje fizičkih i pravnih osoba koje projektiraju proizvode na temelju ovog odjeljka; i

(b) prava i obveze davatelja izjava o sposobnosti za projektiranje iz podtočke (a).

21L.A.172 Prihvatljivost

Svaka fizička ili pravna osoba („organizacija” u ovom pododjeljku) od koje se u skladu s točkama 21L.A.22., 21L.A.82 ili 21L.A.204 zahtijeva da dokaže svoju sposobnost za projektiranje može dati izjavu o svojoj sposobnosti pod uvjetima utvrđenima u ovom pododjeljku.

21L.A.173 Izjava o sposobnosti za projektiranje

(a) Prije podnošenja ili u trenutku podnošenja zahtjeva za odobrenje projekta u skladu s ovim odjeljkom ili prije podnošenja zahtjeva za odobrenje uvjeta za let u skladu s točkom 21.A.710 Priloga I. (Part 21.) za proizvod koji je projektirala, ovisno o tome što nastupi prije, organizacija Agenciji podnosi izjavu o sposobnosti za projektiranje.

(b) Izjava i sve njezine naknadne izmjene sastavljaju se u obliku i na način koji utvrdi Agencija.

(c) Izjava uključuje informacije koje su potrebne kako bi se Agencija upoznala s organizacijom i predviđenim opsegom rada te uključuje barem sljedeće:

1. registrirano ime organizacije;

2. podatke za kontakt na registriranoj adresi glavnog sjedišta organizacije i, prema potrebi, operativnih mjesta organizacije;

3. imena i podatke za kontakt glavnog rukovoditelja projektne organizacije;

4. predviđeni opseg rada;

5. izjavu kojom se potvrđuje da organizacija:

i. ima sustav upravljanja projektiranjem u skladu s točkom 21L.A.174 podtočkom (a); i

ii. održava sustav upravljanja projektiranjem u skladu s ovim pododjeljkom;

6. izjavu kojom se potvrđuje da će se organizacija pridržavati procesa i postupaka uspostavljenih u skladu s točkom 21L.A.174 podtočkom (d);

7. izjavu da je organizacija suglasna preuzeti obveze projektne organizacije za koju se podnosi izjava u skladu s točkom 21L.A.177.

(d) Izjava o sposobnosti za projektiranje podnosi se nadležnom tijelu.

21L.A.174 Sustav upravljanja projektiranjem

(a) Projektna organizacija za koju je dana izjava uspostavlja, provodi i održava sustav upravljanja projektiranjem s jasnom odgovornošću i linijama odgovornosti u cijeloj organizaciji:

1. koji odgovara prirodi i složenosti njezinih aktivnosti i veličini organizacije te uzima u obzir opasnosti i povezane rizike svojstvene tim aktivnostima;

2. koji je uspostavljen pod odgovornošću jednog rukovoditelja imenovanog za glavnog rukovoditelja projektne organizacije u skladu s točkom 21L.A.175 podtočkom (a).

(b) Projektna organizacija za koju je dana izjava mora imati, kao dio svojeg sustava upravljanja projektiranjem, način osiguravanja projekta tako da uspostavi, provodi i održava sustav za kontrolu i nadzor projekta te izmjena projekta i popravaka proizvoda. Tim se sustavom:

1. obuhvaća funkcija plovidbenosti koja je odgovorna za osiguravanje da su projekti proizvoda i projekti njihovih izmjena i popravaka u skladu s primjenjivom osnovom certifikacije tipa i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša;

2. uspostavlja, provodi i održava neovisna funkcija provjere dokazivanja sukladnosti na temelju koje organizacija izjavljuje da postoji sukladnost s primjenjivom osnovom certifikacije tipa i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša;

3. utvrđuje način na koji sustav osiguravanja projekta uzima u obzir prihvatljivost dijelova koje su projektirali partneri ili kooperanti ili zadaća koje su obavili, u skladu s metodama definiranima u pisanim postupcima.

(c) Projektna organizacija za koju je dana izjava uspostavlja, u okviru svojeg sustava upravljanja projektiranjem, neovisnu funkciju za praćenje sukladnosti organizacije s relevantnim zahtjevima te sukladnosti sa sustavom upravljanja projektiranjem i njegove primjerenosti. To praćenje uključuje sustav za pružanje povratnih informacija osobi ili skupini osoba iz točke 21L.A.175. podtočke (b) i odgovornom rukovoditelju iz točke 21L.A.175 podtočke (a) kako bi se, prema potrebi, osigurale korektivne mjere.

(d) Projektna organizacija za koju je dana izjava uspostavlja, održava i ažurira procese i postupke kojima se osigurava sukladnost projekta proizvoda s primjenjivom osnovom certifikacije tipa, primjenjivim detaljnim tehničkim specifikacijama i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša. Projektna organizacija za koju je dana izjava Agenciji na zahtjev stavlja na raspolaganje dokumentirane dokaze o tim procesima i postupcima.

(e) Ako neke dijelove ili izmjene proizvoda projektiraju partnerske organizacije ili kooperanti, u procese i postupke iz podtočke (d) uključuje se opis načina na koji projektna organizacija može zajamčiti sukladnost svih dijelova koja se zahtijeva podtočkom (b) podpodtočkom 2. te se u njima navode, neposredno ili upućivanjem na dokumentaciju, opisi i podaci o djelatnostima projektiranja i organizaciji tih partnera ili kooperanata.

(f) Ako projektna organizacija za koju je dana izjava posjeduje certifikate druge organizacije izdane na temelju Uredbe (EU) 2018/1139 i delegiranih i provedbenih akata donesenih na temelju te uredbe, ta projektna organizacija može integrirati sustav upravljanja projektiranjem sa sustavom upravljanja koji je potreban za izdavanje drugih certifikata.

21L.A.175 Resursi projektne organizacije za koju je dana izjava

(a) Projektna organizacija za koju je dana izjava imenuje glavnog rukovoditelja projektne organizacije s ovlaštenjem da unutar organizacije osigura provođenje svih aktivnosti projektiranja u skladu sa zahtijevanim standardima i kontinuiranu sukladnost takve projektne organizacije sa zahtjevima sustava upravljanja projektiranjem iz točke 21L.A.174 podtočaka od (a) do (c) te procesima i postupcima utvrđenima u točki 21L.A.174 podtočki (d).

(b) Glavni rukovoditelj projektne organizacije imenuje i utvrđuje ključno osoblje u organizaciji koje je odgovorno za:

1. osiguravanje da su projekti proizvoda i projekti njihovih izmjena i popravaka u skladu s primjenjivom osnovom certifikacije tipa, primjenjivim detaljnim tehničkim specifikacijama i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša;

2. neovisno praćenje funkcije sukladnosti i primjerenosti; i

3. ovisno o veličini organizacije, svaku drugu osobu ili skupinu osoba koja je potrebna kako bi se osiguralo da organizacija ispunjava zahtjeve iz ovog odjeljka.

(c) Osoba ili skupina osoba iz podtočke (b):

1. odgovara glavnom rukovoditelju projektne organizacije i može mu izravno pristupiti;

2. ima odgovarajuće znanje, obrazovanje i iskustvo za ispunjavanje svojih odgovornosti.

(d) Projektna organizacija za koju je dana izjava osigurava:

1. da u svim tehničkim odjelima ima dovoljan broj dostatno iskusnog osoblja koje ima odgovarajuće ovlasti kako bi moglo izvršavati dodijeljene zadaće i da su one, zajedno sa smještajem, objektima i opremom, prikladne kako bi se osoblju omogućilo da osigura da projektirani proizvodi budu plovidbeni i ekološki sukladni;

2. da unutar projektne organizacije za koju je dana izjava postoji potpuna i učinkovita koordinacija u pogledu pitanja plovidbenosti i ekološke sukladnosti.

(e) Projektna organizacija za koju je dana izjava dokumentira organizacijsku strukturu svoje organizacije, zajedno s ključnim osobljem koje je odgovorno za osiguravanje sukladnosti organizacije s ovim pododjeljkom, ažurira ih i na zahtjev ih stavlja na raspolaganje Agenciji.

21L.A.176 Opseg rada

Projektna organizacija za koju je dana izjava utvrđuje vrste projektnih radova, kategorije proizvoda za koje se provode projektne aktivnosti te funkcije i dužnosti koje organizacija obavlja u pogledu plovidbenosti i ekološke sukladnosti proizvoda.

21L.A.177 Obveze projektne organizacije za koju je dana izjava

Projektna organizacija za koju je dana izjava:

(a) djeluje u skladu s jasno definiranim postupcima, praksama i procesima;

(b) ako projektna organizacija za koju je dana izjava namjerava provoditi probne letove, održava i ažurira operativni priručnik koji sadržava opis politika i postupaka organizacije za probne letove i na zahtjev ga stavlja na raspolaganje Agenciji;

(c) utvrđuje da projekti proizvoda, uključujući izmjene i popravke, nemaju nijedno opasno obilježje te da su u skladu s primjenjivom osnovom certifikacije tipa i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša te Agenciji dostavlja izjave/dokumentaciju kojom se to potvrđuje;

(d) dostavlja Agenciji informacije ili upute koje se odnose na mjere povezane s kontinuiranom plovidbenosti;

(e) ispunjava zahtjeve iz pododjeljka A ovog Priloga koji se primjenjuju na projektne organizacije za koje je dana izjava.

21L.A.178 Obavijest o izmjenama i prestanku aktivnosti

Projektna organizacija za koju je dana izjava bez nepotrebne odgode obavješćuje Agenciju o:

(a) svim izmjenama informacija iz izjave u skladu s točkom 21L.A.173 podtočkom (c);

(b) promjenama sustava upravljanja za projekte koji su značajni za dokazivanje sukladnosti proizvoda koje su projektirali;

(c) prestanku nekih ili svih aktivnosti koje obuhvaća izjava.

PODODJELJAK K – DIJELOVI

21L.A.191 Područje primjene

Ovim se pododjeljkom utvrđuje način dokazivanja sukladnosti dijelova sa zahtjevima za plovidbenost.

21L.A.192 Dokazivanje sukladnosti

(a) Dokazivanje sukladnosti dijelova koji se ugrađuju u proizvod s certifikatom tipa ili zrakoplov za koji je dana izjava o sukladnosti projekta sa zahtjevima u pogledu plovidbenosti provodi se:

1. zajedno s postupcima certifikacije tipa iz pododjeljaka B, D ili E ovog Priloga za proizvod u koji ih treba ugraditi; ili

2. zajedno s postupcima davanja izjave o sukladnosti iz pododjeljaka C ili F ovog Priloga za proizvod u koji ih treba ugraditi; ili

3. u skladu s postupcima za ETSO ovlaštenje iz pododjeljka O odjeljka A Priloga I. (Part 21.); ili

4. za standardne dijelove u skladu sa službeno priznatim standardima.

(b) U svim slučajevima u kojima se u skladu s pravom Unije ili mjerama Agencije izričito zahtijeva odobrenje dijela, taj dio mora biti u skladu s primjenjivim ETSO-om ili s drugim specifikacijama koje Agencija u određenom slučaju priznaje kao jednakovrijedne.

21L.A.193 Puštanje u uporabu dijelova za ugradnju

(a) Dio ili proizvod ugrađuje se u proizvod samo ako ga je nositelj certifikata tipa, dodatnog certifikata tipa, odobrenja izmjene projekta, projekta popravka ili izjave o sukladnosti projekta identificirao kao prikladan za ugradnju i:

1. ako je u stanju za siguran rad;

2. ako je označen u skladu s pododjeljkom Q ovog Priloga; i

3. ako mu je priložena potvrda o ovlaštenom vraćanju u uporabu (EASA Obrazac 1) kojom se potvrđuje da je predmet proizveden u skladu s primjenjivim projektnim podacima.

(b) Odstupajući od podtočke (a) podpodtočke 3. i pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti iz podtočke (c), za sljedeće dijelove nije potrebna potvrda o ovlaštenom vraćanju u uporabu (EASA Obrazac 1) kako bi se ugradili u proizvod s certifikatom tipa ili u zrakoplov za koji je dana izjava o sukladnosti projekta:

1. ako je to standardni dio;

2. ako je to dio:

i. koji nema ograničeni vijek trajanja niti je dio osnovne konstrukcije ni komandi leta;

ii. koji je nositelj certifikata tipa, dodatnog certifikata tipa, odobrenja izmjene projekta, projekta popravka ili izjave o sukladnosti projekta identificirao za ugradnju u određeni zrakoplov;

iii. koji će se ugraditi u zrakoplov čiji je vlasnik provjerio sukladnost s primjenjivim uvjetima iz podpodtočaka i. i ii. te preuzeo odgovornost za tu sukladnost;

3. dio za koji je nositelj odobrenja projekta ili davatelj izjave o sukladnosti projekta u uputama za kontinuiranu plovidbenost utvrdio da njegove nesukladnosti s odobrenim projektnim podacima ili projektnim podacima iz izjave o sukladnosti neznatno utječu na sigurnost proizvoda. Kako bi se utvrdio utjecaj nesukladnog dijela na sigurnost, nositelj odobrenja projekta ili davatelj izjave o sukladnosti projekta može u uputama za kontinuiranu plovidbenost utvrditi posebne aktivnosti provjere koje treba provoditi ugraditelj dijela u proizvod;

4. kad se radi o izvođenju standardne izmjene u skladu s točkom 21L.A.102 ili standardnog popravka u skladu s točkom 21L.A.202, dio za koji je u certifikacijskim specifikacijama za standardne izmjene i standardne popravke izdane u skladu s točkom 21.B.70 Priloga I. (Part 21.) utvrđeno da njegove nesukladnosti s projektnim podacima neznatno utječu na sigurnost proizvoda. Kako bi se utvrdili učinci nesukladnog dijela na sigurnost, u ovim certifikacijskim specifikacijama mogu se utvrditi posebne aktivnosti provjere koje provodi osoba koja ugrađuje dio u proizvod;

5. ako je to dio koji je izuzet iz odobrenja plovidbenosti u skladu s Uredbom Komisije (EU) br. 965/2012 ([2]); i

6. ako je to dio koji je dio većeg sklopa utvrđenog u dijelu od podtočke (b) podpodtočke 1. do podtočke (b) podpodtočke 5.

(c) Dijelovi navedeni u podtočki (b) ispunjavaju uvjete za ugradnju u proizvod s certifikatom tipa ili u zrakoplov za koji je dana izjava o sukladnosti projekta bez prilaganja EASA Obrasca 1 pod uvjetom da ugraditelj ima dokument koji je izdala osoba ili organizacija koja je proizvela taj dio, u kojemu je naveden naziv dijela, broj dijela i sukladnost dijela s projektnim podacima te koji sadržava datum izdavanja.

([2]) Uredba Komisije (EU) br. 965/2012 od 5. listopada 2012. o utvrđivanju tehničkih zahtjeva i upravnih postupaka u vezi s letačkim operacijama u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 296, 25.10.2012., str. 1.).

PODODJELJAK M – PROJEKTI POPRAVAKA PROIZVODA S CERTIFIKATOM TIPA

21L.A.201 Područje primjene

Ovim se pododjeljkom uspostavljaju:

(a) postupak za podnošenje zahtjeva za odobrenja projekata popravka za proizvode s certifikatom tipa;

(b) prava i obveze podnositelja zahtjeva za ta odobrenja iz podtočke (a) i nositelja tih odobrenja;

(c) odredbe za standardne popravke za koje nije potrebno odobrenje.

21L.A.202 Standardni popravci

(a) Standardni popravci su projekti popravka proizvoda s certifikatom tipa odobrenima u skladu s pododjeljkom B odjeljka B ovog Priloga i:

1. koji su u skladu s projektnim podacima uključenima u certifikacijske specifikacije koje izdaje Agencija i koji sadržavaju prihvatljive metode, tehnike i prakse za izvođenje i identificiranje standardnih popravaka, uključujući s tim povezane upute za kontinuiranu plovidbenost; i

2. koji nisu u suprotnosti s podacima nositelja tog certifikata tipa.

(b) Točke od 21L.A.203 do 21L.A.211 ne primjenjuju se na standardne popravke.

21L.A.203 Razvrstavanje projekata popravka za proizvod s certifikatom tipa

(a) Projekti popravka proizvoda s certifikatom tipa razvrstavaju se kao manji i veći.

(b) „Manji popravak" jest popravak koji nema znatan učinak na masu, ravnotežu, izdržljivost konstrukcije, pouzdanost, certificirane razine buke i emisija, operativne karakteristike ili druge karakteristike koje utječu na plovidbenost i ekološku sukladnost proizvoda.

(c) Svi su ostali projekti popravaka „veći popravci".

(d) Zahtjevi za odobrenje projekata manjih popravaka jesu oni utvrđeni u točki 21L.A.207.

(e) Zahtjevi za odobrenje projekata većih popravaka jesu oni utvrđeni u točki 21L.A.208.

21L.A.204 Prihvatljivost

(a) Svaka fizička ili pravna osoba koja je dokazala ili je u postupku dokazivanja svoje sposobnosti za projektiranje u skladu s točkom 21L.A.23, može podnijeti zahtjev za odobrenje projekta većeg popravka proizvoda s certifikatom tipa u skladu s uvjetima utvrđenima u ovom pododjeljku.

(b) Zahtjev za odobrenje projekta manjeg popravka proizvoda s certifikatom tipa u skladu s uvjetima utvrđenima u ovom pododjeljku može podnijeti bilo koja fizička ili pravna osoba.

21L.A.205 Zahtjev za odobrenje projekta popravka proizvoda s certifikatom tipa

(a) Zahtjev za odobrenje projekta popravka proizvoda s certifikatom tipa podnosi se u obliku i na način koji utvrđuje Agencija.

(b) Za odobrenje projekta većeg popravka podnositelj zahtjeva u zahtjev ili nakon podnošenja početnog zahtjeva prilaže plan dokazivanja sukladnosti:

1. koji uključuje opis štete i projekta popravka u kojem se utvrđuje konfiguracija projekta tipa na kojem se temelji projekt popravka;

2. u kojem su navedena sva područja projekta tipa i odobreni priručnici koji se mijenjaju ili na koje utječe projekt popravka;

3. u kojem su navedeni svi inspekcijski pregledi koje je potrebno ponovno provesti za dokazivanje sukladnosti projekta popravka i područja na koje utječe projekt popravka s osnovom certifikacije tipa i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša, koji su upućivanjem na njih uključeni u certifikat tipa ili dodatni certifikat tipa, ovisno o slučaju;

4. u kojem su navedene sve predložene izmjene osnove certifikacije tipa koje su upućivanjem uključene u certifikat tipa ili dodatni certifikat tipa, ovisno o slučaju;

5. u kojem se navodi je li certifikacijske podatke pripremio, ili će ih pripremiti, u cijelosti sam ili na temelju dogovora s vlasnikom podataka za certifikaciju tipa.

21L.A.206 Dokazivanje sukladnosti

(a) Podnositelj zahtjeva za odobrenje projekta većeg popravka dokazuje sukladnost s primjenjivom osnovom certifikacije tipa i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša kako ih je utvrdila Agencija i o njima obavijestila podnositelja zahtjeva u skladu s točkom 21L.B.201 te Agenciji dostavlja izvješće o načinima dokazivanja te sukladnosti.

(b) Podnositelj zahtjeva za odobrenje projekta većeg popravka u dokumentima o sukladnosti koje dostavlja Agenciji obrazlaže utemeljenost načina usklađivanja u skladu s planom dokazivanja sukladnosti.

(c) Pri provođenju ispitivanja i inspekcijskog pregleda radi dokazivanja sukladnosti u skladu s podtočkom (a) podnositelj zahtjeva mora provjeriti i dokumentirati tu provjeru prije provođenja bilo kojeg ispitivanja:

1. za probni uzorak:

i. da su materijali i postupci na odgovarajući način sukladni sa specifikacijama za predloženi projekt tipa;

ii. da su dijelovi proizvoda na odgovarajući način sukladni s nacrtima u predloženom projektu tipa;

iii. da su proizvodni postupci, konstrukcija i sklapanje na odgovarajući način sukladni s onima koji su navedeni u predloženom projektu tipa; i

2. da oprema za ispitivanje i svi mjerni uređaji koji se upotrebljavaju za ispitivanje odgovaraju potrebama ispitivanja i da su umjereni na odgovarajući način.

(d) Probni letovi za potrebe dobivanja odobrenja za projekt većeg popravka izvode se u skladu s metodama za takve probne letove koje utvrđuje Agencija. Podnositelj zahtjeva obavlja sve probne letove potrebne za utvrđivanje sukladnosti s primjenjivom osnovom certifikacije tipa i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša.

(e) Podnositelj zahtjeva za odobrenje projekta većeg popravka omogućuje Agenciji:

1. da pregleda sve podatke i informacije povezane s dokazivanjem sukladnosti;

2. da provede bilo kakvo ispitivanje ili bilo kakav inspekcijski pregled za potrebe dokazivanja sukladnosti ili da im prisustvuje; i

3. ako se to smatra potrebnim, da provede fizički pregled popravljenog proizvoda kako bi se provjerila sukladnost projekta s osnovom certifikacije tipa i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša.

(f) Nakon završetka dokazivanja sukladnosti podnositelj zahtjeva Agenciji daje izjavu u kojoj navodi:

1. da je dokazao sukladnost s osnovom certifikacije tipa i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša kako ih je utvrdila Agencija i o njima obavijestila podnositelja zahtjeva u skladu s točkom 21L.B.201, u skladu s planom dokazivanja sukladnosti; i

2. da nisu utvrđena nikakva obilježja ni karakteristike zbog kojih bi proizvod na kojem je izveden projekt popravka bio nesiguran za rad ili ekološki nesukladan za namjene za koje je zatražena certifikacija.

21L.A.207 Zahtjevi za odobrenje projekta manjeg popravka

Kako bi mu se izdalo odobrenje projekta manjeg popravka proizvoda s certifikatom tipa, podnositelj zahtjeva:

(a) dokazuje da su projekt popravka i područja na koja on utječe u skladu sa sljedećim:

1. osnovom certifikacije tipa i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša koji su upućivanjem uključeni u certifikat tipa; ili

2. ako podnositelj zahtjeva tako odabere, certifikacijskim specifikacijama koje se primjenjuju na proizvod na datum podnošenja zahtjeva za odobrenje projekta popravka;

(b) daje izjavu o sukladnosti s osnovom certifikacije tipa i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša koji se primjenjuju u skladu s podtočkom (a) podpodtočkom 1. ili s certifikacijskim specifikacijama odabranima u skladu s podtočkom (a) podpodtočkom 2., obrazlaže utemeljenost sukladnosti u dokumentima o sukladnosti i navodi da nije utvrđeno nijedno obilježje ni karakteristika zbog kojih bi izmijenjeni proizvod bio nesiguran za rad ili ekološki nesukladan za namjene za koje je zatražena certifikacija;

(c) dostavlja Agenciji obrazloženje utemeljenosti sukladnosti za popravak i izjavu o sukladnosti.

21L.A.208 Zahtjevi za odobrenje projekta većeg popravka

Kako bi mu se izdalo odobrenje projekta većeg popravka proizvoda s certifikatom tipa, podnositelj zahtjeva:

(a) dokazuje da su projekt popravka i područja na koja on utječe sukladni s osnovom certifikacije tipa i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša, kako ih je utvrdila Agencija i o njima obavijestila podnositelja zahtjeva u skladu s točkom 21L.B.201;

(b) dokazuje sukladnost u skladu s točkom 21L.A.206;

(c) ako je podnositelj zahtjeva naveo da je dostavio certifikacijske podatke na temelju dogovora s vlasnikom podataka za certifikat tipa u skladu s točkom 21L.A.205 podtočkom (b) podpodtočkom 5., dokazuje da nositelj certifikata tipa:

1. nema tehničkih primjedbi na podatke dostavljene u skladu s točkom 21L.A.205; i

2. pristaje surađivati s podnositeljem zahtjeva kako bi se osiguralo ispunjavanje svih obveza za kontinuiranu plovidbenost popravljenog proizvoda na temelju ispunjavanja odredbi iz točaka 21L.A.28. i 21L.A.88;

(d) dokazuje da nakon fizičkog pregleda prvog primjerka tog proizvoda na kojem je izveden projekt popravka u konačnoj izmijenjenoj konfiguraciji koji je provela Agencija u skladu s točkom 21L.A.206 podtočkom (e) podpodtočkom 3. nema neriješenih pitanja.

21L.A.209 Odobrenje projekta popravka na temelju povlastice

(a) Odobrenje projekta popravka proizvoda koji je projektirala može izdati odobrena projektna organizacija bez zahtjeva u skladu s točkom 21L.A.205 u skladu s područjem primjene njezinih povlastica iz točke 21.A.263 podtočke (c) podpodtočaka 2. i 5. Priloga I. (Part 21.) umjesto Agencije, kako je zabilježeno u uvjetima odobrenja.

(b) Pri izdavanju odobrenja za popravak u skladu s podtočkom (a) projektna organizacija:

1. osigurava dostupnost svih dokaza i obrazloženja;

2. osigurava da je sukladnost izmjene s osnovom certifikacije tipa i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša u skladu s točkom 21L.A.207 podtočkom (a) ili točkom 21L.A.208 podtočkom (a) dokazana i izjavljena u skladu s točkom 21L.A.206;

3. potvrđuje da nije utvrdila:

   i. nikakvu nesukladnost s osnovom certifikacije tipa ili, prema potrebi, s primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša ili s odabranim certifikacijskim specifikacijama;

   ii. nikakva obilježja ni karakteristike popravka zbog kojih bi izmijenjeni proizvod bio ekološki nesukladan ili nesiguran za rad za namjene za koje je zatražena certifikacija;

4. ograničava odobrenje projekta popravka na konkretne konfiguracije u certifikatu tipa na koje se popravak odnosi.

21L.A.210 Obveze nositelja odobrenja za projekt popravka

Nositelj odobrenja projekta popravka:

(a) ako nije nositelj certifikata tipa ili dodatnog certifikata tipa i ako su certifikacijski podaci dostavljeni u skladu s točkom 21L.A.205 podtočkom (b) podpodtočkom 5., sklapa sporazum s odgovarajućim nositeljem;

(b) dostavlja organizaciji koja obavlja popravak sve potrebne upute za ugradnju ili izvođenje projekta popravka;

(c) podupire svaku proizvodnu organizaciju koja proizvodi dijelove za projekt popravka i osigurava da se ti dijelovi proizvode s pomoću podataka o proizvodnji koji se temelje na projektnim podacima koje dostavlja nositelj odobrenja projekta popravka;

(d) osigurava da projekt popravka uključuje sve potrebne upute i ograničenja ako je odobren uz ograničenja. Nositelj odobrenja projekta popravka prenosi te upute i ograničenja operatoru u skladu s postupkom s kojim se složila Agencija;

(e) preuzima obveze nositelja odobrenja za projekt popravka iz pododjeljka A ovog Priloga.

21L.A.211 Nepopravljeno oštećenje

Za oštećenje proizvoda čiji je projekt odobren u skladu s odjeljkom B ne može se zatražiti odobrenje projekta popravka ako je to opravdano evaluacijom posljedica za plovidbenost. Takvu evaluaciju provodi Agencija ili projektna organizacija koja je na odgovarajući način odobrena u skladu s pododjeljkom J odjeljka A Priloga I. (Part 21.) u skladu s postupkom s kojim se složila Agencija. Ako se u evaluaciji zaključi da nepopravljeno oštećenje zahtijeva ograničenja, ona se obrađuju u skladu s točkom 21L.A.210 podtočkom (d).

PODODJELJAK N – PROJEKT POPRAVAKA ZRAKOPLOVA ZA KOJI JE DANA IZJAVA O SUKLADNOSTI PROJEKTA

21L.A.221 Područje primjene

Ovim se pododjeljkom uspostavljaju:

(a) postupak za davanje izjave o sukladnosti projekta popravka zrakoplova za koji je dana izjava o sukladnosti u skladu s pododjeljkom C ovog Priloga;

(b) prava i obveze davatelja izjave o sukladnosti izmjene iz podtočke (a);

(c) odredbe o standardnim popravcima za koje nije potrebna izjava o sukladnosti projekta.

21L.A.222 Standardni popravci

(a) Standardni popravci su projekti popravka zrakoplova za koji je dana izjava o sukladnosti u skladu s pododjeljkom C ovog Priloga i:

   1. koji su u skladu s projektnim podacima uključenima u certifikacijske specifikacije koje izdaje Agencija i koji sadržavaju prihvatljive metode, tehnike i prakse za izvođenje i identificiranje standardnih popravaka, uključujući s tim povezane upute za kontinuiranu plovidbenost; i

2. koji nisu u suprotnosti s projektnim podacima obuhvaćenima izjavom o sukladnosti projekta zrakoplova danom u skladu s pododjeljkom C ovog Priloga.

(b) Točke od 21L.A.223 do 21L.A.229 ne primjenjuju se na standardne popravke.

21L.A.223 Razvrstavanje projekata popravka zrakoplova za koji je dana izjava o sukladnosti projekta

(a) Projekti popravka zrakoplova za koji je dana izjava o sukladnosti u skladu s pododjeljkom C ovog Priloga razvrstavaju se kao manji ili veći, primjenom kriterija utvrđenih u točki 21L.A.203 podtočkama (b) i (c).

(b) Izjave o sukladnosti projekata manjeg popravka daju se u skladu s točkom 21L.A.225.

(c) Izjave o sukladnosti projekata većeg popravka daju se u skladu s točkom 21L.A.226.

21L.A.224 Prihvatljivost

(a) Davatelj izjave o sukladnosti projekta zrakoplova koji je tu izjavu dao u skladu s pododjeljkom C ovog Priloga može izjaviti da je projekt manjeg popravka tog zrakoplova u skladu s uvjetima utvrđenima u ovom pododjeljku. Osim toga, takvu izjavu o sukladnosti može dati i projektna organizacija odobrena u skladu s točkom 21.A.263 podtočkom (c) podpodtočkom 3. Priloga I. (Part 21.) pod uvjetima utvrđenima u ovom pododjeljku.

(b) Samo davatelj izjave o sukladnosti projekta zrakoplova koji je tu izjavu dao u skladu s pododjeljkom C ovog Priloga može dati izjavu o sukladnosti projekta većeg popravka zrakoplova za koji je dana izjava o sukladnosti projekta u skladu s pododjeljkom C ovog Priloga, pod uvjetima utvrđenima u ovom pododjeljku.

(c) Odstupajući od podtočke (b), ako davatelj izjave o sukladnosti projekta zrakoplova koji je tu izjavu dao u skladu s pododjeljkom C ovog Priloga više nije aktivan ili ne odgovara na zahtjeve za projekte popravka, izjavu o sukladnosti izmijenjenog projekta zrakoplova u skladu s pododjeljkom C ovog Priloga može dati i projektna organizacija odobrena u skladu s točkom 21.A.263 podtočkom (c) podpodtočkom 2. Priloga I. (Part 21.) u okviru svojih uvjeta odobrenja ili bilo koja druga fizička ili pravna osoba koja može ispuniti obveze utvrđene u točki 21L.A.47 u odnosu na taj izmijenjeni zrakoplov.

21L.A.225 Izjava o sukladnosti projekta za projekte manjeg popravka

(a) Prije ugrađivanja projekta manjeg popravka u zrakoplov ili izvođenja takvog projekta na zrakoplovu za koji je dana izjava o sukladnosti projekta u skladu s pododjeljkom C ovog Priloga ili sklapanja sporazuma s proizvodnom organizacijom da ugradi ili izvede taj projekt, davatelj izjave o sukladnosti ili organizacija koja je projektirala manji popravak izjavljuje da je projekt manjeg popravka u skladu s detaljnim tehničkim specifikacijama i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša na koje se odnosi izjava o sukladnosti dana u skladu s točkom 21L.A.43.

(b) Izjava o sukladnosti projekta podnosi se u obliku i na način koji utvrđuje Agencija.

(c) Davatelj izjave ili organizacija koja je projektirala manju izmjenu vodi registar projekata manjih popravaka zrakoplova za koji je dana izjava o sukladnosti projekta te Agenciji na zahtjev stavlja na raspolaganje sve izjave dane u skladu s podtočkom (a).

21L.A.226 Izjava o sukladnosti projekta za projekte većeg popravka

(a) Prije ugrađivanja projekta većeg popravka u zrakoplov ili izvođenja takvog projekta na zrakoplovu za koji je dana izjava o sukladnosti projekta u skladu s pododjeljkom C ovog Priloga ili sklapanja sporazuma s proizvodnom organizacijom da ugradi ili izvede taj projekt, davatelj izjave o sukladnosti izjavljuje da je projekt većeg popravka u skladu s detaljnim tehničkim specifikacijama i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša na koje se odnosi izjava o sukladnosti dana u skladu s točkom 21L.A.43.

(b) Izjava o sukladnosti projekta podnosi se u obliku i na način koji utvrđuje Agencija.

(c) Izjava sadržava barem sljedeće podatke:

1. ime osobe koja podnosi izjavu te njezinu adresu/sjedište;

2. referentni broj izjave o sukladnosti zrakoplova na koji se odnosi projekt većeg popravka;

3. jedinstvenu referentnu oznaku za identifikaciju projekta većeg popravka;

4. navođenje detaljnih tehničkih specifikacija i primjenjivih zahtjeva za zaštitu okoliša u odnosu na koje je davatelj izjave o sukladnosti podnio izjavu o sukladnosti zrakoplova u skladu s točkom 21L.A.43;

5. potpisanu izjavu danu pod isključivom odgovornošću osobe koja daje izjavu da je projekt većeg popravka u skladu s detaljnim tehničkim specifikacijama i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša iz podpodtočke 4., u skladu s planom za dokazivanje sukladnosti iz podtočke (d) podpodtočke 3.;

6. potpisanu izjavu danu pod isključivom odgovornošću osobe koja daje izjavu da ta osoba nije identificirala nikakva obilježja ni značajke zbog kojih bi zrakoplov bio ekološki nesukladan ili nesiguran za rad za predviđenu upotrebu;

7. opis štete i projekta popravka u kojem se utvrđuje konfiguracija projekta tipa na kojem se temelji popravak;

8. navođenje svih područja projekta tipa i odobrenih priručnika koji se mijenjaju ili na koje utječe projekt popravka.

(d) Davatelj izjave koji projektira veći popravak podnosi izjavu iz podtočke (c) Agenciji. Zajedno s tom izjavom davatelj Agenciji dostavlja:

1. opis velikog popravka;

2. osnovne podatke o većem popravku, uključujući operativne karakteristike, obilježja projekta i sva ograničenja;

3. plan dokazivanja sukladnosti u kojem se detaljno navode načini dokazivanja sukladnosti kojeg se pridržavao tijekom dokazivanja sukladnosti;

4. u okviru podataka o sukladnosti obrazloženje utemeljenosti sukladnosti koje se temelji na aktivnostima dokazivanja sukladnosti provedenima u skladu s planom za dokazivanje sukladnosti;

5. načine na koje je dokazana sukladnost s detaljnim tehničkim specifikacijama i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša u odnosu na koje je davatelj izjave o sukladnosti podnio izjavu da je dokazana sukladnost zrakoplova u skladu s točkom 21L.A.43;

6. ako se sukladnost dokazuje provođenjem ispitivanja, obrazloženje utemeljenosti sukladnosti ispitnih artikla i opreme, kojim se dokazuje:

i. za probni uzorak:

(A) da su materijali i postupci na odgovarajući način sukladni sa specifikacijama za projekt;

(B) da su dijelovi proizvoda na odgovarajući način sukladni s nacrtima u projektu; i

(C) da su proizvodni postupci, konstrukcija i sklapanje na odgovarajući način sukladni s onima koji su navedeni u projektu;

ii. da oprema za ispitivanje i svi mjerni uređaji koji se upotrebljavaju za ispitivanje odgovaraju potrebama ispitivanja i da su umjereni na odgovarajući način;

7. izvješća, rezultate inspekcijskih pregleda ili ispitivanja koje je davatelj izjave smatrao potrebnima za utvrđivanje sukladnosti zrakoplova s detaljnim tehničkim specifikacijama i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša.

(e) Izjava o sukladnosti većeg popravka proizvoda za koji je dana izjava o sukladnosti projekta ograničava se na konkretne konfiguracije u izjavi o sukladnosti projekta na koje se izmjena odnosi.

21L.A.227 Aktivnosti dokazivanja sukladnosti za davanje izjave o sukladnosti za projekt većeg popravka

Prije davanja izjave o sukladnosti u skladu s točkom 21L.A.226 davatelj izjave za taj određeni projekt:

(a) sastavlja plan dokazivanja sukladnosti u kojem se detaljno navode načini dokazivanja sukladnosti koji se moraju slijediti tijekom dokazivanja sukladnosti. Taj se dokument prema potrebi ažurira;

(b) obrazlaže utemeljenost sukladnosti u dokumentima o sukladnosti u skladu s planom dokazivanja sukladnosti;

(c) prema potrebi provodi ispitivanja i inspekcijske preglede u skladu s planom dokazivanja sukladnosti;

(d) osigurava i navodi sukladnost ispitnih artikla i opreme te osigurava da probni uzorak bude usklađen sa specifikacijama, nacrtima, proizvodnim postupcima, konstrukcijom i postupcima sastavljanja iz projekta;

(e) osigurava da ispitna oprema i svi mjerni uređaji za ispitivanje odgovaraju potrebama ispitivanja i da su umjereni na odgovarajući način;

(f) dopušta Agenciji da provede svaki inspekcijski pregled ili ispitivanje zrakoplova u konačnom ili primjereno razrađenom projektu i konfiguraciji proizvodnje ili sudjeluje u tim inspekcijskim pregledima ili ispitivanjima koji su potrebni kako bi se utvrdilo da proizvod na kojem je izveden projekt popravka nema nikakvih obilježja ni karakteristika zbog kojih bi bio ekološki nesukladan ili nesiguran za predviđenu namjenu;

(g) provodi probne letove, u skladu s uvjetima za let za takve probne letove koje je Agencija utvrdila kao potrebne kako bi se utvrdilo ispunjava li zrakoplov primjenjive detaljne tehničke specifikacije i primjenjive zahtjeve za zaštitu okoliša.

21L.A.228 Obveze davatelja izjave o sukladnosti projekta popravka

Davatelj izjave o sukladnosti projekta:

(a) ako je riječ o projektima manjeg popravka, vodi registar tih izjava i na zahtjev ih stavlja na raspolaganje Agenciji;

(b) dostavlja organizaciji koja obavlja popravak sve potrebne upute za ugradnju ili izvođenje projekta popravka;

(c) podupire svaku proizvodnu organizaciju koja proizvodi dijelove za projekt popravka i osigurava da se ti dijelovi proizvode s pomoću podataka o proizvodnji koji se temelje na projektnim podacima koje dostavlja davatelj izjave;

(d) ako je za projekt popravka dana izjava o sukladnosti uz ograničenja, o tim ograničenjima obavješćuje operatera putem dokumentiranog postupka koji se na zahtjev stavlja na raspolaganje Agenciji;

(e) preuzima obveze davatelja izjave o sukladnosti projekta popravka iz pododjeljka A ovog Priloga.

21L.A.229 Nepopravljeno oštećenje

Davatelj izjave o sukladnosti projekta za zrakoplov u skladu s pododjeljkom C ovog Priloga ili odobrena projektna organizacija s povlasticama predviđenima u skladu s točkom 21.A.263 podtočkom (c) podpodtočkom 3. Priloga I. (Part 21.) i s odgovarajućim opsegom odobrenja provodi evaluaciju posljedica štete na takvom zrakoplovu koja nije popravljena i koja nije obuhvaćena podacima iz prethodne izjave o sukladnosti na plovidbenost i ekološku sukladnost. Sa svim potrebnim ograničenjima postupa se u skladu s točkom 21L.A.228 podtočkom (d).

PODODJELJAK O – OVLAŠTENJA NA TEMELJU NAREDBE O EUROPSKIM TEHNIČKIM STANDARDIMA

(Rezervirano)

PODODJELJAK P – DOZVOLA ZA LETENJE

21L.A.241 Dozvola za letenje i uvjeti za let

(a) Postupci za podnošenje zahtjeva za izdavanje dozvola za letenje i povezani uvjeti za let za zrakoplove unutar područja primjene ovog Priloga jesu oni utvrđeni u pododjeljku P odjeljka A Priloga I. (Part 21.) i oni utvrđeni u točki 21L.A.241. podtočkama (b) i (c).

(b) Pri podnošenju zahtjeva za dozvolu za letenje u skladu s točkom 21.A.707 Priloga I. (Part 21.) podnositelj zahtjeva omogućuje nadležnom tijelu da provede inspekcijski pregled sukladnosti zrakoplova kad se zahtjev za izdavanje dozvole za letenje odnosi na:

1. aktivnosti za dokazivanje sukladnosti iz točke 21L.A.25 za zrakoplov koji ima certifikat tipa ili ga se namjerava certificirati;

2. aktivnosti za dokazivanje sukladnosti iz točke 21L.A.44 za zrakoplov za koji je dana ili se namjerava dati izjava o sukladnosti projekta.

(c) Kad podnosi zahtjev za uvjete za let u skladu s točkom 21.A.709 Priloga I. (Part 21.), podnositelj zahtjeva omogućuje Agenciji da provede:

1. fizički pregled i procjenu zrakoplova ako su uvjeti za let povezani s dokazivanjem sukladnosti kako bi se potkrijepila izjava o sukladnosti projekta iz točke 21L.A.44 i ako to zatraži Agencija tijekom dokazivanja sukladnosti kako je navedeno u točki 21L.B.121 podtočki (b) i točki 21L.B.203 podtočki (c); ili

2. fizički pregled i procjenu zrakoplova te kritički pregled projekta ako su uvjeti za let povezani s dokazivanjem sukladnosti koja se odnosi na certifikaciju projekta iz točke 21L.A.25 i ako Agencija to zatraži u točkama 21L. B.83, 21L.B.102 i 21L.B.203.

PODODJELJAK Q – IDENTIFIKACIJA PROIZVODA I DIJELOVA

21L.A.251 Područje primjene

Ovim se pododjeljkom utvrđuju zahtjevi za identifikaciju proizvoda i dijelova koji su projektirani i proizvedeni na temelju ovog Priloga.

21L.A.252 Dizajn oznaka

(a) Nositelj certifikata tipa, dodatnog certifikata tipa, odobrenja izmjene certifikata tipa ili odobrenja projekta popravka ili davatelj izjave o sukladnosti projekta u projektnim podacima navodi oznaku za projektirane proizvode i dijelove u skladu s ovim Prilogom.

(b) Specifikacije oznake uključuje sljedeće podatke:

1. za proizvode:

i. ime proizvodne organizacije;

ii. oznaku proizvoda;

iii. serijski broj proizvoda;

iv. sve druge podatke prikladne za identifikaciju proizvoda;

2. za dijelove:

i. ime, žig ili simbol kojim se identificira proizvodna organizacija;

ii. broj dijela;

iii. serijski broj, ako je dio koji se ugrađuje u proizvod identificiran kao kritični dio.

(c) Specifikacija dijelova u skladu s podtočkom (b) podpodtočkom 2. podpodpodtočkom ii. uključuje slovo „(R)" na kraju broja dijela:

1. ako dio potječe iz projekta koji podliježe izjavi o sukladnosti projekta u skladu s pododjeljkom C ovog Priloga;

2. ako se dio vraća u uporabu na EASA Obrascu 1 u skladu s točkom 21L.A.193 podtočkom (a); i

3. ako je dio proizveden u skladu s pododjeljkom R ovog Priloga.

21L.A.253 Identifikacija proizvoda

(a) Svaka fizička ili pravna osoba koja proizvodi proizvode u skladu s pododjeljkom G odjeljka A Priloga I. (Part 21.) ili pododjeljkom G ili R ovog Priloga za koje je projekt odobren ili je za njega dana izjava o sukladnosti u skladu s ovim Prilogom mora označiti taj proizvod kako je navedeno u točki 21L.A.252 vatrootpornim označivanjem na vatrootpornoj pločici.

(b) Identifikacijska pločica mora biti pričvršćena tako da je dostupna i čitljiva i da se teško može izbrisati ili odstraniti tijekom uobičajenog funkcioniranja ili izgubiti ili uništiti u nesreći, a ako se radi o propeleru, lopatici ili glavi propelera, postavljena na nekritičnu površinu predmeta.

(c) Kad je riječ o balonu s posadom, identifikacijska pločica mora biti pričvršćena na oplatu balona i, ako je to izvedivo, postavljena na mjesto na kojem je lako čitljiva operateru kad je balon napuhan. Osim toga, na košari, konstrukciji teretnog okvira i uređaju za grijanje moraju trajno i čitljivo biti označeni ime proizvodne organizacije, broj dijela ili jednakovrijedan broj i serijski broj ili jednakovrijedan broj.

21L.A.254 Postupanje s identifikacijskim podacima

(a) Svaka fizička ili pravna osoba koja obavlja radove održavanja u skladu s Uredbom (EU) br. 1321/2014 može, u skladu s metodama, tehnikama i praksama koje je utvrdila Agencija:

1. ukloniti, izmijeniti ili postaviti identifikacijske podatke iz točke 21L.A.253; ili

2. prema potrebi tijekom održavanja ukloniti ili ugraditi identifikacijsku pločicu iz točke 21L.A.253.

(b) Osim za potrebe navedene u točki 21L.A.254. podtočki (a) nitko ne smije odstraniti, izmijeniti ili postaviti identifikacijske podatke iz točke 21L.A.253 podtočke (a).

(c) Osim za potrebe navedene u točki 21L.A.254. podtočki (a) nitko ne smije odstraniti ili postaviti identifikacijsku pločicu iz točke 21L.A.253 podtočke (a).

(d) Identifikacijsku pločicu koja je odstranjena u skladu s podtočkom (a) podpodtočkom 2. nitko ne smije postaviti ni na jedan zrakoplov, motor, propeler, lopaticu propelera ili glavu propelera, osim na onaj s kojeg je bila odstranjena.

21L.A.255 Identifikacija dijelova

Svaka fizička ili pravna osoba koja proizvodi dijelove u skladu s pododjeljkom G odjeljka A Priloga I. (Part 21.) ili pododjeljkom G ili R ovog Priloga za proizvod čiji je projekt odobren ili je za njega dana izjava u skladu s ovim Prilogom mora taj dio trajno i čitljivo označiti kako je utvrđeno u točki 21L.A.252.

PODODJELJAK R – IZJAVA O SUKLADNOSTI ZA ZRAKOPLOV I POTVRDA O OVLAŠTENOM VRAĆANJU U UPORABU (EASA OBRAZAC 1) ZA MOTORE I PROPELERE ILI NJIHOVE DIJELOVE KOJI SU U SKLADU S IZJAVOM O SUKLADNOSTI PROJEKTA

21L.A.271 Područje primjene

Ovim se pododjeljkom utvrđuju postupci za izdavanje izjava o sukladnosti za zrakoplove (EASA Obrazac 52B) i potvrda o ovlaštenom vraćanju u uporabu (EASA Obrazac 1) za motore i propelere ili njihove dijelove koji su proizvedeni u skladu s projektnim podacima iz izjave o sukladnosti projekta te prava i obveze davatelja izjave.

21L.A.272 Prihvatljivost

Svaka fizička ili pravna osoba kojoj je odobren pristup primjenjivim projektnim podacima i koja može preuzeti obveze iz točke 21L.A.275 može izdati izjavu o sukladnosti (EASA Obrazac 52B) za zrakoplov ili potvrdu o ovlaštenom vraćanju u uporabu (EASA Obrazac 1) za motor ili propeler ili njihov dio, pod uvjetima utvrđenima u ovom pododjeljku.

21L.A.273 Sustav kontrole proizvodnje

Fizička ili pravna osoba koja izdaje izjavu o sukladnosti (EASA Obrazac 52B) ili potvrdu o ovlaštenom vraćanju u uporabu (EASA Obrazac 1) s primjenjivim projektnim podacima o zrakoplovu, motoru ili propeleru, ili njihovu dijelu, koje je proizvela, uspostavlja, provodi i održava sustav za kontrolu proizvodnje koji:

(a) uključuje procese i postupke kojima se osigurava sukladnost zrakoplova, motora ili propelera i bilo kojeg njihova dijela s primjenjivim projektnim podacima;

(b) osigurava da samo ovlaštene osobe potpisuju sve izjave o sukladnosti (EASA Obrazac 52B) ili potvrde o ovlaštenom vraćanju u uporabu (EASA Obrazac 1);

(c) ako su u okviru opsega proizvodnje potrebni probni letovi, ima uspostavljene postupke kojima se osigurava da se probni letovi provode na siguran način;

(d) osigurava da fizička ili pravna osoba prima sve podatke o plovidbenosti i ekološkoj sukladnosti potrebne za utvrđivanje sukladnosti;

(e) ima uspostavljene postupke kojima se osigurava da su podaci o plovidbenosti i ekološkoj sukladnosti ispravno uključeni u njegove podatke o proizvodnji, da se ažuriraju i stavljaju na raspolaganje cjelokupnom osoblju kojem je potreban pristup tim podacima kako bi obavljalo svoje dužnosti;

(f) uključuje sustav inspekcijskih pregleda kojim se osigurava da su svi zrakoplovi, motori ili propeleri i svi njihovi dijelovi koje proizvede fizička ili pravna osoba, uključujući njezine partnere, ili koje dostave vanjski partneri ili koji su dani kooperantima po ugovoru, usklađeni s primjenjivim projektnim podacima i u stanju za siguran rad;

(g) uključuje sustav arhiviranja u kojem se evidentiraju svi zahtjevi postavljeni drugim organizacijama, kao što su dobavljači i kooperanti. Arhivirani podaci stavljaju se na raspolaganje nadležnom tijelu za potrebe kontinuirane plovidbenosti;

(h) osigurava da se održavanje novoproizvedenog zrakoplova provodi u skladu s primjenjivim uputama za održavanje i da se zrakoplov održava u plovidbenom stanju te da se, prema potrebi, izdaje potvrda o vraćanju u uporabu za svako dovršeno održavanje;

(i) u interesu sigurnosti uključuje unutarnji sustav izvješćivanja o događajima koji ugrožavaju sigurnost, kako bi se omogućili prikupljanje i ocjena izvješća o događajima prikupljenih u skladu s točkom 21L.A.3 radi utvrđivanja negativnih trendova ili otklanjanja nedostataka te izdvajanja događaja koje treba prijaviti. Taj sustav uključuje ocjenu relevantnih informacija koje se odnose na događaje i objavljivanje povezanih informacija.

21L.A.274 Izdavanje izjave o sukladnosti (EASA Obrazac 52B) ili potvrde o ovlaštenom vraćanju u uporabu (EASA Obrazac 1)

(a) U izjavu o sukladnosti (EASA Obrazac 52B) ili potvrdu o ovlaštenom vraćanju u uporabu (EASA Obrazac 1), fizička ili pravna osoba uključuje sve navedeno:

1. izjavu da je zrakoplov, motor ili propeler, ili bilo koji njihov dio, u skladu s primjenjivim projektnim podacima iz izjave o sukladnosti i da je u stanju za siguran rad;

2. za svaki zrakoplov, izjavu da je zrakoplov bio podvrgnut provjerama na zemlji i u letu;

3. za svaki motor ili propeler s promjenjivim korakom, izjavu da je motor ili propeler s promjenjivim korakom podvrgnut konačnom ispitu funkcionalnosti;

4. prema potrebi, izjavu da je dovršeni motor u skladu s primjenjivim zahtjevima za emisije ispušnih plinova motora na datum proizvodnje motora.

(b) Fizička ili pravna osoba izdaje izjavu o sukladnosti (EASA Obrazac 52B) ili potvrdu o ovlaštenom vraćanju u uporabu (EASA Obrazac 1) pri:

1. prvom prijenosu vlasništva nad zrakoplovom, motorom ili propelerom ili njihovim dijelovima; ili

2. za zrakoplove, podnošenju zahtjeva za izdavanje ograničene svjedodžbe o plovidbenosti zrakoplova.

21L.A.275 Obveze fizičke ili pravne osobe koja izdaje izjavu o sukladnosti (EASA Obrazac 52B) ili potvrdu o ovlaštenom vraćanju u uporabu (EASA Obrazac 1)

Fizička ili pravna osoba koja izdaje izjavu o sukladnosti (EASA Obrazac 52B) ili potvrdu o ovlaštenom vraćanju u uporabu (EASA Obrazac 1):

(a) obavješćuje nadležno tijelo da namjerava proizvesti zrakoplov, motor ili propeler ili njihov dio u skladu s projektnim podacima iz izjave o sukladnosti projekta te da će izdati izjave o sukladnosti (EASA Obrazac 52B) ili potvrde o ovlaštenom vraćanju u uporabu (EASA Obrazac 1) u skladu s ovim pododjeljkom;

(b) osigurava da se evidentiraju pojedinosti o svakom dovršenom poslu;

(c) na mjestu proizvodnje održava tehničke podatke i nacrte potrebne kako bi se utvrdilo je li zrakoplov, motor ili propeler ili njihov dio u skladu s primjenjivim projektnim podacima iz izjave;

(d) pruža potporu za kontinuiranu plovidbenost davatelju izjave o sukladnosti projekta za svaki zrakoplov, motor ili propeler ili njihov dio koji je proizvela;

(e) za nove zrakoplove koje je proizvela osigurava da se zrakoplov održava u plovidbenom stanju i da se obavlja održavanje, osim ako se Uredbom (EU) br. 1321/2014 zahtijeva da se održavanje obavlja u skladu s takvim pravilima, uključujući sve potrebne popravke u skladu s primjenjivim projektnim podacima prije izdavanja izjave o sukladnosti zrakoplova (EASA Obrazac 52B);

(f) kad izdaje potvrdu o vraćanju u uporabu nakon takvog održavanja, ona prije izdavanja te potvrde utvrđuje da je na svakom dovršenom zrakoplovu izvedeno potrebno održavanje i da je u stanju za siguran rad;

(g) preuzima obveze fizičke ili pravne osobe koja izdaje izjave o sukladnosti (EASA Obrazac 52B) ili potvrde o ovlaštenom vraćanju u uporabu (EASA Obrazac 1) iz pododjeljka A ovog Priloga;

(h) obavješćuje nadležno tijelo o prestanku obavljanja svojih aktivnosti u skladu s ovim pododjeljkom.

ODJELJAK B

POSTUPCI ZA NADLEŽNA TIJELA

PODODJELJAK A – OPĆE ODREDBE

(rezervirano)

PODODJELJAK B — CERTIFIKATI TIPA

21L.B.41 Certifikacijske specifikacije

Agencija izdaje certifikacijske specifikacije i druge detaljne specifikacije u skladu s člankom 76. stavkom 3. Uredbe (EU) 2018/1139, uključujući certifikacijske specifikacije za plovidbenost i ekološku sukladnost, koje nadležna tijela, organizacije i osoblje mogu upotrebljavati za dokazivanje sukladnosti proizvoda i dijelova s relevantnim bitnim zahtjevima iz priloga II., IV. i V. toj uredbi te sa zahtjevima za zaštitu okoliša iz članka 9. stavka 2. te uredbe i Priloga III. toj uredbi. Takve specifikacije moraju biti dovoljno detaljne i specifične kako bi se podnositeljima zahtjeva naveli uvjeti za izdavanje, izmjenu ili dopunu certifikata.

21L.B.42 Početno ispitivanje

(a) Nakon što primi zahtjev za certifikat tipa u skladu s ovim Prilogom, Agencija provjerava je li proizvod obuhvaćen područjem primjene utvrđenim u točki 21L.A.21 te ispunjava li podnositelj zahtjeva u skladu s točkom 21L.A.22 uvjete za podnošenje zahtjeva za certifikat tipa za proizvod.

(b) Ako uvjeti iz podtočke (a) nisu ispunjeni, Agencija odbija zahtjev.

21L.B.43 Osnova certifikacije tipa za certifikat tipa

(a) Agencija utvrđuje osnovu certifikacije tipa i o tome obavješćuje podnositelja zahtjeva. Ta se osnova certifikacije tipa sastoji od:

1. certifikacijskih specifikacija za plovidbenost koje je odredila Agencija među onima koje su primjenjive na taj proizvod na dan podnošenja zahtjeva za taj certifikat, osim:

   i. ako podnositelj zahtjeva odabere da se uskladi s certifikacijskim specifikacijama koje su se počele primjenjivati nakon datuma podnošenja zahtjeva; ako podnositelj zahtjeva odabere usklađivanje s certifikacijskom specifikacijom koja se počinje primjenjivati nakon podnošenja zahtjeva, Agencija u osnovu certifikacije tipa uključuje sve druge izravno povezane certifikacijske specifikacije; ili

   ii. ako Agencija prihvaća alternativu određenoj certifikacijskoj specifikaciji s kojom nije moguće postići usklađivanje, a za tu alternativu postoje kompenzacijski faktori koji osiguravaju jednaku razinu sigurnosti; ili

   iii. ako Agencija prihvaća ili propisuje druge načine dokazivanja sukladnosti s bitnim zahtjevima Priloga II. Uredbi (EU) 2018/1139;

2. bilo kojih posebnih uvjeta koje Agencija propiše u skladu s točkom 21L.B.44 podtočkom (a).

(b) Agencija može izmijeniti osnovu certifikacije tipa u bilo kojem trenutku prije izdavanja certifikata tipa ako je utvrdila da je iskustvo s drugim sličnim proizvodima u uporabi ili proizvodima koji imaju slična obilježja projekta pokazalo da bi moglo nastupiti stanje opasnosti, a to stanje opasnosti nije uzeto u obzir u osnovi certifikacije tipa koja je utvrđena i o kojoj je podnositelj zahtjeva obaviješten.

21L.B.44 Posebni uvjeti

(a) Agencija propisuje posebne detaljne tehničke specifikacije za proizvod pod nazivom „posebni uvjeti" ako odgovarajuće certifikacijske specifikacije ne sadržavaju primjerene ili odgovarajuće sigurnosne standarde za proizvod:

1. zbog toga što proizvod ima nova ili neuobičajena obilježja projekta u odnosu na praksu projektiranja na kojoj se temelje primjenjive certifikacijske specifikacije;

2. zbog toga što je predviđena namjena proizvoda nekonvencionalna; ili

3. zbog toga što iskustvo s drugim sličnim proizvodima u uporabi ili proizvodima koji imaju slična obilježja projekta ili novoutvrđeni rizici pokazuju da bi moglo nastupiti stanje opasnosti.

(b) Posebni uvjeti sadržavaju takve sigurnosne standarde koje Agencija smatra potrebnima za uspostavljanje razine sigurnosti jednake onoj u primjenjivim certifikacijskim specifikacijama.

21L.B.45 Utvrđivanje primjenjivih zahtjeva za zaštitu okoliša za certifikat tipa

Agencija utvrđuje primjenjive zahtjeve za zaštitu okoliša u skladu s točkom 21.B.85 Priloga I. (Part 21.) i o tome obavješćuje podnositelja zahtjeva za certifikat tipa za zrakoplov ili motor.

21L.B.46 Ispitivanje

Nakon primitka zahtjeva za certifikat tipa u skladu s ovim Prilogom Agencija:

(a) preispituje početni plan za dokazivanje sukladnosti i sva naknadna ažuriranja koje dostavi podnositelj zahtjeva kako bi se utvrdila cjelovitost plana i primjerenost predloženih načina i metoda dokazivanja sukladnosti s osnovom certifikacije tipa utvrđenom u skladu s točkom 21L.B.43 i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša utvrđenima u skladu s točkom 21L.B.45; ako je plan dokazivanja sukladnosti nepotpun ili načini i metode nisu primjereni za dokazivanje sukladnosti, Agencija o tome obavješćuje podnositelja zahtjeva i zahtijeva izmjenu plana;

(b) kad se uvjeri da je dostavljeni plan za dokazivanje sukladnosti primjeren kako bi podnositelj zahtjeva mogao dokazati sukladnost, odobrava plan dokazivanja sukladnosti i sva naknadna ažuriranja tog plana;

(c) nakon što primi izjavu o sukladnosti u skladu s točkom 21L.A.25 podtočkom (f), provodi fizički pregled i ocjenjivanje prvog primjerka tog proizvoda u konačnoj konfiguraciji, uzimajući u obzir kritički pregled projekta proveden u skladu s točkom 21L.B.242 podtočkom (a), kako bi se provjerila sukladnost proizvoda s primjenjivom osnovom certifikacije tipa i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša; Agencija provjerava sukladnost proizvoda uzimajući u obzir vjerojatnost neutvrđene nesukladnosti s osnovom certifikacije tipa ili primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša te mogući utjecaj te nesukladnosti na sigurnost ili ekološku sukladnost proizvoda;

(d) ako tijekom utvrđivanja osnove certifikacije tipa i primjenjivih zahtjeva za zaštitu okoliša ili tijekom preispitivanja plana za dokazivanje sukladnosti Agencija utvrdi da projekt proizvoda sadržava bilo koji element čija neutvrđena nesukladnost s osnovom certifikacije tipa ili primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša može negativno utjecati na sigurnost ili ekološku sukladnost proizvoda, određuje koji su dodatni inspekcijski pregledi, uz one opisane u podtočki (c), potrebni kako bi provjerilo je li dokazana sukladnost; Agencija obavješćuje podnositelja zahtjeva o svim dodatnim inspekcijskim pregledima i o tome koji bi elementi projekta trebali biti predmet tih inspekcijskih pregleda.

21L.B.47 Izdavanje certifikata tipa

(a) Agencija bez nepotrebne odgode izdaje certifikat tipa zrakoplova, motora ili propelera pod uvjetom da:

1. podnositelj zahtjeva ispunjava uvjete točke 21L.A.27;

2. Agencija tijekom ispitivanja provedenog u skladu s točkom 21L.B.46. nije utvrdila nikakve nesukladnosti s osnovom certifikacije tipa ili s primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša;

3. nakon ispitivanja provedenog u skladu s točkom 21.L.B.46 podtočkom (c) tog proizvoda u konačnoj konfiguraciji nema neriješenih pitanja;

4. nisu utvrđena nikakva obilježja ni karakteristike zbog kojih bi proizvod bio ekološki nesukladan ili nesiguran za rad za namjene za koje je zatražena certifikacija.

(b) Certifikat tipa mora sadržavati:

1. projekt tipa;

2. ograničenja plovidbenosti;

3. upute za kontinuiranu plovidbenost;

4. listu podataka certifikata tipa za plovidbenost i, prema potrebi, evidenciju o sukladnosti u smislu emisija ispušnih plinova motora;

5. primjenjivu osnovu certifikacije tipa i primjenjive zahtjeve za zaštitu okoliša s kojima je Agencija potvrdila sukladnost;

6. ako je primjenjivo, obrazac certifikata tipa za buku; i

7. sve ostale uvjete ili ograničenja propisane za proizvod u primjenjivoj osnovi certifikacije tipa i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša.

21L.B.48 Nadzor kontinuirane plovidbenosti za proizvode za koje je izdan certifikat tipa

Ako Agencija svojim nadzorom kontinuirane plovidbenosti, među ostalim na temelju izvješća primljenih u skladu s točkom 21L.A.3, ili na bilo koji drugi način, utvrdi nesukladnost s osnovom certifikacije tipa ili primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša, izdaje nalaz o nesukladnosti u skladu s točkom 21L.B.21 ili naredbu o plovidbenosti pod uvjetima iz točke 21L.B.23.

21L.B.49 Prijenos certifikata tipa

(a) Kad Agencija zaprimi zahtjev za provjeru može li nositelj certifikata tipa prenijeti taj certifikat u skladu s točkom 21L. A.29 ili ako Agencija razmatra zahtjev za izdavanje certifikata tipa u skladu s točkom 21L.A.29, Agencija provjerava, u skladu s točkama 21L.B.42 i 21L.B.46, ispunjava li preuzimatelj uvjete za nositelja certifikata tipa u skladu s točkom 21L.A.22 i može li preuzeti obveze nositelja certifikata tipa u skladu s točkom 21L.A.28.

(b) Ako Agencija zaključi da preuzimatelj ispunjava uvjete iz podtočke (a), obavješćuje nositelja certifikata tipa ili fizičku ili pravnu osobu koja zahtijeva donošenje certifikata tipa da Agencija prihvaća prijenos certifikata tipa na tu fizičku ili pravnu osobu.

PODODJELJAK C – IZJAVE O SUKLADNOSTI PROJEKTA

21L.B.61 Detaljne tehničke specifikacije i primjenjivi zahtjevi za zaštitu okoliša za izjave o sukladnosti projekta proizvoda

(a) Agencija u skladu s člankom 76. stavkom 3. Uredbe (EU) 2018/1139 utvrđuje i stavlja na raspolaganje detaljne tehničke specifikacije koje fizičke i pravne osobe mogu upotrijebiti za dokazivanje sukladnosti s relevantnim bitnim zahtjevima iz Priloga II. toj uredbi pri davanju izjave o sukladnosti projekta zrakoplova u skladu s pododjeljkom C odjeljka A ovog Priloga.

(b) Detaljne tehničke specifikacije iz podtočke (a) osiguravaju standarde za projektiranje koji odražavaju najnovija dostignuća i najbolje prakse projektiranja i koji se temelje na najboljem raspoloživom iskustvu te znanstvenom i tehničkom napretku te na najboljim raspoloživim dokazima i analizi projekta zrakoplova, za zrakoplove koji su obuhvaćeni područjem primjene utvrđenim u točki 21L.A.41. Te detaljne tehničke specifikacije mogu uključivati ili upućivati na:

1. certifikacijske specifikacije koje je utvrdila Agencija u skladu s točkom 21.B.70 Priloga I. (Part 21.) za plovidbenost projekta zrakoplova;

2. posebne uvjete koje je propisala Agencija u skladu s točkom 21.B.75 Priloga I. (Part 21.) ili točkom 21L.B.44 za druge zrakoplove i koji su opće prirode;

3. detaljne tehničke standarde koje su izradila normizacijska tijela i druga industrijska tijela.

(c) Kako bi se osigurala ekološka sukladnost projekta, Agencija utvrđuje i stavlja na raspolaganje zahtjeve za zaštitu okoliša koji će se upotrebljavati kao osnova za izjavu o sukladnosti projekta, koji uključuju:

1. zahtjeve za zaštitu okoliša za relevantne kategorije proizvoda iz Priloga 16. Konvenciji o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu, svesci od I. do III., na razini izmjena iz članka 9. stavka 2. Uredbe (EU) 2018/1139; u tu svrhu upućivanja na:

i. datum zahtjeva za certifikat tipa sadržan u tim svescima smatra se upućivanjem na datum na koji je davatelj izjave podnio izjavu o sukladnosti projekta; i

ii. zahtjeve za certifikaciju sadržane u tim svescima smatra se upućivanjem na zahtjeve za davanje izjave o sukladnosti projekta;

2. [rezervirano].

21L.B.62 Početno nadzorno ispitivanje

(a) Nakon primitka izjave o sukladnosti projekta Agencija provjerava je li zrakoplov obuhvaćen područjem primjene pododjeljka C odjeljka A ovog Priloga i sadržava li izjava sve informacije navedene u točki 21L.A.43. Agencija potvrđuje primitak izjave te davatelju izjave dodjeljuje pojedinačni referentni broj izjave o sukladnosti projekta za tu konfiguraciju zrakoplova.

(b) Agencija provodi fizički pregled i ocjenjivanje prvog primjerka tog zrakoplova u konačnoj konfiguraciji, uzimajući u obzir sigurnosni pregled proveden u skladu s točkom 21L.B.242. podtočkom (a) podpodtočkom 2. Ako Agencija u izjavi ili fizičkim pregledom i ocjenjivanjem provedenima u skladu s prvom rečenicom pronađe dokaze koji ukazuju na to da zrakoplov ne bi mogao sigurno letjeti ili da bi mogao biti ekološki nesukladan tijekom letačkih operacija, izdaje nalaz o nesukladnosti u skladu s točkom 21L.B.21.

21L.B.63 Registracija izjava o sukladnosti projekta

Agencija registrira izjavu o sukladnosti projekta zrakoplova pod sljedećim uvjetima:

(a) davatelj je podnio izjavu o sukladnosti u skladu s točkom 21L.A.43 podtočkom (a);

(b) davatelj izjave Agenciji je dostavio isprave koje se zahtijevaju u skladu s točkom 21L.A.43 podtočkom (c);

(c) davatelj izjave obvezao se da će preuzeti obveze u skladu s točkom 21L.A.47;

(d) otklonjene su sve nesukladnosti utvrđene fizičkim pregledom i ocjenjivanjem prvog primjerka zrakoplova u konačnoj konfiguraciji koji su provedeni u skladu s točkom 21L.B.62 podtočkom (b).

21L.B.64 Nadzor kontinuirane plovidbenosti zrakoplova za koji je dana izjava o sukladnosti projekta

Ako Agencija svojim nadzorom kontinuirane plovidbenosti, među ostalim na temelju izvješća primljenih u skladu s točkom 21L.A.3, ili na bilo koji drugi način, utvrdi nesukladnost s primjenjivim detaljnim tehničkim specifikacijama ili primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša, izdaje nalaz o nesukladnosti u skladu s točkom 21L.B.21 ili naredbu o plovidbenosti pod uvjetima iz točke 21L.B.23.

PODODJELJAK D – IZMJENE CERTIFIKATA TIPA

21L.B.81 Osnova certifikacije tipa i primjenjivi zahtjevi za zaštitu okoliša za veću izmjenu certifikata tipa

(a) Agencija utvrđuje osnovu certifikacije tipa za veću izmjenu certifikata tipa i o tome obavješćuje podnositelja zahtjeva.

(b) Za veću izmjenu certifikata tipa i područja na koja ona utječe osnova certifikacije tipa sastoji se od certifikacijskih specifikacija na koje se upućuje u certifikatu tipa, osim:

1. ako Agencija smatra da certifikacijska specifikacija na koju se upućuje u certifikatu tipa ne osigurava odgovarajuće standarde u odnosu na predloženu izmjenu, pa stoga izmjena i područja na koja utječe moraju ispuniti i sve posebne uvjete i izmjene tih posebnih uvjeta koje je u skladu s točkom 21L.B.44 propisala Agencija kako bi se osigurala razina sigurnosti jednaka onoj utvrđenoj u certifikacijskim specifikacijama koje se primjenjuju na datum podnošenja zahtjeva za izmjenu;

2. ako podnositelj zahtjeva odabere da se uskladi s certifikacijskom specifikacijom utvrđenom u izmjeni koja se primjenjuje na datum podnošenja zahtjeva za izmjenu.

(c) Agencija određuje primjenjive zahtjeve za zaštitu okoliša za veću izmjenu certifikata tipa u skladu s točkom 21.B.85 Priloga I. (Part 21.) i o tome obavješćuje podnositelja zahtjeva.

21L.B.82 Ispitivanje i izdavanje odobrenja manje izmjene certifikata tipa

(a) Nakon primitka zahtjeva za odobrenje manje izmjene certifikata tipa u skladu s ovim Prilogom Agencija odobrava manju izmjenu:

1. ako je podnositelj zahtjeva dostavio dokazne podatke i obrazloženja te je dokazao i izjavio sukladnost izmjene s primjenjivom osnovom certifikacije tipa i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša ili s certifikacijskim specifikacijama odabranima u skladu s točkom 21L.A.67;

2. ako Agencija provjerom dokazivanja sukladnosti, uzimajući u obzir obilježja projekta, složenost i sveukupnu kritičnost projekta ili tehnologije, kao i prethodno iskustvo s podnositeljem zahtjeva u odnosu na projektne aktivnosti, nije utvrdila:

i. nikakvu nesukladnost s osnovom certifikacije tipa ili, prema potrebi, s primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša ili s odabranim certifikacijskim specifikacijama;

ii. nikakva obilježja ni karakteristike zbog kojih bi izmijenjeni proizvod bio ekološki nesukladan ili nesiguran za rad za namjene za koje je zatražena certifikacija.

(b) Odobrenje manje izmjene certifikata tipa ograničuje se na konkretne konfiguracije u certifikatu tipa na koje se izmjena odnosi.

21L.B.83 Ispitivanje veće izmjene certifikata tipa

Nakon primitka zahtjeva za veću izmjenu certifikata tipa u skladu s ovim Prilogom Agencija:

(a) preispituje početni plan za dokazivanje sukladnosti i sva naknadna ažuriranja koje dostavi podnositelj zahtjeva kako bi se utvrdile cjelovitost plana i primjerenost predloženih načina i metoda dokazivanja sukladnosti s osnovom certifikacije tipa i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša koji su utvrđeni i određeni u skladu s točkom 21L.B.81; ako je plan dokazivanja sukladnosti nepotpun ili načini i metode nisu primjereni za dokazivanje sukladnosti, Agencija o tome obavješćuje podnositelja zahtjeva i zahtijeva izmjenu plana;

(b) kad se uvjeri da je dostavljeni plan za dokazivanje sukladnosti primjeren kako bi podnositelj zahtjeva mogao dokazati sukladnost, odobrava plan dokazivanja sukladnosti kao i sva naknadna ažuriranja tog plana;

(c) utvrđuje vjerojatnost neotkrivene nesukladnosti veće izmjene s osnovom certifikacije tipa ili primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša i mogući učinak te nesukladnosti na sigurnost ili ekološku sukladnost proizvoda te na temelju toga utvrđuje jesu li potrebni fizički pregled i ocjenjivanje prvog primjerka tog proizvoda u konačnoj izmijenjenoj konfiguraciji kako bi se provjerila sukladnost proizvoda s primjenjivom osnovom certifikacije tipa i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša, uzimajući u obzir kritički pregled projekta ako je proveden u skladu s točkom 21L.B.242 podtočkom (a) podpodtočkom 3.; prije provođenja tog inspekcijskog pregleda i ocjenjivanja Agencija obavješćuje podnositelja zahtjeva;

(d) ako tijekom utvrđivanja osnove certifikacije tipa, utvrđivanja primjenjivih zahtjeva za zaštitu okoliša ili tijekom preispitivanja plana za dokazivanje sukladnosti Agencija utvrdi da projekt veće izmjene sadržava bilo koji element čija neotkrivena nesukladnost s osnovom certifikacije tipa ili primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša može negativno utjecati na sigurnost ili ekološku sukladnost izmijenjenog proizvoda, određuje koji su dodatni inspekcijski pregledi, uz one opisane u podtočki (c), potrebni kako bi provjerila je li dokazana sukladnost; Agencija obavješćuje podnositelja zahtjeva o tim dodatnim inspekcijskim pregledima i o tome koji bi elementi projekta bili obuhvaćeni pregledom.

21L.B.84 Izdavanje odobrenja veće izmjene certifikata tipa

(a) Agencija odobrava veću izmjenu:

1. ako je podnositelj zahtjeva dokazao da su izmjena i područja na koja ona utječe sukladni s osnovom certifikacije tipa i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša, kako je utvrdila Agencija u skladu s točkom 21L.B.81;

2. ako je podnositelj zahtjeva dokazao i izjavio sukladnost u skladu s točkom 21L.A.66 podtočkom (f);

3. ako Agencija provjerom dokazivanja sukladnosti nije pronašla:

i. nikakvu nesukladnost s osnovom certifikacije tipa ili, prema potrebi, s primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša;

ii. nikakva obilježja ni karakteristike zbog kojih bi izmijenjeni proizvod bio ekološki nesukladan ili nesiguran za rad za namjene za koje je zatražena certifikacija.

(b) Odobrenje veće izmjene certifikata tipa ograničuje se na konkretne konfiguracije u certifikatu tipa na koje se izmjena odnosi.

21L.B.85 Nadzor kontinuirane plovidbenosti za izmijenjene proizvode za koje je izdan certifikat tipa

Ako Agencija svojim nadzorom kontinuirane plovidbenosti, među ostalim na temelju izvješća primljenih u skladu s točkom 21L.A.3, ili na bilo koji drugi način, utvrdi nesukladnost s osnovom certifikacije tipa ili primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša proizvoda za koji je odobrena izmjena certifikata tipa, izdaje nalaz o nesukladnosti u skladu s točkom 21L.B.21 ili naredbu o plovidbenosti pod uvjetima iz točke 21L.B.23.

PODODJELJAK E – DODATNI CERTIFIKATI TIPA

21L.B.101 Osnova certifikacije tipa i primjenjivi zahtjevi za zaštitu okoliša za dodatni certifikat tipa

(a) Agencija utvrđuje osnovu certifikacije tipa za dodatni certifikat tipa i o tome obavješćuje podnositelja zahtjeva.

(b) Za veće izmjene certifikata tipa u obliku dodatnog certifikata tipa, osnova certifikacije tipa za područja na koja utječe izmjena jest ona na koju se upućuje u certifikatu tipa, osim:

1. ako Agencija smatra da certifikacijske specifikacije na koje se upućuje u certifikatu tipa ne osiguravaju odgovarajuće standarde u odnosu na predloženu izmjenu, pa stoga izmjena i područja na koja utječe moraju ispuniti i sve posebne uvjete i izmjene tih posebnih uvjeta koje je u skladu s točkom 21L.B.44 propisala Agencija kako bi se osigurala razina sigurnosti jednaka onoj utvrđenoj u certifikacijskim specifikacijama koje se primjenjuju na datum podnošenja zahtjeva za izmjenu;

2. ako podnositelj zahtjeva odabere da se uskladi s certifikacijskom specifikacijom utvrđenom u izmjeni koja se primjenjuje na datum podnošenja zahtjeva za izmjenu.

(c) Agencija određuje primjenjive zahtjeve za zaštitu okoliša za veću izmjenu certifikata tipa u skladu s točkom 21.A.85 Priloga I. (Part 21.) i o tome obavješćuje podnositelja zahtjeva.

21L.B.102 Ispitivanje

Nakon primitka zahtjeva za dodatni certifikat tipa u skladu s ovim Prilogom Agencija:

(a) preispituje početni plan za dokazivanje sukladnosti i sva naknadna ažuriranja koje dostavi podnositelj zahtjeva kako bi se utvrdile cjelovitost plana i primjerenost predloženih načina i metoda dokazivanja sukladnosti s osnovom certifikacije tipa i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša koji su utvrđeni i određeni u skladu s točkom 21L.B.101; ako je plan dokazivanja sukladnosti nepotpun ili načini i metode nisu primjereni za dokazivanje sukladnosti, Agencija o tome obavješćuje podnositelja zahtjeva i zahtijeva izmjenu plana;

(b) kad se uvjeri da je dostavljeni plan za dokazivanje sukladnosti primjeren kako bi podnositelj zahtjeva mogao dokazati sukladnost, odobrava plan dokazivanja sukladnosti i sva naknadna ažuriranja tog plana;

(c) utvrđuje vjerojatnost neotkrivene nesukladnosti veće izmjene s osnovom certifikacije tipa ili primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša i mogući učinak te nesukladnosti na sigurnost ili ekološku sukladnost proizvoda te na temelju toga utvrđuje jesu li potrebni fizički pregled i ocjenjivanje prvog primjerka tog proizvoda u konačnoj izmijenjenoj konfiguraciji kako bi se provjerila sukladnost proizvoda s primjenjivom osnovom certifikacije tipa i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša, uzimajući u obzir kritički pregled projekta ako je proveden u skladu s točkom 21L.B.242 podtočkom (a); prije provođenja tog inspekcijskog pregleda i ocjenjivanja Agencija obavješćuje podnositelja zahtjeva;

(d) ako tijekom utvrđivanja osnove certifikacije tipa, utvrđivanja primjenjivih zahtjeva za zaštitu okoliša ili tijekom preispitivanja plana za dokazivanje sukladnosti Agencija utvrdi da veća izmjena projekta sadržava bilo koji element čija neotkrivena nesukladnost s osnovom certifikacije tipa ili primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša može negativno utjecati na sigurnost ili ekološku sukladnost izmijenjenog proizvoda, određuje koji su dodatni inspekcijski pregledi, uz one opisane u podtočki (c), potrebni kako bi provjerila je li dokazana sukladnost; Agencija obavješćuje podnositelja zahtjeva o tim dodatnim inspekcijskim pregledima i o tome koji bi elementi projekta bili obuhvaćeni tim pregledom.

21L.B.103 Izdavanje dodatnog certifikata tipa

(a) Nakon što primi zahtjev za dodatni certifikat tipa u skladu s ovim Prilogom, Agencija izdaje dodatni certifikat tipa:

1. ako je podnositelj zahtjeva dokazao da su izmjena i područja na koja ona utječe sukladni s osnovom certifikacije tipa i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša, kako je utvrdila Agencija u skladu s točkom 21L.B.101;

2. ako je podnositelj zahtjeva dokazao i izjavio sukladnost u skladu s točkom 21L.A.85 podtočkom (f);

3. ako vlasnik podataka za certifikat tipa, u slučaju da je podnositelj zahtjeva u skladu s točkom 21L.A.84 podtočkom (b) podpodtočkom 2. naveo da su certifikacijski podaci dostavljeni na temelju dogovora s vlasnikom podataka za certifikat tipa:

   i. nema tehničkih primjedbi na podatke dostavljene u skladu s točkom 21L.B.103 podtočkom (a) podpodtočkom 2.; i

   ii. pristao je surađivati s nositeljem odobrenja projekta popravka kako bi ispunio sve obveze za kontinuiranu plovidbenost proizvoda na kojem je izveden projekt popravka ispunjavanjem odredbi iz točke 21L.A.88;

4. ako Agencija provjerom dokazivanja sukladnosti nije pronašla:

   i. nikakvu nesukladnost s osnovom certifikacije tipa ili, prema potrebi, s primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša;

   ii. nikakva obilježja ni karakteristike zbog kojih bi izmijenjeni proizvod bio ekološki nesukladan ili nesiguran za rad za namjene za koje je zatražena certifikacija.

(b) Dodatni certifikat tipa ograničuje se na konkretne konfiguracije u certifikatu tipa na koje se veća izmjena odnosi.

21L.B.104 Nadzor kontinuirane plovidbenosti za proizvode za koje je izdan dodatni certifikat tipa

Ako Agencija svojim nadzorom kontinuirane plovidbenosti, među ostalim na temelju izvješća primljenih u skladu s točkom 21L.A.3, ili na bilo koji drugi način, utvrdi nesukladnost s osnovom certifikacije tipa ili primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša proizvoda za koji je izdan dodatni certifikat tipa, izdaje nalaz o nesukladnosti u skladu s točkom 21L.B.21 ili naredbu o plovidbenosti pod uvjetima iz točke 21L.B.23.

PODODJELJAK F – IZMJENE NA ZRAKOPLOVU ZA KOJI JE DANA IZJAVA O SUKLADNOSTI PROJEKTA

21L.B.121 Početno nadzorno ispitivanje izjave o sukladnosti projekta veće izmjene projekta zrakoplova za koji je dana izjava o sukladnosti projekta

(a) Po primitku izjave o sukladnosti projekta za veću izmjenu projekta zrakoplova za koji je dana izjava o sukladnosti projekta Agencija provjerava je li izmjena obuhvaćena područjem primjene točke 21L.A.101 i sadržava li izjava sve podatke navedene u točki 21L.A.107. Agencija potvrđuje primitak izjave te davatelju izjave dodjeljuje pojedinačni referentni broj izjave o sukladnosti projekta.

(b) Agencija procjenjuje, na temelju rizika od nesukladnosti koja bi dovela do projekta koji ne može sigurno letjeti ili je ekološki nesukladan, jesu li potrebni fizički pregled i ocjenjivanje izmijenjenog proizvoda, a ako jesu, o tome zatim obavješćuje davatelja izjave. U toj procjeni rizika uzimaju se u obzir:

1. složenost velike izmjene i ukupni učinak na konstrukciju zrakoplova, karakteristike leta i sustave;

2. prethodno iskustvo s fizičkim pregledima zrakoplova i većim izmjenama koje je projektirao davatelj izjave;

3. odgovor davatelja izjave na sve prethodno izdane nalaze o nesukladnosti za određeni zrakoplov ili sličan zrakoplov koji je projektirao davatelj izjave i koji je također podlijegao izjavi o sukladnosti projekta.

(c) Ako Agencija u izjavi ili fizičkim pregledom i ocjenjivanjem, ako se oni provode u skladu s točkom 21L.B.121 podtočkom (b), pronađe dokaze koji ukazuju na to da izmijenjeni zrakoplov ne bi mogao sigurno letjeti ili da bi mogao biti ekološki nesukladan tijekom letačkih operacija, izdaje nalaz o nesukladnosti u skladu s točkom 21L.B.21.

21L.B.122 Registracija izjave o sukladnosti projekta za veću izmjenu projekta zrakoplova

(a) Agencija registrira izjavu o sukladnosti projekta veće izmjene projekta zrakoplova za koji je dana izjava o sukladnosti projekta pod sljedećim uvjetima:

1. davatelj je podnio izjavu o sukladnosti u skladu s točkom 21L.A.107 podtočkom (a);

2. davatelj izjave Agenciji je dostavio isprave koje se zahtijevaju u skladu s točkom 21L.A.107 podtočkom (d);

3. davatelj izjave obvezao se da će preuzeti obveze u skladu s točkom 21L.A.47 i za izmijenjeni projekt zrakoplova;

4. nakon fizičkog pregleda, ako se on provodi u skladu s točkom 21L.B.121. podtočkom (b), nema neriješenih pitanja.

(b) Agencija registrira izjavu o većoj izmjeni projekta zrakoplova za koji je dana izjava o sukladnosti projekta samo ako je ograničena na konkretne konfiguracije u registriranoj izjavi o sukladnosti projekta na koju se izmjena odnosi.

21L.B.123 Nadzor kontinuirane plovidbenosti izmijenjenog zrakoplova za koji je dana izjava o sukladnosti projekta

Ako Agencija svojim nadzorom kontinuirane plovidbenosti, među ostalim na temelju izvješća primljenih u skladu s točkom 21L.A.3, ili na bilo koji drugi način, utvrdi nesukladnost izmjene za koju je dana izjava o sukladnosti projekta s primjenjivim detaljnim tehničkim specifikacijama ili primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša, postupa u skladu s točkom 21L.B.64.

PODODJELJAK G – PROIZVODNE ORGANIZACIJE ZA KOJE JE DANA IZJAVA

(rezervirano)

PODODJELJAK H – SVJEDODŽBE O PLOVIDBENOSTI I OGRANIČENE SVJEDODŽBE O PLOVIDBENOSTI

(rezervirano)

PODODJELJAK I – POTVRDE O BUCI

(rezervirano)

PODODJELJAK J – PROJEKTNE ORGANIZACIJE ZA KOJE JE DANA IZJAVA

21L.B.181 Početno nadzorno ispitivanje

(a) Nakon primitka izjave organizacije u kojoj se potvrđuje njezina sposobnost za projektiranje Agencija provjerava sljedeće:

1. ispunjava li davatelj izjave uvjete za davanje izjave o svojoj sposobnosti za projektiranje u skladu s točkom 21L. A.172;

2. sadržava li izjava sve informacije navedene u točki 21L.A.173 podtočki (c); i

3. sadržava li izjava informacije koje upućuju na nesukladnost sa zahtjevima iz pododjeljka J odjeljka A ovog Priloga.

(b) Agencija potvrđuje primitak izjave te davatelju izjave dodjeljuje pojedinačni referentni broj projektne organizacije za koju je dana izjava.

21L.B.182 Registracija izjave o sposobnosti za projektiranje

Agencija registrira izjavu o sposobnosti za projektiranje u odgovarajućoj bazi podataka, uključujući prijavljeni opseg rada, pod sljedećim uvjetima:

(a) davatelj izjave podnio je izjavu o svojoj sposobnosti u skladu s točkom 21L.A.173;

(b) davatelj izjave obvezao se da će preuzeti obveze u skladu s točkom 21L.A.177;

(c) nema neriješenih pitanja u skladu s točkom 21L.B.181.

21L.B.183 Nadzor

(a) Agencija nadzire projektnu organizaciju za koju je dana izjava kako bi provjerila kontinuiranu sukladnost organizacije s primjenjivim zahtjevima iz odjeljka A.

(b) Nadzor uključuje kritički pregled projekta ili fizički pregled proizvoda te inspekcijski pregled prvog primjerka svakog novog projekta projektne organizacije za koju je dana izjava.

21L.B.184 Program nadzora

(a) Agencija uspostavlja i održava program nadzora kako bi osigurala sukladnost s točkom 21L.B.183. U programu nadzora u obzir se uzimaju specifična priroda organizacije, složenost njezinih aktivnosti i rezultati prethodnih certifikacijskih i/ili nadzornih aktivnosti, a program se temelji na procjenama povezanih rizika. U svakom ciklusu planiranja nadzora program uključuje:

1. ocjenjivanje, kontrole i inspekcijske preglede, uključujući, prema potrebi:

   i. ocjenjivanje sustava upravljanja i kontrole postupaka;

   ii. kontrole proizvoda na relevantnom uzorku projekta i certifikacije proizvoda i dijelova koji su obuhvaćeni područjem rada organizacije;

   iii. provjeru uzorka obavljenih poslova;

   iv. nenajavljene inspekcijske preglede;

2. sastanke koje sazivaju glavni rukovoditelj projektne organizacije i Agencija kako bi se osiguralo da obje strane budu obaviještene o svim važnim pitanjima.

(b) Program nadzora uključuje evidenciju datuma kad se ocjenjivanja, kontrole, inspekcijski pregledi i sastanci trebaju održati i datuma kad su ta ocjenjivanja, kontrole, inspekcijski pregledi i sastanci održani.

(c) Primjenjuje se ciklus planiranja nadzora koji nije dulji od 24 mjeseca.

(d) Ne dovodeći u pitanje podtočku (c), ciklus planiranja nadzora može se produljiti na 36 mjeseci ako je Agencija utvrdila da za razdoblje od prethodna 24 mjeseca vrijedi sljedeće:

1. organizacija je dokazala da može učinkovito identificirati opasnosti za sigurnost zračnog prometa i upravljati povezanim rizicima;

2. organizacija kontinuirano dokazuje sukladnost s točkom 21L.A.178 i potpunu kontrolu nad svim promjenama u sustavu upravljanja projektom;

3. nisu izdani nalazi 1. stupnja;

4. sve su korektivne mjere provedene unutar razdoblja koje je Agencija prihvatila ili produljila kako je definirano u točki 21L.B.21.

(e) Ne dovodeći u pitanje podtočku (c), ciklus planiranja nadzora može se dodatno produljiti na najviše 48 mjeseci ako je, uz uvjete iz podtočke (d), organizacija uspostavila, a Agencija odobrila djelotvoran sustav kontinuiranog izvješćivanja Agencije o rezultatima u području sigurnosti i regulatornoj sukladnosti same organizacije.

(f) Ciklus planiranja nadzora može se skratiti ako postoji dokaz da su se pogoršali rezultati organizacije u području sigurnosti.

(g) Po završetku svakog ciklusa planiranja nadzora Agencija izdaje izvješće o preporukama o nastavku aktivnosti koje provodi projektna organizacija za koju je dana izjava na temelju njezine izjave o sposobnosti za projektiranje, a ono odražava rezultate nadzora.

21L.B.185 Aktivnosti nadzora

(a) Pri provjeri sukladnosti projektne organizacije za koju je dana izjava u skladu s točkom 21L.B.183 i programa nadzora uspostavljenog u skladu s točkom 21L.B.184 Agencija:

1. daje osoblju odgovornom za nadzor smjernice za obavljanje njihovih funkcija;

2. provodi ocjenjivanja, revizije, inspekcijske preglede i, prema potrebi, nenajavljene inspekcijske preglede;

3. prikuplja potrebne dokaze za slučaj da budu potrebne daljnje mjere, uključujući mjere predviđene točkama 21L. B.21 i 21L.B.22;

4. obavješćuje projektnu organizaciju za koju je dana izjava o rezultatima aktivnosti nadzora.

(b) Agencija prikuplja i obrađuje sve informacije koje smatra potrebnima za provođenje aktivnosti nadzora.

(c) Ako Agencija otkrije nesukladnost projektne organizacije za koju je dana izjava s primjenjivim zahtjevima iz odjeljka A, postupkom ili priručnikom koji se zahtijevaju u odjeljku A ili s danom izjavom, postupa u skladu s točkama 21L.B.21 i 21L.B.22.

21L.B.186 Izmjene izjava

(a) Po primitku obavijesti o izmjenama u skladu s točkom 21L.A.178 Agencija provjerava potpunost obavijesti u skladu s točkom 21L.B.181.

(b) Agencija ažurira svoj program nadzora uspostavljen u skladu s točkom 21L.B.184 i ispituje je li potrebno utvrditi uvjete pod kojima organizacija može raditi tijekom izmjene.

(c) Ako izmjena utječe na bilo koji aspekt izjave koja je registrirana u skladu s točkom 21L.B.182, Agencija ažurira registar.

(d) Po završetku aktivnosti koje se zahtijevaju točkama od (a) do (c) Agencija potvrđuje primitak obavijesti projektnoj organizaciji za koju je dana izjava.

PODODJELJAK K – DIJELOVI

(Rezervirano)

PODODJELJAK M – PROJEKTI POPRAVAKA PROIZVODA S CERTIFIKATOM TIPA

21L.B.201 Osnova certifikacije tipa i primjenjivi zahtjevi za zaštitu okoliša za odobrenje projekta popravka

Agencija određuje izmjene osnove certifikacije tipa i primjenjivih zahtjeva za zaštitu okoliša upućivanjem, ovisno o slučaju, u certifikatu tipa ili dodatnom certifikatu tipa na te izmjene, koje Agencija smatra potrebnima za održavanje razine sigurnosti i ekološke sukladnosti jednake onoj koja je prethodno utvrđena i o tome obavješćuje podnositelja zahtjeva za odobrenje projekta popravka.

21L.B.202 Ispitivanje i izdavanje odobrenja za projekt manjeg popravka

(a) Nakon primitka zahtjeva za odobrenje projekta manjeg popravka proizvoda s certifikatom tipa u skladu s ovim Prilogom Agencija odobrava projekt manjeg popravka:

1. ako je podnositelj zahtjeva dostavio dokazne podatke i obrazloženja te je dokazao i dao izjavu o sukladnosti projekta popravka s primjenjivom osnovom certifikacije tipa i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša utvrđenima u skladu s točkom 21L.B.201;

2. ako Agencija provjerom dokazivanja sukladnosti, uzimajući u obzir obilježja projekta popravka, složenost i sveukupnu kritičnost projekta popravka, kao i prethodno iskustvo s podnositeljem zahtjeva u odnosu na projektne aktivnosti, nije utvrdila:

i. nikakvu nesukladnost s osnovom certifikacije tipa ili, prema potrebi, s primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša;

ii. nikakva obilježja ni karakteristike projekta popravka zbog kojih bi proizvod na kojem je izveden projekt popravka bio nesiguran za rad za namjene za koje je zatražena certifikacija.

(b) Odobrenje projekta manjeg popravka ograničuje se na konkretne konfiguracije u certifikatu tipa na koje se izmjena odnosi.

21L.B.203 Ispitivanje zahtjeva za odobrenje projekta većeg popravka

Nakon primitka zahtjeva za odobrenje projekta većeg popravka u skladu s ovim Prilogom Agencija:

(a) preispituje početni plan za dokazivanje sukladnosti i sva naknadna ažuriranja koje dostavi podnositelj zahtjeva kako bi se utvrdile cjelovitost plana i primjerenost predloženih načina i metoda dokazivanja sukladnosti s osnovom certifikacije tipa i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša koji su utvrđeni i određeni u skladu s točkom 21L.B.201; ako je plan dokazivanja sukladnosti nepotpun ili načini i metode nisu primjereni za dokazivanje sukladnosti, Agencija o tome obavješćuje podnositelja zahtjeva i zahtijeva izmjenu plana;

(b) kad se uvjeri da je dostavljeni plan za dokazivanje sukladnosti primjeren kako bi podnositelj zahtjeva mogao dokazati sukladnost, odobrava plan dokazivanja sukladnosti i sva naknadna ažuriranja tog plana;

(c) utvrđuje vjerojatnost neotkrivene nesukladnosti projekta većeg popravka s osnovom certifikacije tipa ili primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša i mogući učinak te nesukladnosti na sigurnost ili ekološku sukladnost proizvoda te na temelju toga utvrđuje jesu li potrebni fizički pregled i ocjenjivanje prvog primjerka tog proizvoda na kojem je izveden projekt popravka u konačnoj konfiguraciji kako bi se provjerila sukladnost proizvoda s primjenjivom osnovom certifikacije tipa; prije provođenja tog inspekcijskog pregleda i ocjenjivanja Agencija obavješćuje podnositelja zahtjeva;

(d) ako tijekom preispitivanja plana za dokazivanje sukladnosti Agencija utvrdi da projekt većeg popravka sadržava bilo koji element čija neotkrivena nesukladnost s osnovom certifikacije tipa ili primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša može negativno utjecati na sigurnost ili ekološku sukladnost izmijenjenog proizvoda, određuje koji su dodatni inspekcijski pregledi, uz one opisane u podtočki (c), potrebni kako bi provjerila je li dokazana sukladnost; Agencija obavješćuje podnositelja zahtjeva o tim dodatnim inspekcijskim pregledima i o tome koji bi elementi projekta bili obuhvaćeni pregledom.

21L.B.204 Izdavanje odobrenja projekta većeg popravka

(a) Nakon primitka zahtjeva za odobrenje projekta većeg popravka proizvoda s certifikatom tipa u skladu s ovim Prilogom Agencija odobrava projekt većeg popravka:

1. ako je podnositelj zahtjeva dokazao da su projekt većeg popravka i područja na koja on utječe sukladni s osnovom certifikacije tipa i primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša, kako je utvrdila Agencija u skladu s točkom 21L. B.201; i

2. ako je podnositelj zahtjeva dokazao i podnio izjavu o sukladnosti u skladu s točkom 21L.A.208;

3. ako vlasnik podataka za certifikat tipa, u slučaju da je podnositelj zahtjeva u skladu s točkom 21L.A.205 podtočkom (b) podpodtočkom 5. naveo da je dostavio certifikacijske podatke na temelju dogovora s vlasnikom podataka za certifikat tipa:

   i. nema tehničkih primjedbi na podatke dostavljene u skladu s točkom 21L.B.204 podtočkom (a) podpodtočkom 2.; i

   ii. pristao je surađivati s nositeljem odobrenja projekta popravka kako bi ispunio sve obveze za kontinuiranu plovidbenost proizvoda na kojem je izveden projekt popravka ispunjavanjem odredbi iz točke 21L.A.210;

4. ako Agencija provjerom dokazivanja sukladnosti nije pronašla:

   i. nikakvu nesukladnost s osnovom certifikacije tipa ili, prema potrebi, s primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša;

   ii. nikakva obilježja ni karakteristike izmjene zbog kojih bi proizvod na kojem je izveden projekt popravka bio nesiguran za rad za namjene za koje je zatražena certifikacija.

(b) Odobrenje projekta većeg popravka ograničuje se na konkretne konfiguracije u certifikatu tipa na koje se izmjena odnosi.

21L.B.205 Nadzor kontinuirane plovidbenosti za proizvode za koje je odobren projekt popravka

Ako Agencija svojim nadzorom kontinuirane plovidbenosti, među ostalim na temelju izvješća primljenih u skladu s točkom 21L.A.3, ili na bilo koji drugi način, utvrdi nesukladnost proizvoda za koji je odobren projekt popravka s osnovom certifikacije tipa ili primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša, izdaje nalaz o nesukladnosti u skladu s točkom 21L.B.21 ili naredbu o plovidbenosti pod uvjetima iz točke 21L.B.23.

21L.B.206 Nepopravljeno oštećenje

Agencija, ako se to od nje zatraži u skladu s točkom 21L.A.211., provodi procjenu učinaka na plovidbenost ako oštećeni proizvod ostane nepopravljen i nije obuhvaćen prethodno odobrenim podacima. Agencija utvrđuje sva ograničenja potrebna kako bi se osigurao siguran let oštećenim proizvodom.

PODODJELJAK N – PROJEKT POPRAVAKA ZRAKOPLOVA ZA KOJI JE DANA IZJAVA O SUKLADNOSTI PROJEKTA

21L.B.221 Početno nadzorno ispitivanje izjave o sukladnosti projekta većeg popravka zrakoplova za koji je dana izjava o sukladnosti projekta

(a) Po primitku izjave o sukladnosti projekta za projekt većeg popravka zrakoplova za koji je dana izjava o sukladnosti projekta Agencija provjerava je li projekt popravka obuhvaćen područjem primjene točke 21L.A.221 i sadržava li izjava sve podatke navedene u točki 21L.A.226. Agencija potvrđuje primitak izjave te davatelju izjave dodjeljuje pojedinačni referentni broj izjave o sukladnosti projekta.

(b) Agencija procjenjuje, na temelju rizika od nesukladnosti koja dovodi do projekta koji ne može sigurno letjeti ili je ekološki nesukladan, jesu li potrebni fizički pregled i ocjenjivanje zrakoplova na kojem je izveden projekt većeg popravka, a ako jesu, o tome zatim obavješćuje davatelja izjave. U toj procjeni rizika uzimaju se u obzir:

   1. složenost projekta većeg popravka i ukupni učinak na konstrukcije zrakoplova, karakteristike leta i sustave;

2. prethodno iskustvo s fizičkim pregledima zrakoplova i projektima većeg popravka i izmjenama koje je projektirao davatelj izjave;

3. odgovor davatelja izjave na sve prethodno izdane nalaze o nesukladnosti za određeni zrakoplov ili sličan zrakoplov koji je projektirao davatelj izjave i koji je također podlijegao izjavi o sukladnosti projekta.

(c) Ako Agencija u izjavi ili fizičkim pregledom i ocjenjivanjem, ako se oni provode u skladu s točkom 21L.B.221 podtočkom (b), pronađe dokaze koji ukazuju na to da zrakoplov na kojem je izvršen projekt većeg popravka ne bi mogao sigurno letjeti ili da bi mogao biti ekološki nesukladan tijekom letačkih operacija, izdaje nalaz o nesukladnosti u skladu s točkom 21L.B.21.

21L.B.222 Registracija izjave o sukladnosti projekta većeg popravka zrakoplova za koji je dana izjava o sukladnosti projekta

(a) Agencija registrira izjavu o projektu većeg popravka zrakoplova za koji je dana izjava o sukladnosti projekta pod sljedećim uvjetima:

1. davatelj je podnio izjavu o sukladnosti u skladu s točkom 21L.A.226 podtočkom (a);

2. davatelj izjave Agenciji je dostavio isprave koje se zahtijevaju u skladu s točkom 21L.A.226 podtočkom (d);

3. davatelj izjave obvezao se da će preuzeti obveze u skladu s točkom 21L.A.228;

4. nakon fizičkog pregleda, ako se on provodi u skladu s točkom 21L.B.221. podtočkom (b), nema neriješenih pitanja.

(b) Agencija registrira izjavu o projektu većeg popravka zrakoplova za koji je dana izjava o sukladnosti projekta samo ako je ograničena na konkretne konfiguracije u registriranoj izjavi o sukladnosti projekta na koju se projekt većeg popravka odnosi.

21L.B.223 Nadzor kontinuirane plovidbenosti za projekt popravka za koji je dana izjava o sukladnosti projekta

Ako Agencija svojim nadzorom kontinuirane plovidbenosti, među ostalim na temelju izvješća primljenih u skladu s točkom 21L.A.3, ili na bilo koji drugi način, utvrdi nesukladnost projekta popravka, za koji je dana izjava o sukladnosti, s primjenjivim detaljnim tehničkim specifikacijama ili primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša, izdaje nalaz o nesukladnosti u skladu s točkom 21L.B.21 ili naredbu o plovidbenosti pod uvjetima iz točke 21.L.B.23.

PODODJELJAK O – OVLAŠTENJA NA TEMELJU NAREDBE O EUROPSKIM TEHNIČKIM STANDARDIMA

(Rezervirano)

PODODJELJAK P – DOZVOLA ZA LETENJE

(rezervirano)

PODODJELJAK Q – IDENTIFIKACIJA PROIZVODA I DIJELOVA

PODODJELJAK R – IZJAVA O SUKLADNOSTI ZA ZRAKOPLOV I POTVRDE O OVLAŠTENOM VRAĆANJU U UPORABU (EASA OBRAZAC 1) ZA MOTORE I PROPELERE I NJIHOVE DIJELOVE KOJI SU U SKLADU S IZJAVOM O SUKLADNOSTI PROJEKTA

Dodaci Prilogu I.B

(Part 21. Light) EASA OBRASCI

Ako se obrasci iz ovog Priloga izdaju na nekom drugom jeziku osim engleskog, oni moraju sadržavati prijevod na engleski jezik.

EASA obrasci (Agencija Europske unije za sigurnost zračnog prometa) u dodacima ovom dijelu sadržavaju obvezne elemente navedene u nastavku. Države članice osiguravaju da se priznaju EASA obrasci koje one izdaju i odgovorne su za tiskanje tih obrazaca.

Dodatak I. EASA Obrazac 24B Ograničena svjedodžba o plovidbenosti

Dodatak II. EASA Obrazac 45B Potvrda o buci s ograničenjima

Dodatak III. EASA Obrazac 52B Izjava o sukladnosti zrakoplova

Dodatak IV. EASA Obrazac 53B Potvrda o vraćanju u uporabu

Dodatak I.

Ograničena svjedodžba o plovidbenosti – EASA Obrazac 24B

Logotip nadležnog tijela

OGRANIČENA SVJEDODŽBA O PLOVIDBENOSTI (NA TEMELJU PODNESENE IZJAVE)

[4]	[Država članica u kojoj je zrakoplov registriran] [NADLEŽNO TIJELO DRŽAVE ČLANICE]	4
1. Nacionalne i registracijske oznake	2. Proizvođač i proizvođačeva oznaka zrakoplova	3. Serijski broj zrakoplova
4. Kategorije		
5. Ova ograničena svjedodžba o plovidbenosti zrakoplova izdana je u skladu s člankom 18. stavkom 2. točkom (a) Uredbe (EU) 2018/1139 za prethodno navedeni zrakoplov koji se smatra plovidbenim ako se održava i upotrebljava u skladu s navedenim i odgovarajućim ograničenjima u korištenju. Uz prethodno navedeno vrijede sljedeća ograničenja: Ova ograničena svjedodžba o plovidbenosti izdaje se na temelju izjave o sukladnosti projekta dane u skladu s Uredbom (EU) br. 748/2012 i valjana je i priznata u svim državama članicama EU-a bez dodatnih zahtjeva ili evaluacije. Ova svjedodžba nije u skladu sa svim primjenjivim standardima iz Priloga 8. Konvenciji o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu i stoga ne može biti valjana za međunarodnu zračnu plovidbu preko država koje nisu države članice EU-a, osim ako to odobre države preko kojih se prelijeće.		
Datum izdavanja:	Potpis:	
6. Ova ograničena svjedodžba o plovidbenosti zrakoplova je valjana, osim ako je opozove nadležno tijelo države članice u kojoj je zrakoplov registriran. Ovoj svjedodžbi treba biti priložena važeća potvrda o provjeri plovidbenosti.		

EASA Obrazac 24B – 1. izdanje

Ova svjedodžba mora biti u zrakoplovu uvijek za vrijeme leta.

([4]) Popunjava država članica u kojoj je zrakoplov registriran.

Dodatak II.

Potvrda o buci s ograničenjima – EASA Obrazac 45B

<table>
<tr><td>Popunjava država članica u kojoj je zrakoplov registriran.</td><td colspan="2">1. Država članica u kojoj je zrakoplov registriran</td><td>3. Broj dokumenta:</td></tr>
<tr><td colspan="4">2. POTVRDA O BUCI S OGRANIČENJIMA (NA TEMELJU PODNESENE IZJAVE)</td></tr>
<tr><td>4. Registracijske oznake:
……</td><td colspan="2">5. Proizvođač i oznaka zrakoplova:
……</td><td>6. Serijski broj zrakoplova:
……</td></tr>
<tr><td colspan="2">7. Oznaka motora:
……</td><td colspan="2">8. Oznaka propelera:
……</td></tr>
<tr><td>9. Najveća dopuštena masa pri uzlijetanju (kg)
……</td><td colspan="3"></td></tr>
<tr><td colspan="4">10. Dodatne izmjene izvršene za potrebe usklađivanja s odgovarajućim normama za izdavanje potvrde o buci:
……</td></tr>
<tr><td>11. Norma za izdavanje potvrde o buci:
……</td><td>12. Razina buke pri uzlijetanju:
……</td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td colspan="4">Napomene</td></tr>
<tr><td colspan="4">13. Ova potvrda o buci s ograničenjima izdaje se u skladu s člankom 9. Uredbe (EU) 2018/1139 za prethodno navedeni zrakoplov za koji je davatelj izjave o sukladnosti projekta u skladu s Prilogom I.b (Part 21. Light) Uredbi (EU) br. 748/2012 izjavio da je u skladu s navedenim normama za buku ako se održava i upotrebljava u skladu s relevantnim zahtjevima i operativnim ograničenjima.

14. Datum izdavanja …… 15.Potpis ……</td></tr>
</table>

EASA Obrazac 45B – 1. izdanje

Dodatak III.

Izjava o sukladnosti zrakoplova – EASA Obrazac 52B

<table>
<tr><td colspan="4">IZJAVA O SUKLADNOSTI ZRAKOPLOVA</td></tr>
<tr><td colspan="2">1. Država proizvodnje</td><td>2. [DRŽAVA ČLANICA] Država članica Europske unije</td><td>3. Referentni broj izjave:</td></tr>
<tr><td colspan="4">4. Organizacija</td></tr>
<tr><td colspan="2">5. Tip zrakoplova</td><td colspan="2">6. Upućivanje na certifikat tipa/izjavu o sukladnosti projekta:</td></tr>
<tr><td colspan="2">7. Registracijska oznaka zrakoplova</td><td colspan="2">8. Identifikacijski broj proizvodne organizacije</td></tr>
<tr><td colspan="4">9. Pojedinosti o motoru/propeleru [5]</td></tr>
<tr><td colspan="4">10. Modifikacije i/ili servisna pisma1</td></tr>
<tr><td colspan="4">11. Naredbe o plovidbenosti</td></tr>
<tr><td colspan="4">12. Ustupci</td></tr>
<tr><td colspan="4">13. Izuzeća, odricanja ili odstupanja1</td></tr>
<tr><td colspan="4">14. Napomene</td></tr>
<tr><td colspan="4">15. Ograničena svjedodžba o plovidbenosti/svjedodžba o plovidbenosti</td></tr>
<tr><td colspan="4">16. Dodatni zahtjevi</td></tr>
<tr><td colspan="4">17. Izjava o sukladnosti
Ovime se potvrđuje da je ovaj zrakoplov u potpunosti u skladu s:
☐ projektom s certifikatom tipa; ili
☐ projektnim podacima iz izjave
i prethodnim stavkama u poljima 9., 10., 11., 12. i 13.
Zrakoplov je u stanju za siguran rad.
Zrakoplov je zadovoljio ispitivanje u letu.</td></tr>
<tr><td colspan="2">18. Potpis</td><td>19. Ime</td><td>20. Datum (dd/mm/gg)</td></tr>
<tr><td colspan="4">21. Upućivanje na proizvodnu organizaciju za koju je dana izjava ili odobrenu proizvodnu organizaciju (ako je primjenjivo)</td></tr>
</table>

EASA Obrazac 52B – 1. izdanje

([5]) Izbrisati prema potrebi.

Upute za uporabu „Izjave o sukladnosti zrakoplova – EASA Obrasca 52B”

1. SVRHA I PODRUČJE PRIMJENE

1.1. Svrha je izjave o sukladnosti zrakoplova (EASA Obrazac 52B) izdane u skladu s pododjeljcima G ili R odjeljka A Priloga I.b (Part 21. Light) ili u skladu s pododjeljkom G odjeljka A Priloga I. (Part 21.) omogućiti proizvodnoj organizaciji da nadležnom tijelu države članice u kojoj je zrakoplov registriran podnese zahtjev za izdavanje pojedinačne svjedodžbe o plovidbenosti ili ograničene svjedodžbe o plovidbenosti zrakoplova.

2. OPĆENITO

2.1. Izjava o sukladnosti mora biti u skladu sa standardnim obrascem, uključujući brojeve polja i položaj svakog polja. Međutim, veličina svakog polja može varirati kako bi se prilagodila pojedinačnom zahtjevu, ali ne u mjeri koja bi potvrdu o sukladnosti učinila neprepoznatljivom. U slučaju nedoumica posavjetujte se s nadležnim tijelom.

2.2. Izjava o sukladnosti mora biti u obliku unaprijed otisnutog obrasca ili se može generirati s pomoću računala, ali u oba slučaju crte i znakovi moraju biti tiskani jasno i čitljivo. Dopušteno je tiskanje teksta unaprijed u skladu s priloženim modelom, ali nisu dopuštene nikakve druge certifikacijske izjave.

2.3. Izjava se popunjava pisaćim strojem/računalom ili ručno velikim slovima radi lake čitljivosti. Kao jezik prihvatljiv je engleski, a uz to prema potrebi jedan ili više službenih jezika države članice koja izdaje izjavu.

2.4. Odobrena proizvodna organizacije zadržava primjerak izjave i svih dodataka na koje se u njoj upućuje.

3. POPUNJAVANJE IZJAVE O SUKLADNOSTI KOJE OBAVLJA IZDAVATELJ

3.1. Kako bi izjava o sukladnosti bila valjana, sva polja trebaju biti popunjena.

3.2. Izjava o sukladnosti ne smije se izdati nadležnom tijelu države članice u kojoj je zrakoplov registriran ako nisu odobreni projekt zrakoplova i proizvodi koji su ugrađeni u njega ili ako izjava o sukladnosti projekta nije registrirana pri Agenciji.

3.3. Informacije koje se zahtijevaju u poljima 9., 10., 11., 12., 13. i 14. mogu se dati upućivanjem na posebne identificirane dokumente koje pohranjuje proizvodna organizacija, osim ako se s nadležnim tijelom ne dogovori drukčije.

3.4. Izjava o sukladnosti nije namijenjena za one elemente opreme čija se ugradnja može zahtijevati kako bi se ispunila primjenjiva operativna pravila. Međutim, neki od tih pojedinačnih elemenata mogu se navesti u polju 10. ili u odobrenom projektu tipa ili u projektu zrakoplova za koji je dana izjava. Operatori se stoga upozoravaju da su odgovorni za osiguravanje sukladnosti s primjenjivim operativnim pravilima tijekom svojeg rada.

Polje 1. Upisuje se ime države proizvodnje.

Polje 2. Nadležno tijelo koje izdaje izjavu o sukladnosti u okviru svoje nadležnosti.

Polje 3. U ovo se polje mora unaprijed otisnuti jedinstveni serijski broj radi nadzora i sljedivosti izjave. Iznimka su dokumenti koji su generirani s pomoću računala: broj se ne mora unaprijed otisnuti ako je računalo programirano za izradu i ispis jedinstvenog broja.

Polje 4. Puni naziv i adresa organizacije koja izdaje izjavu. Ovo polje može biti unaprijed otisnuto. Logotipi itd. dopušteni su ako su veličine koja stane u polje.

Polje 5. Tip zrakoplova u cijelosti, kako je definiran u certifikatu tipa i pripadajućoj listi podataka ili izjavi o sukladnosti projekta zrakoplova kako ju je registrirala Agencija.

Polje 6. Podaci o referentnim brojevima i izdavanju certifikata tipa za predmetni zrakoplov ili registracijski broj izjave o sukladnosti projekta.

Polje 7. Ako je zrakoplov registriran, ta je oznaka registracijska oznaka. Ako zrakoplov nije registriran, to je oznaka koju prihvaća nadležno tijelo države članice i, ako je primjenjivo, nadležno tijelo treće zemlje.

Polje 8. Identifikacijski broj koji je dodijelila proizvodna organizacija u svrhu kontrole, sljedivosti i tehničke podrške za proizvod. Taj se broj ponekad naziva „serijski broj proizvodne organizacije" ili „broj konstruktora".

Polje 9. Tip motora i tip (tipovi) propelera u cijelosti, kako je definirano u odgovarajućem certifikatu tipa i pripadajućoj listi podataka ili registriranoj izjavi o sukladnosti projekta. Potrebno je navesti i identifikacijski/referentni broj njihove proizvodne organizacije i pripadajuću lokaciju.

Polje 10. Izmjene projekta definiranog zrakoplova koje su odobrene ili je za njih dana izjava o sukladnosti.

Polje 11. Popis svih primjenjivih naredaba o plovidbenosti (ili jednakovrijednih odredaba) i izjava o sukladnosti s naredbama o plovidbenosti, zajedno s opisom načina usklađivanja za predmetni pojedinačni zrakoplov, uključujući proizvode i ugrađene dijelove, uređaje i opremu. Potrebno je navesti vrijeme bilo kojeg potrebnog budućeg usklađivanja.

Polje 12. Odobrena ili prijavljena nenamjerna odstupanja od odobrenog projekta tipa ili projekta za koji je dana izjava o sukladnosti koja se ponekad nazivaju „ustupci", „odstupanja" ili „nesukladnosti".

Polje 13. Ovdje se mogu navesti samo iznimke, odricanja ili odstupanja koji su dogovoreni ili navedeni u izjavi o sukladnosti.

Polje 14. Napomene. Bilo koja izjava, informacija, poseban podatak ili ograničenje koje može utjecati na plovidbenost predmetnog zrakoplova. Ako nema takvih informacija ili podataka, navodi se „NEMA".

Polje 15. Za traženu svjedodžbu o plovidbenosti upisuje se „svjedodžba o plovidbenosti" ili „ograničena svjedodžba o plovidbenosti".

Polje 16. U ovo se polje trebaju upisati dodatni zahtjevi, kao što su oni koje prijavi država uvoznica.

Polje 17. Valjanost izjave o sukladnosti uvjetovana je potpunom popunjenošću svih polja u obrascu. Proizvodna organizacija mora čuvati u arhivi primjerak izvješća o probnom letu, zajedno sa svim zabilježenim pojedinostima o kvarovima i popravcima. Odgovarajuće certifikacijsko osoblje i član letačke posade, primjerice pilot koji je izveo probni let ili inženjer koji je sudjelovao u probnom letu, trebali bi potpisati izvješće kao zadovoljavajuće.

Izvedeni probni letovi oni su probni letovi koji su definirani u okviru elementa upravljanja kvalitetom proizvodnog sustava, kako je utvrđeno:

1. točkom 21L.A.124 podtočkom (b); ili

2. točkom 21L.A.273 podtočkom (f);

kako bi se osiguralo da je zrakoplov u skladu s primjenjivim projektnim podacima i da je u stanju za siguran rad.

Proizvodna organizacija trebala bi u svojoj arhivi čuvati popis elementa koji su dostavljeni (ili stavljeni na raspolaganje) radi ispunjavanja aspekata ove izjave koji se odnose na siguran rad.

Polje 18. Izjavu o sukladnosti može potpisati osoba koju je za to ovlastila proizvodna organizacija u skladu s točkom 21L.A.125 podtočkom (d) ili točkom 21L.A.273 podtočkom (b). Ne smije se upotrebljavati gumeni pečat potpisa.

Polje 19. Ime potpisnika izjave treba biti čitljivo tiskano ili otipkano.

Polje 20. Treba navesti datum potpisivanja izjave o sukladnosti.

Polje 21. Potrebno je navesti upućivanje na odobrenje nadležnog tijela.

Dodatak IV.

Potvrda o vraćanju u uporabu – EASA Obrazac 53B

POTVRDA O VRAĆANJU U UPORABU

[IME PROIZVODNE ORGANIZACIJE]

Upućivanje na proizvodnu organizaciju:

Potvrda o vraćanju u uporabu u skladu s točkom 21L.A.126 podtočkom (e) ili točkom 21L.A.273 podtočkom 8. Priloga I.b (Part 21. Light) Uredbi (EU) br. 748/2012 (izbrisati prema potrebi).

Zrakoplov: ..... Tip: .....Konstruktorov broj/Registracija: .....

bio je održavan kako je zatraženo u radnom nalogu: .....

Kratak opis izvedenih radova:

Potvrđuje da su navedeni radovi izvršeni u skladu s točkom 21L.A.126 podtočkom (e) ili točkom 21L.A.273 podtočkom 8. Priloga I.b (Part 21. Light) Uredbi (EU) br. 748/2012 (izbrisati prema potrebi) i u odnosu na te radove smatra se da je zrakoplov spreman za vraćanje u uporabu te je stoga u stanju za siguran rad.

Certifikacijsko osoblje (ime):

(potpis):

Mjesto:

Datum:. . –. . –. .. . (dan, mjesec, godina)

EASA Obrazac 53B – 1. izdanje

UPUTE ZA POPUNJAVANJE

Polje KRATAK OPIS IZVEDENIH RADOVA u EASA Obrascu 53B mora uključivati upućivanje na odobrene podatke upotrijebljene za izvođenje radova.

Polje MJESTO u EASA Obrascu 53B odnosi se na mjesto u kojem je izvedeno održavanje, a ne na mjesto u kojem se nalaze objekti organizacije (ako je različito).”